Leena
Siukonen

viulukoulu
II

FAZER
F. M. 04300-0

LEENA SIUKONEN

VIULUKOULU
II

MUSIIKKI FAZER
HELSINKI
F. M. 04300-0

© Copyright 1964 by Musiikki Fazer, Helsinki

Offset Oy, Helsinki, 1979

ALKULAUSE

Asemien soitto on viulutekniikan keskeisimpiä ongelmia. Sormilaudan tuntemus yhtyneenä asemien luontevaan ja vaivattomaan vaihtamiseen on työmaa, jolla soittaja saa ahkeroida alkeisasteelta aina korkeimman taituruuden tasolle asti.

Jotta vasemman käden liikunnassa saavutettaisiin mahdollisimman suuri joustavuus, on asemansoittoharjoituksiin syytä ryhtyä heti, kun ensimmäisen aseman puitteissa on saavutettu varma nuotinluvun hallinta. Viulukoulun II osassa on käsitelty kolmas ja toinen asema — mikä järjestys johtuu siitä, että käden on viulun kaulalta helpompi löytää kolmas kuin toinen asema — eri vaihtoyhdistelmineen.

Opiskelu kohdistettakoon erityisesti seuraaviin seikkoihin:
1) oikea soittoasento
2) oikeat sormijärjestykset
3) puhtaus
4) asemanvaihtojen virheetön suoritus, jolloin joka kerta on kiinnitettävä huomio mahdollisiin ns. apusäveliin.

Tehtävät ovat edelleen lyhyitä, jotta sävellysten kokonaishallinta olisi nuorimpienkin opiskelijoiden voimien ulottuvilla. Sävellysten soittaminen ulkoa on mitä suositeltavin harjoituskeino uusien asioiden perusteelliselle oppimiselle. Monimutkaisia jousituksia on vältetty, koska uusia asemia opittaessa päähuomio keskittyy vasempaan käteen. Useat tehtävistä ovat 2- tai 3-äänisiä, ja tarkoitus on, että oppilas harjoittelee niiden kaikki äänet. Täten myös harjoitusmateriaalin määrä vastaavasti kasvaa.

Toivottavaa on, että oppilas tällä asteella saa myös tottua vibraaton käyttöön, jolloin sävellyksen antama musiikkielämys moninkertaistuu.

Asemien soiton perusteiden hallinta on soittajalle kallisarvoinen pääoma, jonka tuottama hyöty jatko-opinnoissa on korvaamaton.

Helsinki, kesäkuussa 1964
Leena Siukonen

I VIULUNSOITON ASEMIEN SOITTAMISESTA

Olemme tähän mennessä käyttäneet vasemman käden sormia siten, että kustakin vapaasta kielestä lähtien on soitettu asteittaisesti viisi säveltä ylöspäin. Korkein sävel on tällöin h^2, jonka soitamme E-kielellä neljännellä sormella:

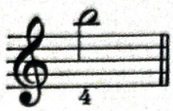

Tällaista vasemman käden sijoitusta viulun kaulalla sanotaan e n s i m m ä i s e k s i a s e m a k s i.
Jos haluamme soittaa korkeampia säveliä kuin h^2, on meidän siirrettävä kättä kaulalla ylöspäin. Teemme senkin asteittaisesti, jolloin korkeimmaksi säveleksi saamme c^3:n (tai cis^3:n). Vastaavasti myös matalin sormella soitettava sävel muuttuu astetta korkeammaksi, ja samalla tähänastiset sormijärjestykset muuttuvat. Tämä on t o i n e n a s e m a ja sen sävelala on

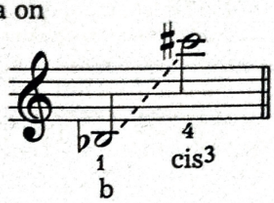

Näin voimme jatkaa ylöspäin aina sormilaudan loppupäähän, ja asemien lukumäärä nousee kaikkiaan runsaasti toiselle kymmenelle.
Asemien käyttö saattaa myös helpottaa soiton teknillistä suoritusta:

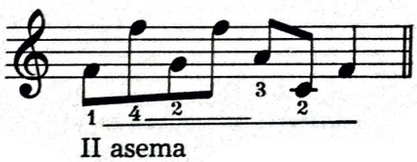

Mikäli tämä tehtävä soitettaisiin I asemassa, jouduttaisiin jousella suorittamaan monia hyppyjä kielten yli. II asemassa nämä hypyt vältetään.

Myös puhtaasti taiteelliset syyt voivat puolustaa asemien käyttämistä. Näin esim. aihe tai sen osa voidaan soittaa yhdellä kielellä, jolloin sointiväri pysyy samana:

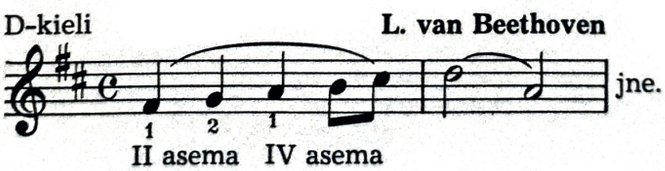

II SOITTOASENTO

Tarkista, että
1) vasemman käden asento on sama kuin ensimmäistäkin asemaa soitettaessa,
2) vasemman käden peukalo on vapaa jännityksestä,
3) kyynärnivel pääsee vapaasti toimimaan,
4) vasen käsivarsi on tarpeeksi taivutettu viulun alle.

III KOLMAS ASEMA

ENSIMMÄINEN ASEMA

KOLMAS ASEMA

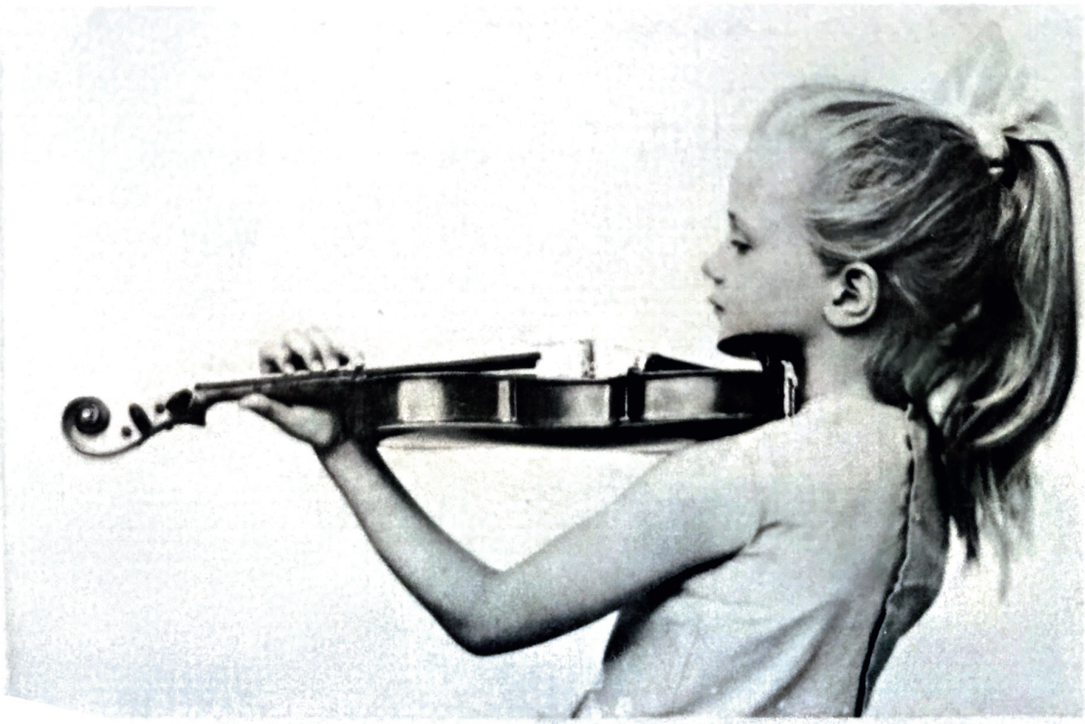

1.

Asemat on seuraavissa harjoituksissa osoitettu roomalaisin numeroin.

G-kieli

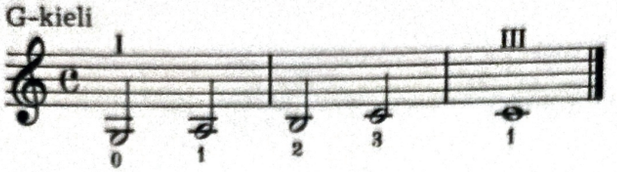

Suorita siirtyminen ensimmäisestä asemasta kolmanteen koko kyynärvartta käyttämällä.

D-kieli

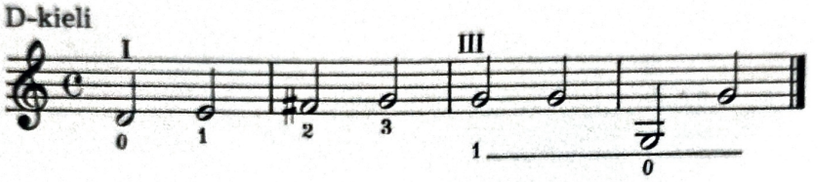

A-kieli

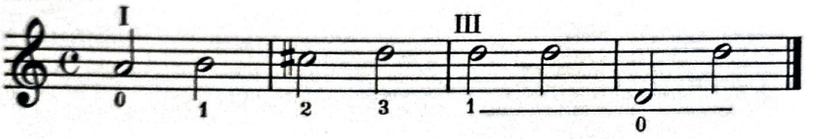

E-kieli

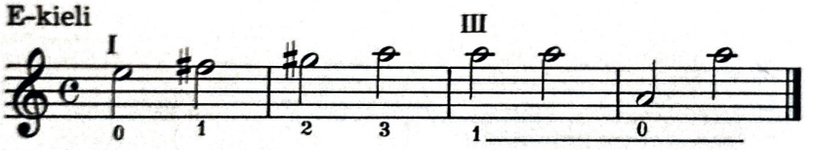

2.

Seuraavissa harjoituksissa pidetään 1. sormea kiinni koko ajan.

E-kieli

a)

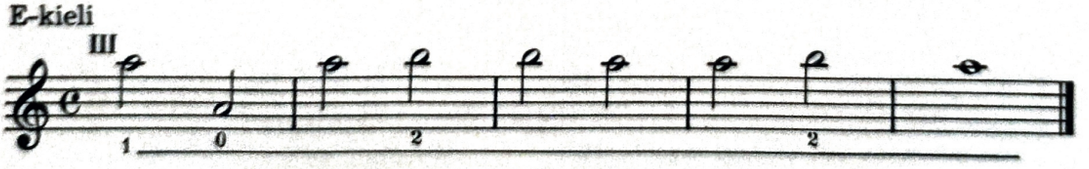

b)

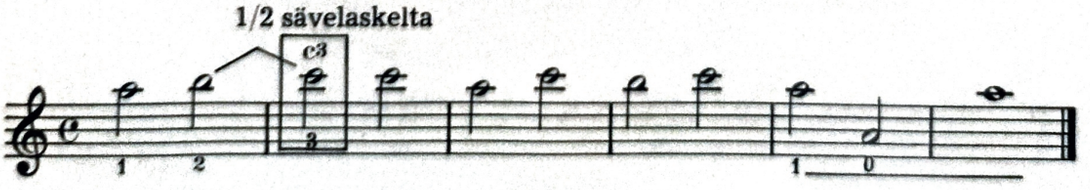

c)

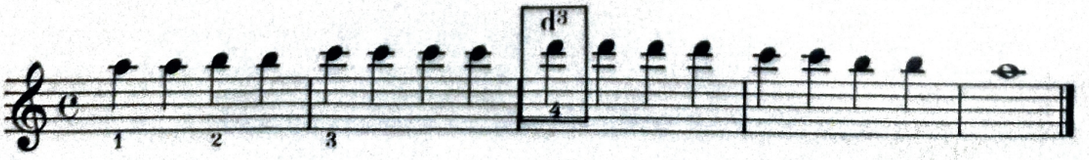

3. UUSIA SÄVELIÄ

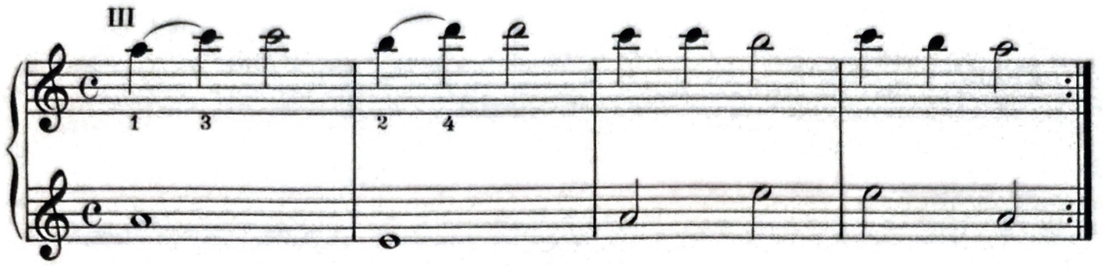

4.

Pidä 1. sormi tarkasti kiinni kielellä!

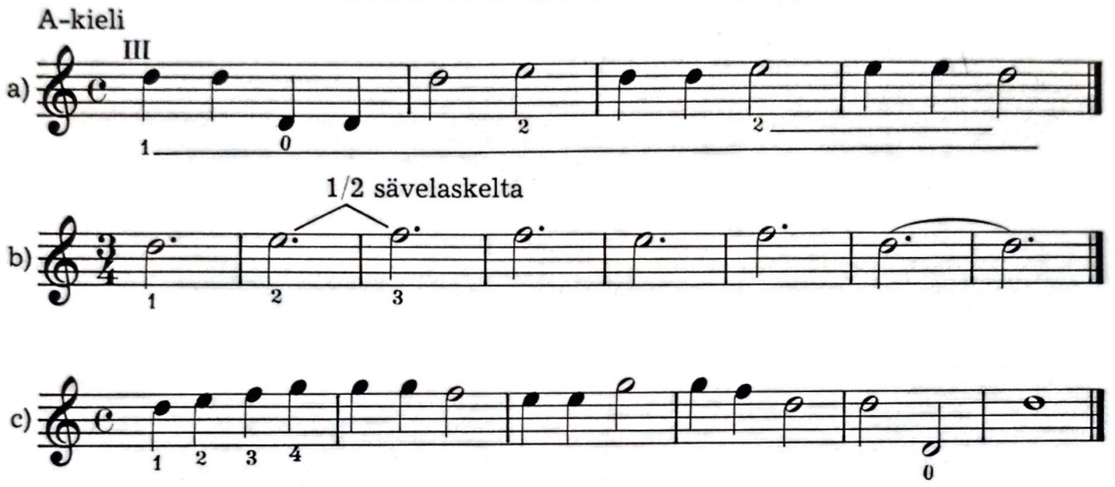

5. UUSIA SORMIJÄRJESTYKSIÄ

6.

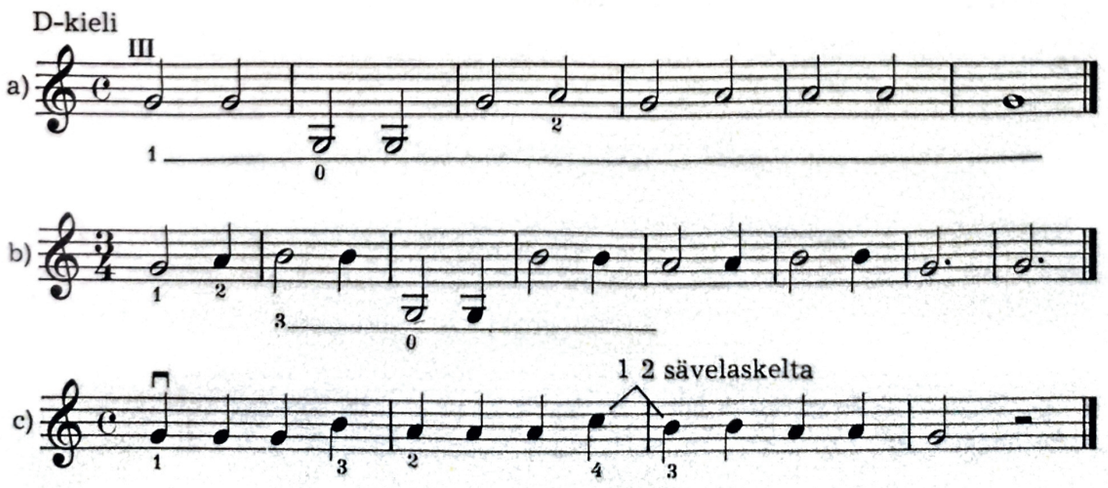

7. ILOINEN SÄVELMÄ

Pidä 1. sormi kiinni kielellä.

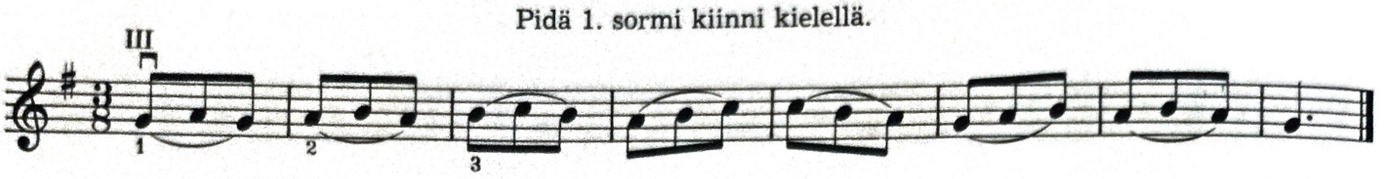

8.

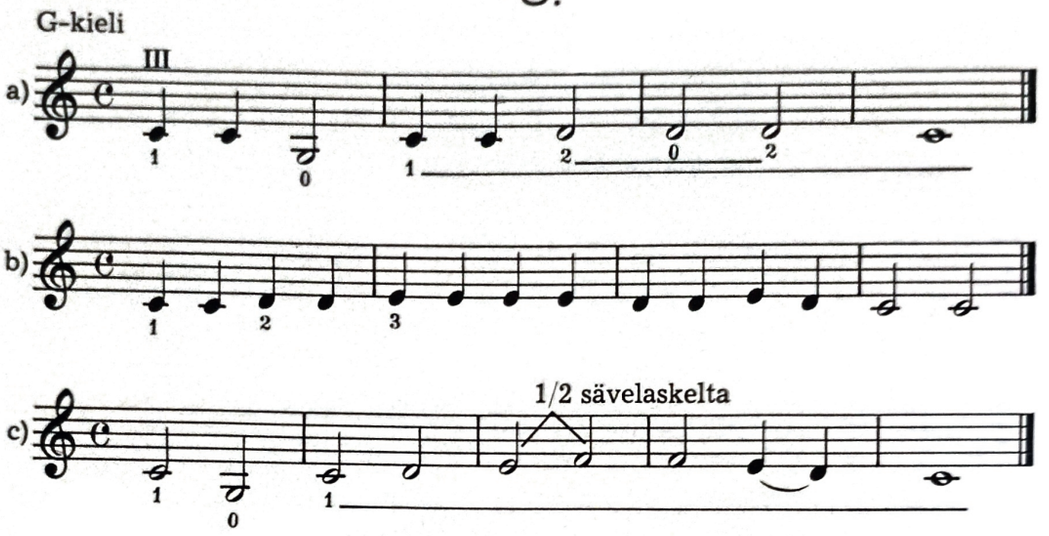

9. PAREJA

a) G- ja D-kielet (1/2-sävelaskelet 3. ja 4. sormen välissä)

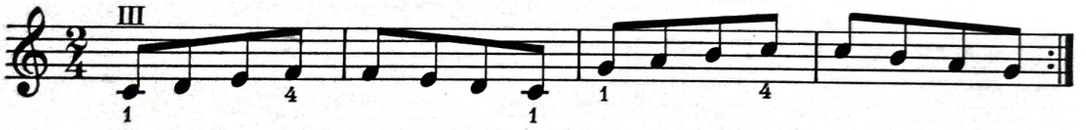

b) A- ja E-kielet (1/2-sävelaskelet 2. ja 3. sormen välissä)

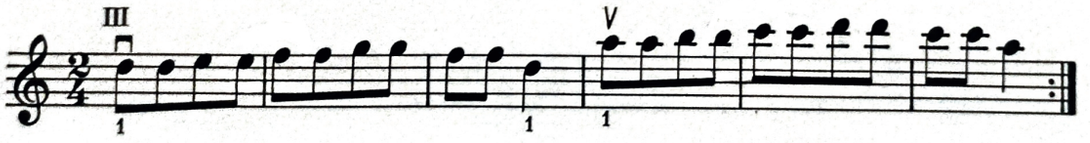

10. PIIRILAULU

Sov. L. S.

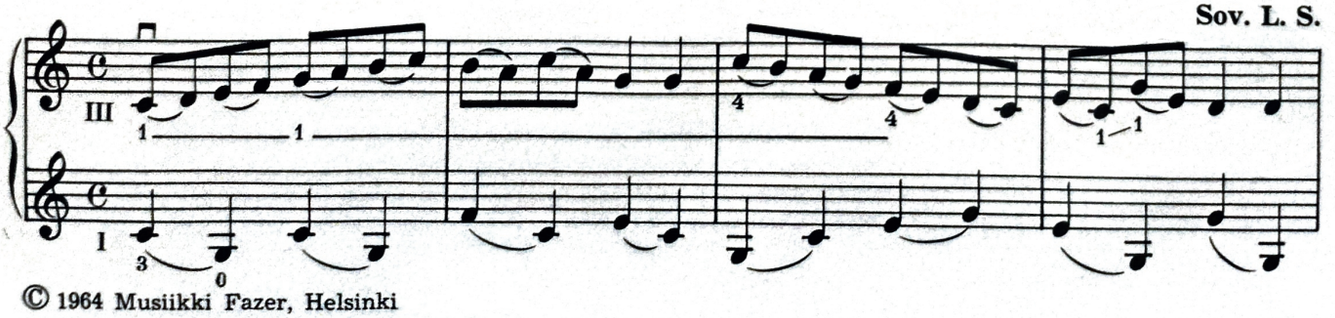

© 1964 Musiikki Fazer, Helsinki

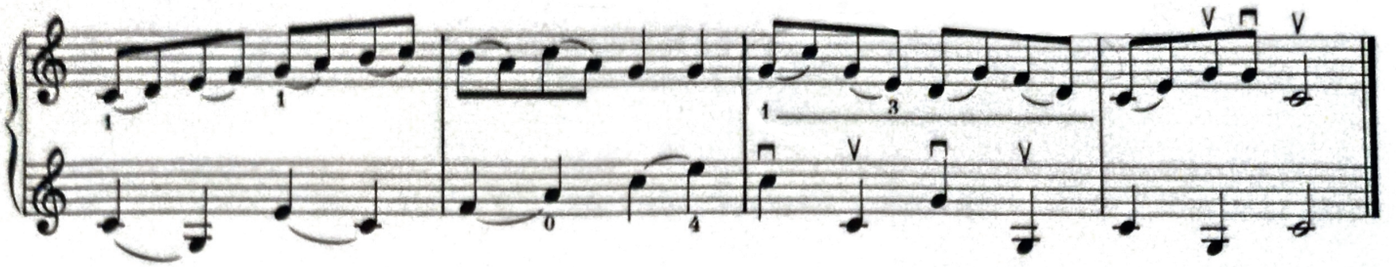

11. SURULLINEN SÄVELMÄ

L. S.

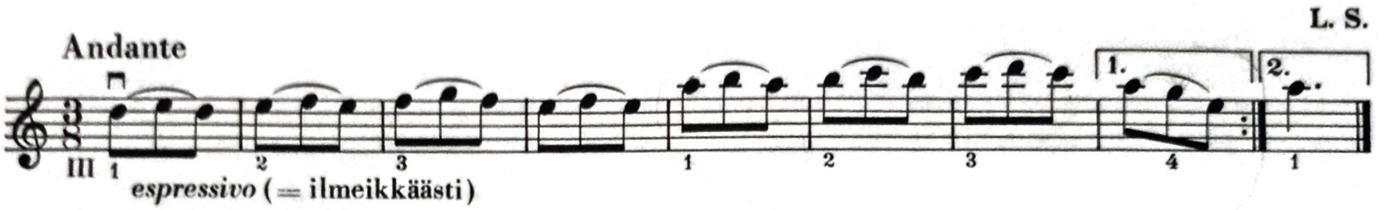

© 1964 Musiikki Fazer, Helsinki

12. IKILIIKKUJA

Tarkkaa 3. sormen paikkaa: milloin se on korkea, milloin matala?

L. S.

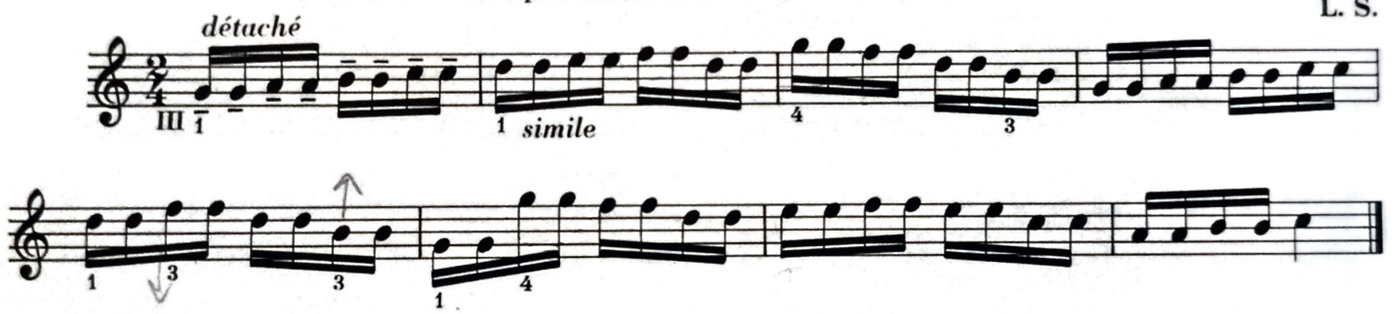

© 1964 Musiikki Fazer, Helsinki

13. KOLMAS ASEMA KAIKILLA KIELILLÄ

C-duuri-asteikko

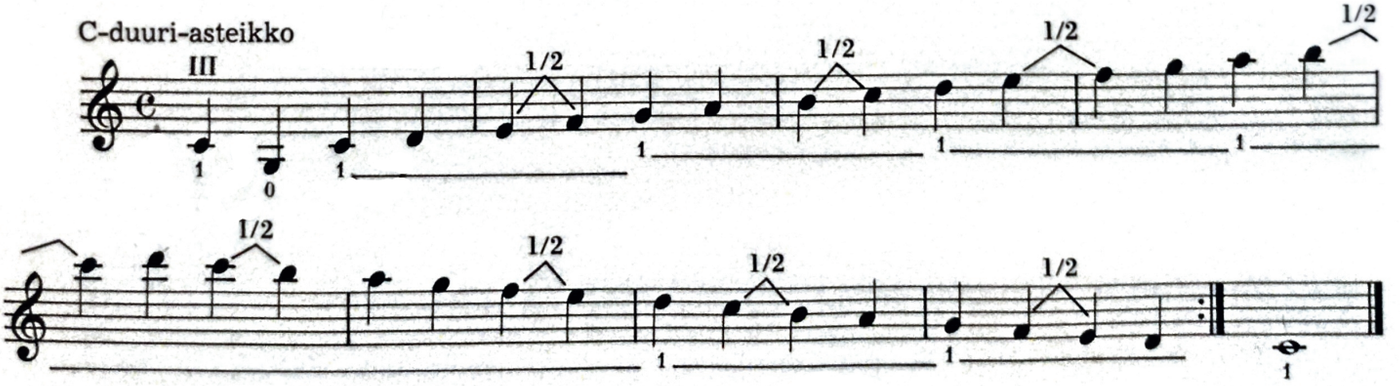

C-duuri-kolmisointu

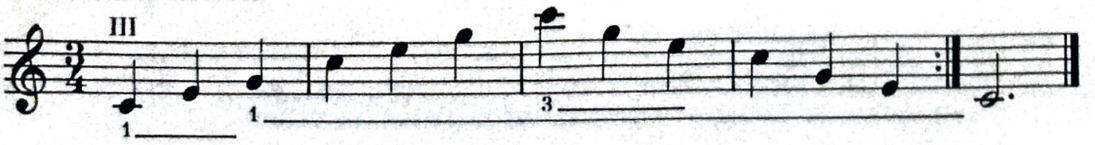

14. TERSSEJÄ

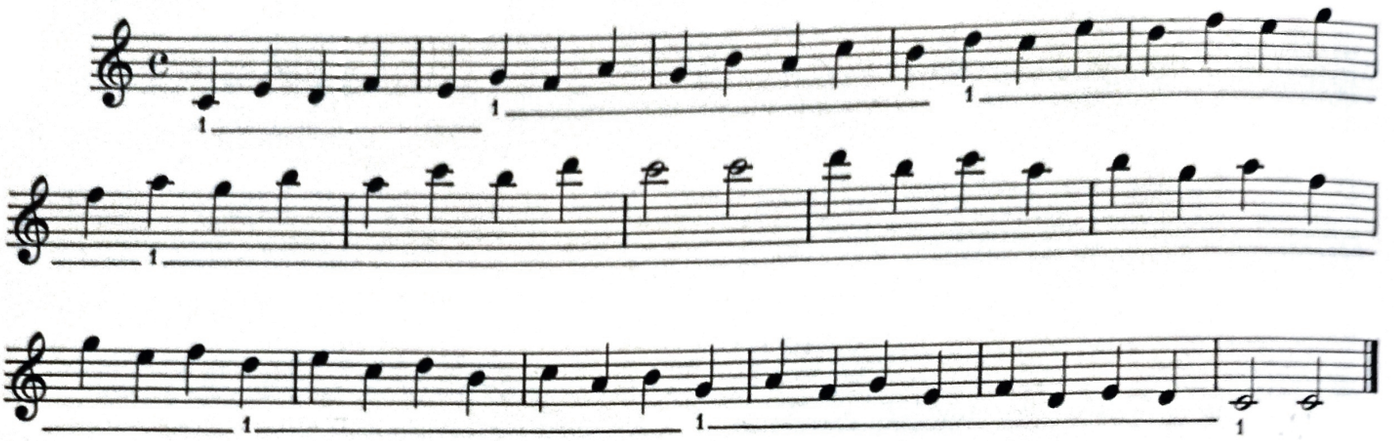

15. KVARTTEJA

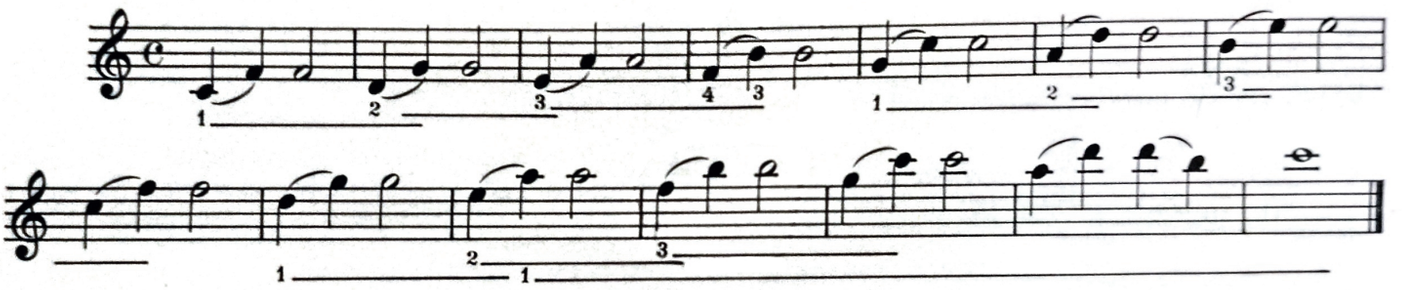

16. KEVÄTLAULU

Kansansävelmä
Sov. L. S.

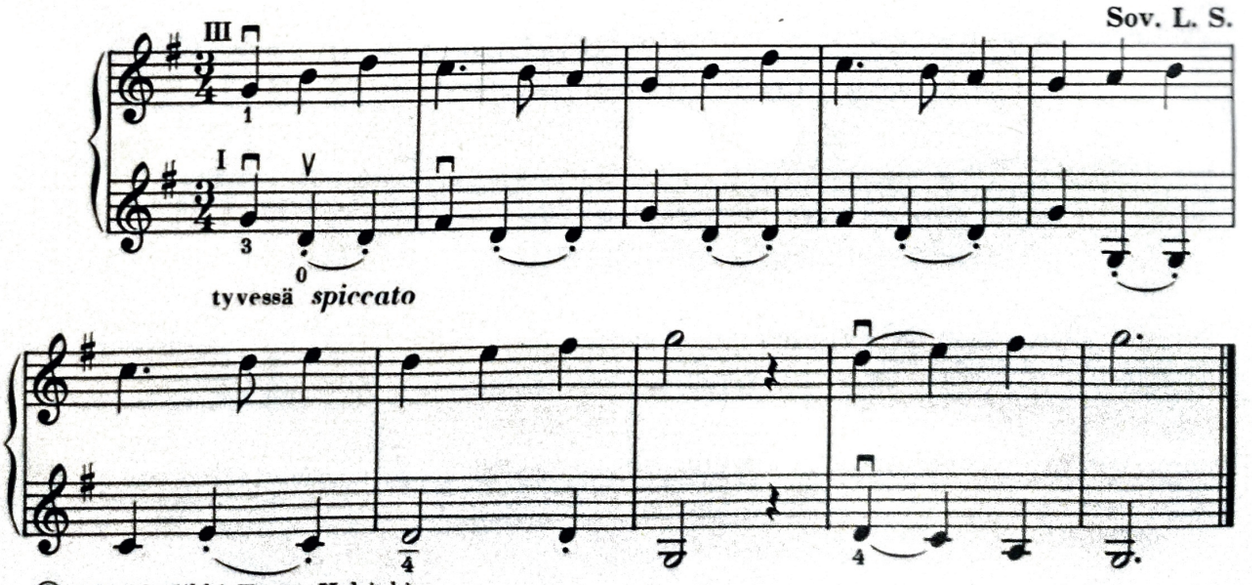

© 1964 Musiikki Fazer, Helsinki

Mikä on tämän laulun sävellaji?
Mikä sävel on siinä korotettu?

17. LAULU JA SOITTO SOI

(Kaanon)

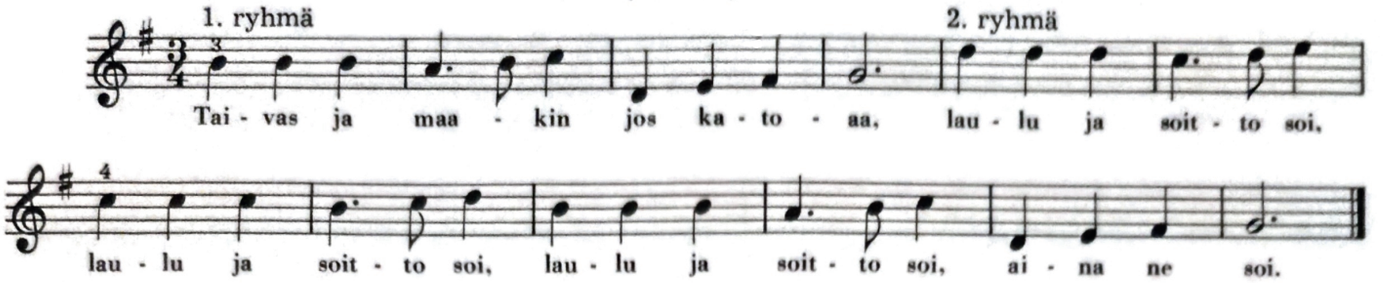

18. ARVON MEKIN ANSAITSEMME

Kansansävelmä
Sov. L. S.

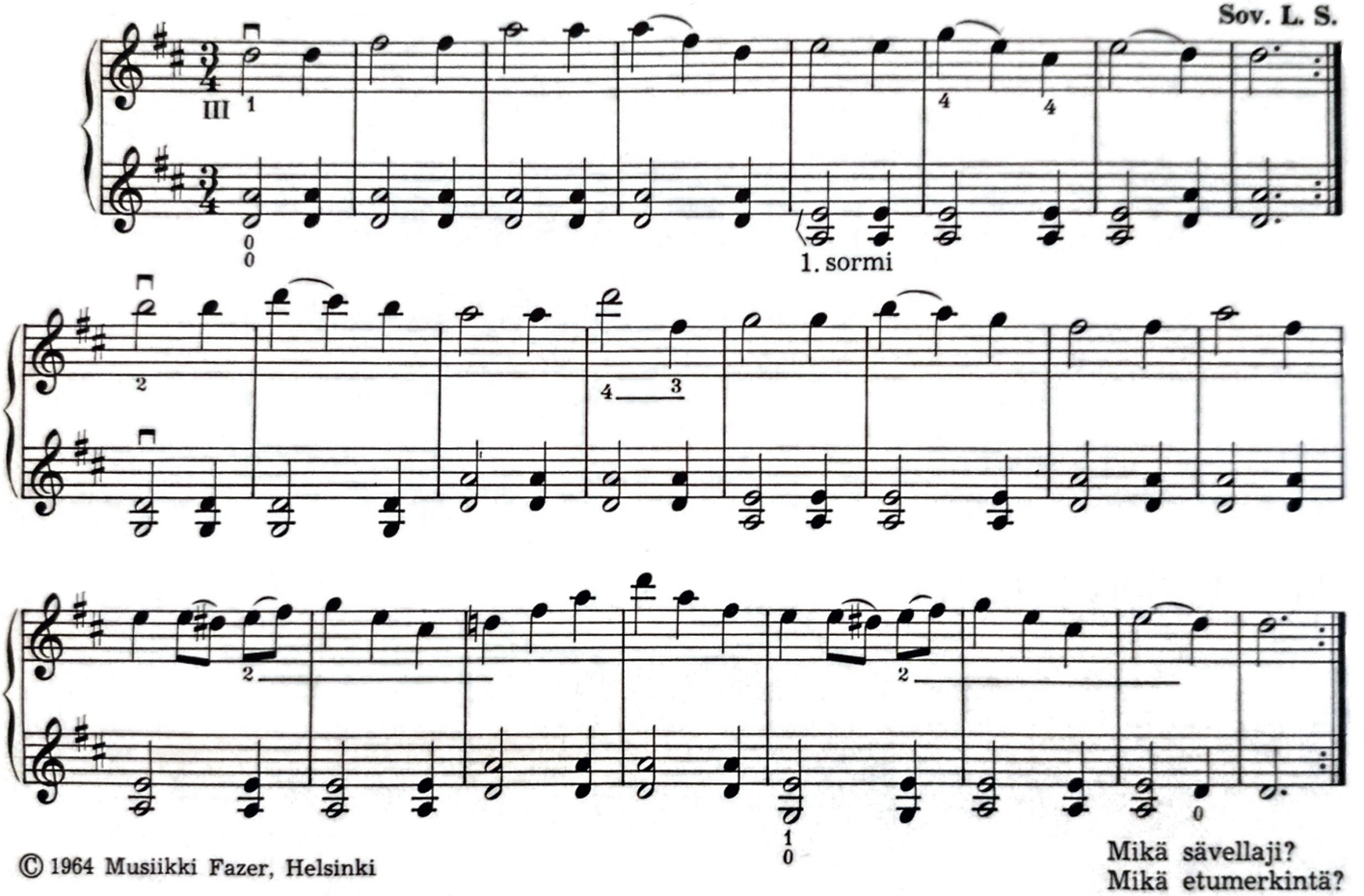

© 1964 Musiikki Fazer, Helsinki

Mikä sävellaji?
Mikä etumerkintä?

19. KEHTOLAULU

J. Brahms 1833—1897

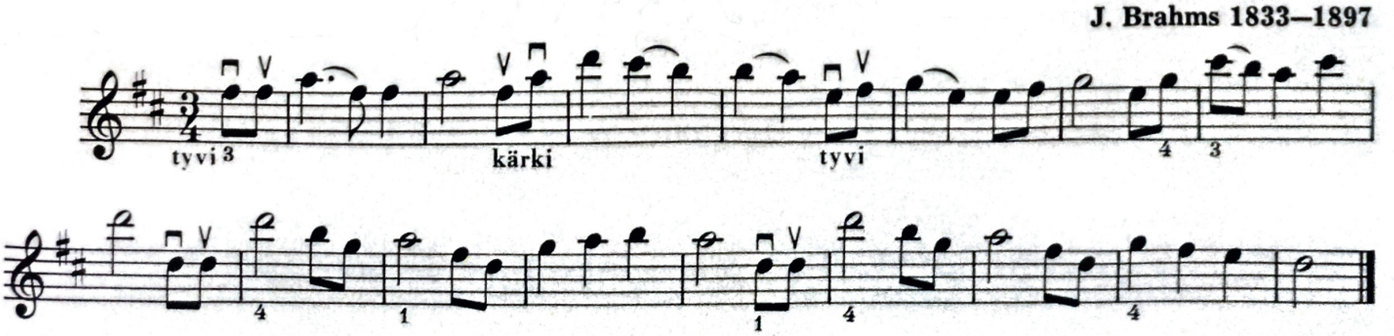

20. KOLME MOLLISÄVELLAJIA

a-molli

a)

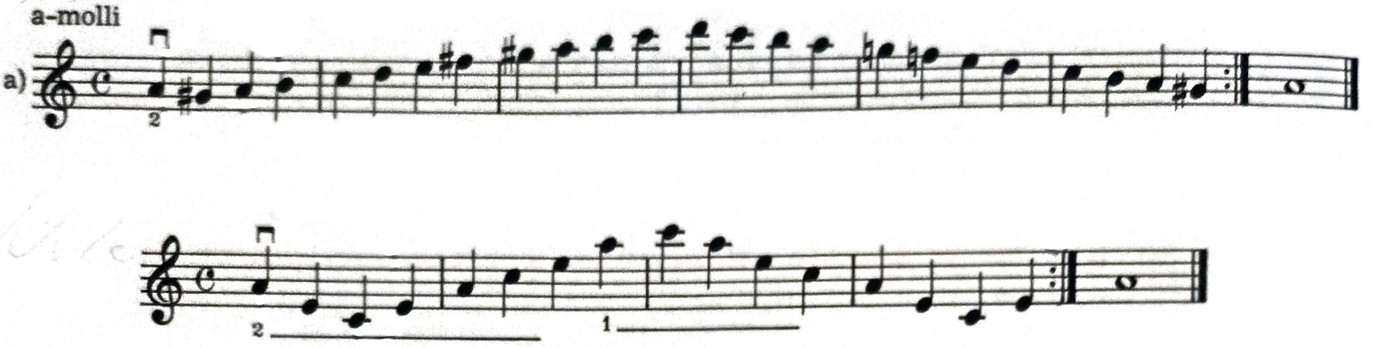

Huomaa ensimmäisen sormen korkeat ja matalat sijainnit.

e-molli

b)

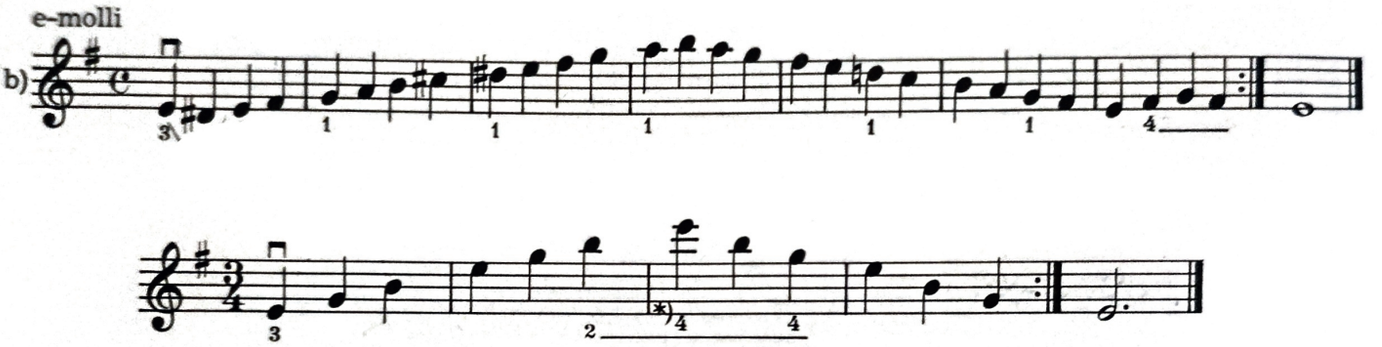

*) Kurota 4. sormea kunnes löydät sävelen e³.
Ole huolellinen 1. sormen puhtauden suhteen!

h-molli

c)

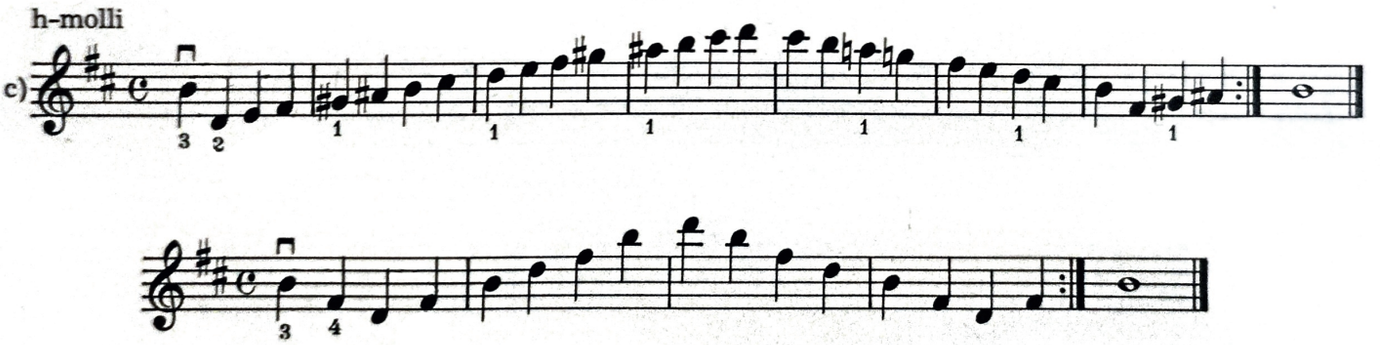

21. ANDANTE

G. S. Löhlein
(Viulukoulu 1774)

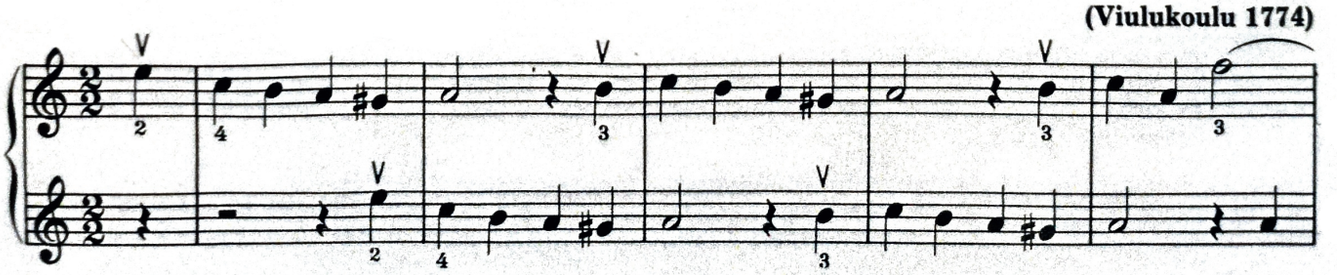

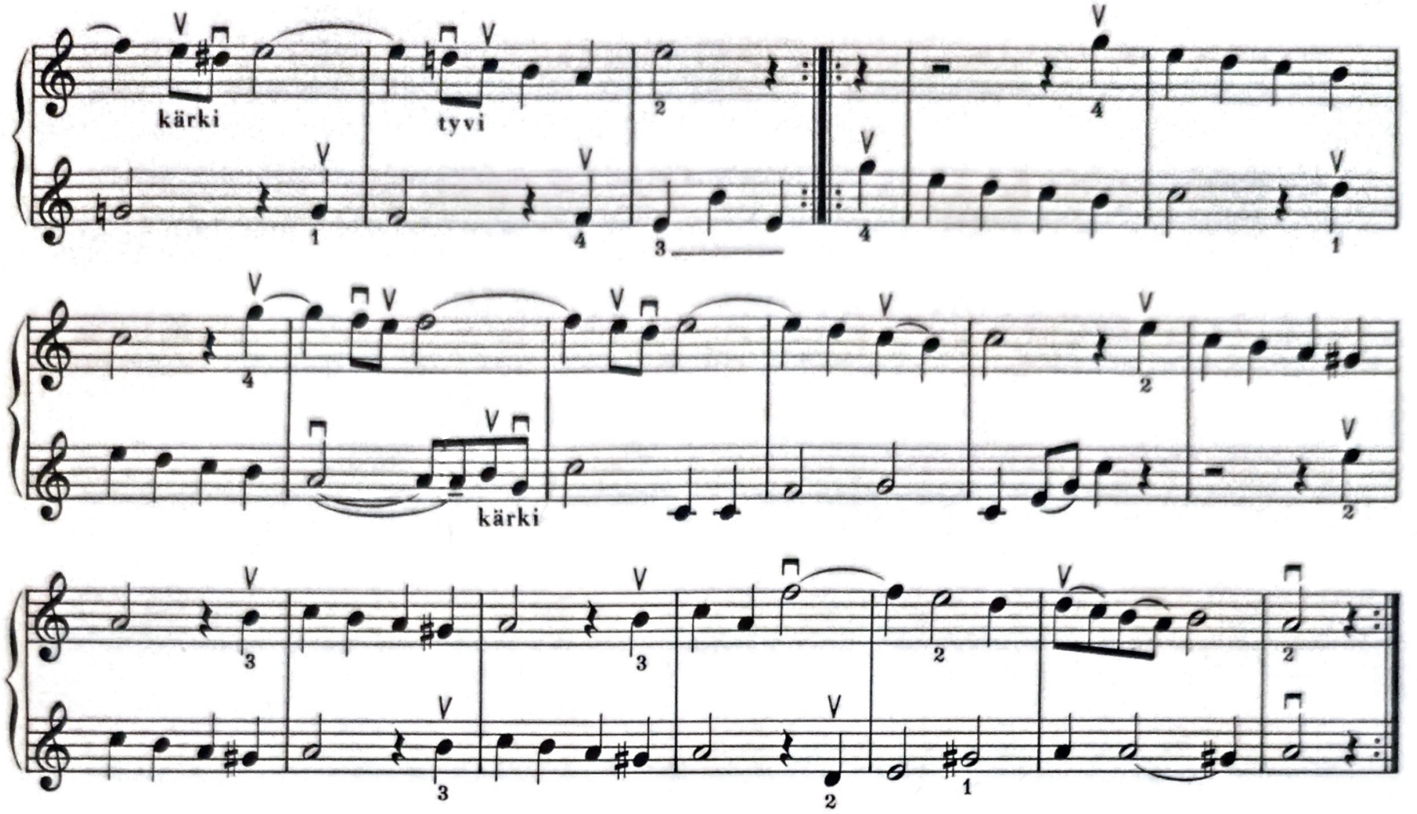

22. MENUETTI

(Kaanon)

G. S. Löhlein
(Viulukoulu 1774)

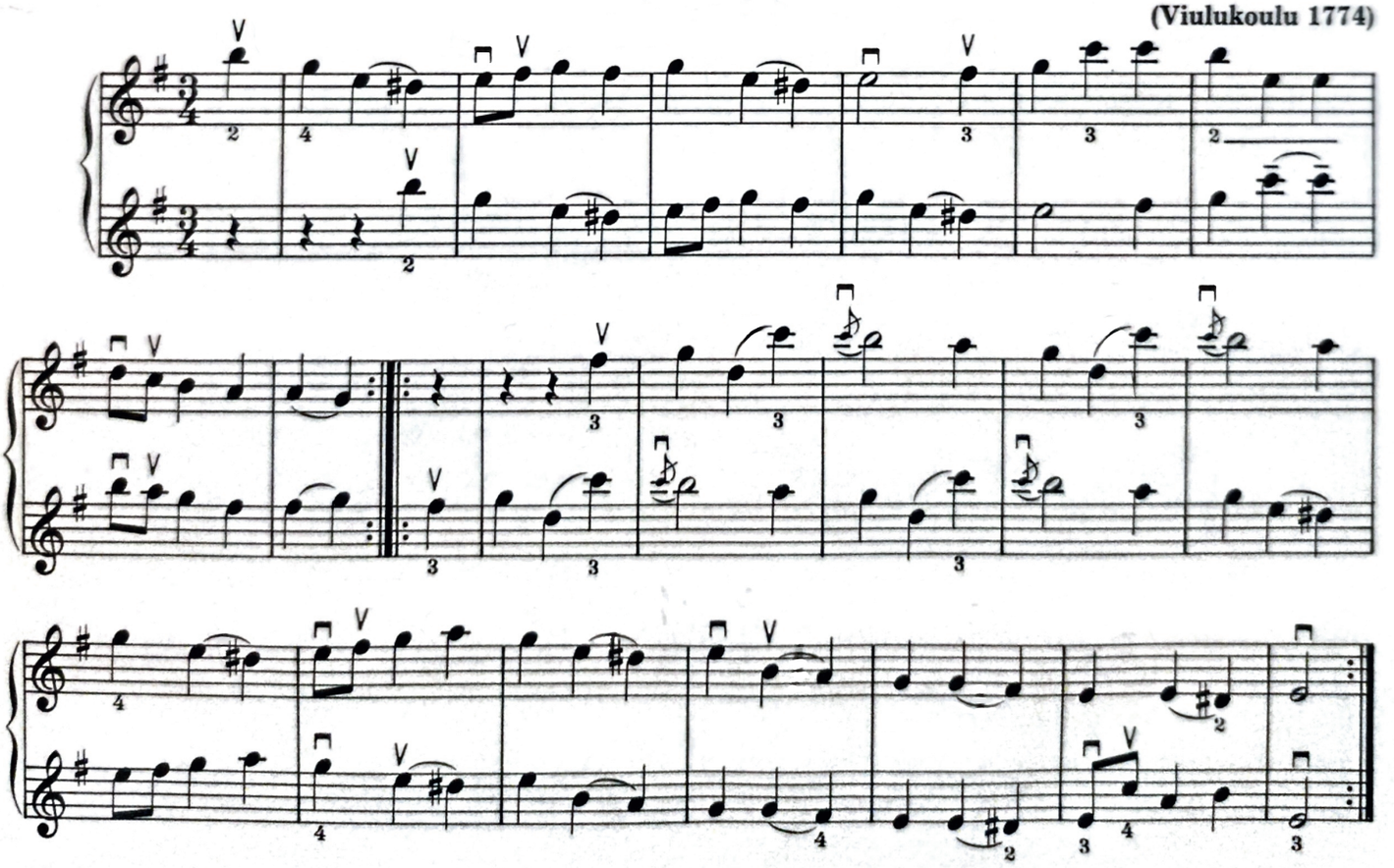

Pieni poikkiviivalla varustettu nuotti ♪ on nimeltään e t u h e l e, ja se soitetaan pääiskun kohdalla aivan lyhyenä ja samalla jousella kuin päänuotti.

23. ADAGIO

(= hitaasti)

L. Spohr
(Viulukoulu 1832)

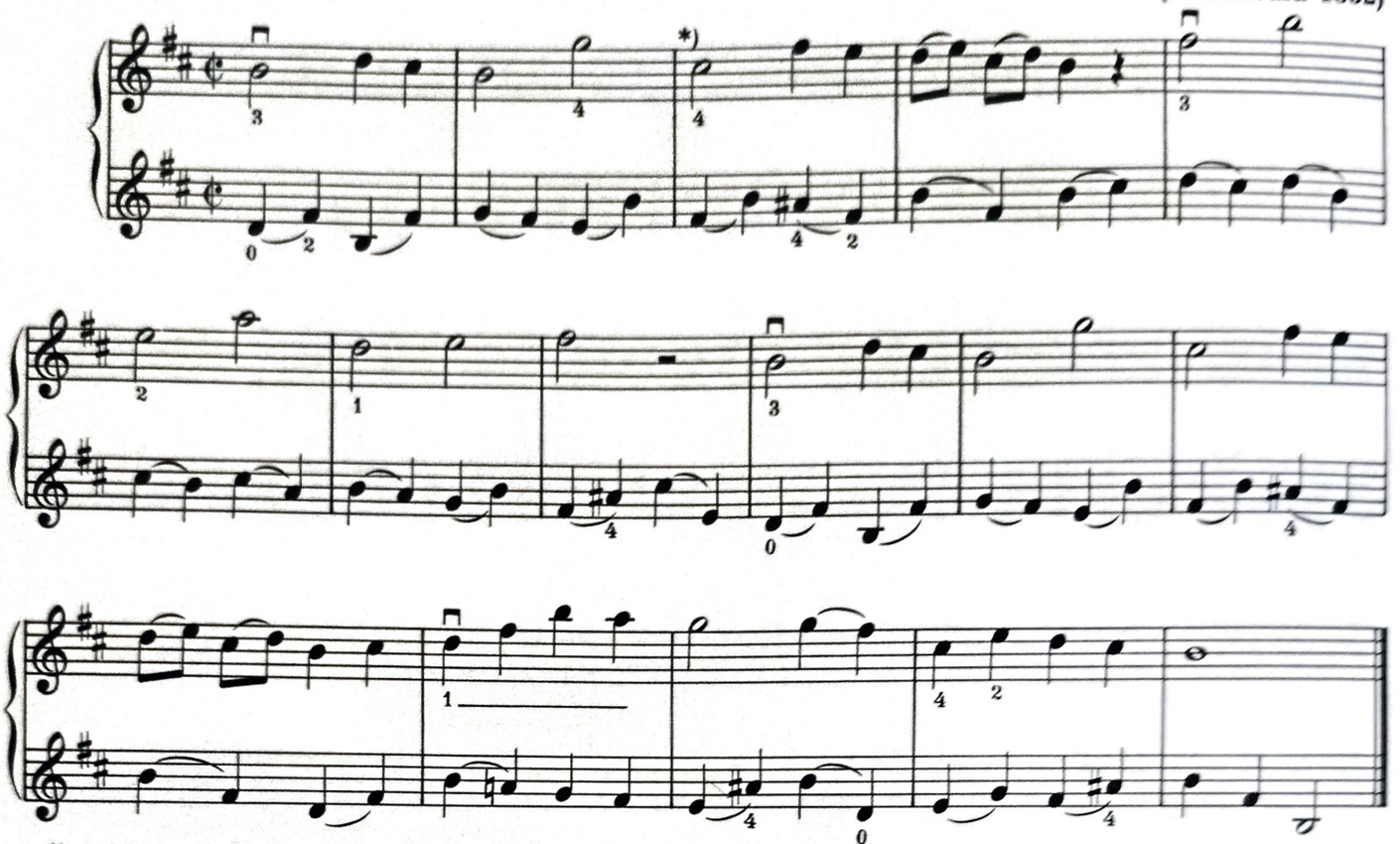

*) tai 1. sormella kurottamalla alaspäin.

24.

A-duuri

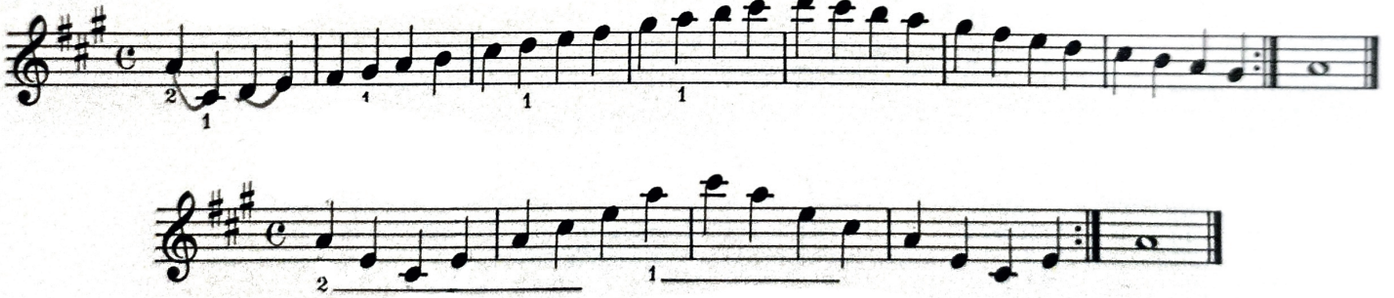

fis-molli

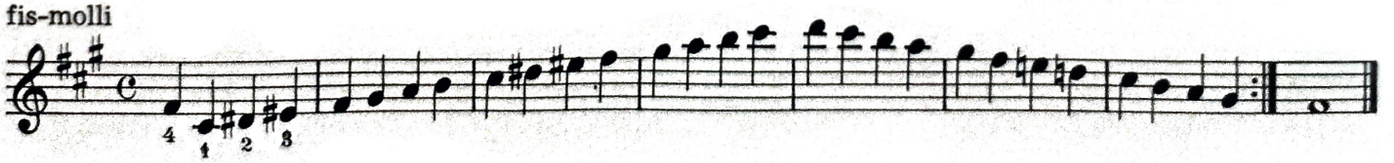

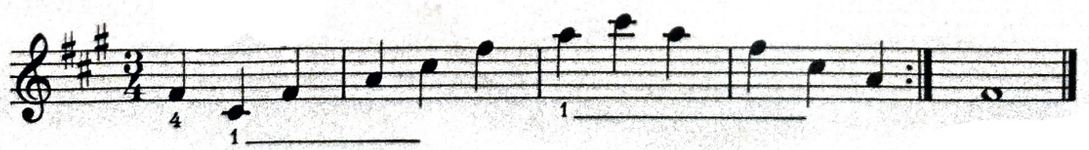

25. KANSANLAULU

Saksalainen
Sov. L. S.

spiccato *simile*

© 1964 Musiikki Fazer, Helsinki

26. TUMMA TYTTÖ

Etsi seuraavan sävellyksen alkusävel esim. siten, että soitat III asemassa sävelen d[1]. Sitten panet ensimmäisen sormen aivan toisen sormen viereen, jolloin saadaan sävel cis[1].

Saksalainen tanssi v:lta 1740
Sov. L. S.

© 1964 Musiikki Fazer, Helsinki

27.

E-duuri

*) kurotus 4. sormella.

cis-molli

28. GAVOTTI

(vanha ranskalaisperäinen tanssi)

Saksalainen v:lta 1740

martelé

29. LAULELMA

Ranskalainen 1800-luvulta
Sov. L. S.

Andante

© 1964 Musiikki Fazer, Helsinki

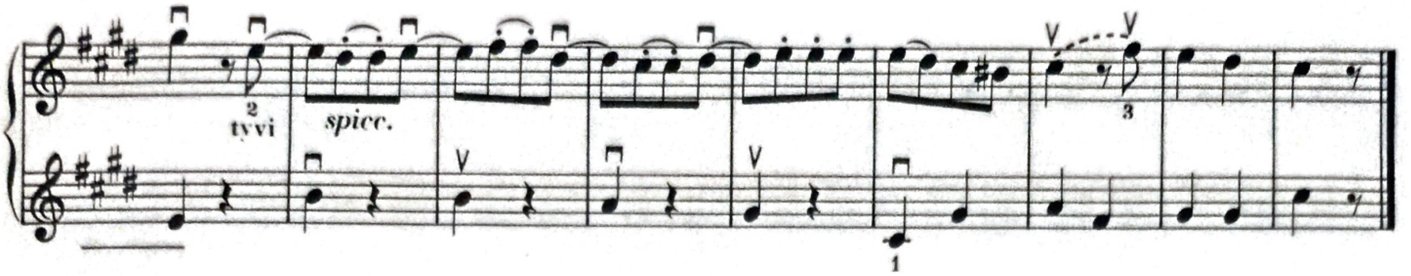

30.

F-duuri

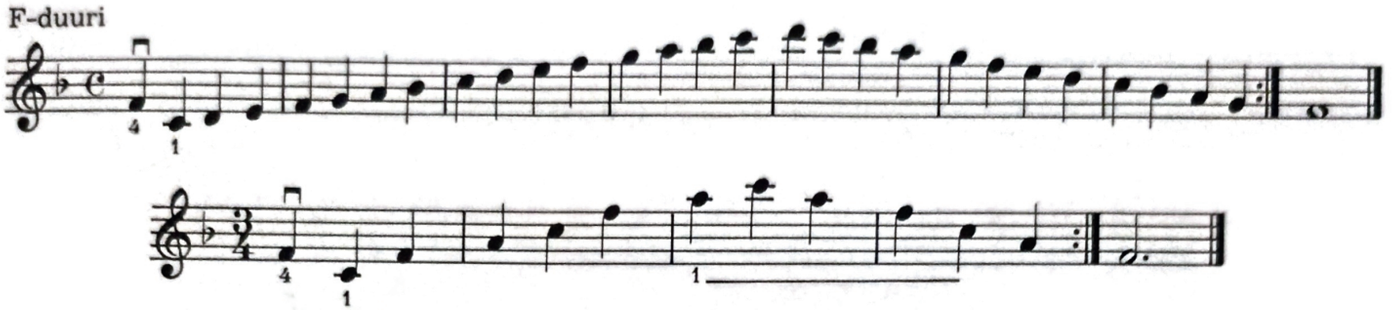

d-molli

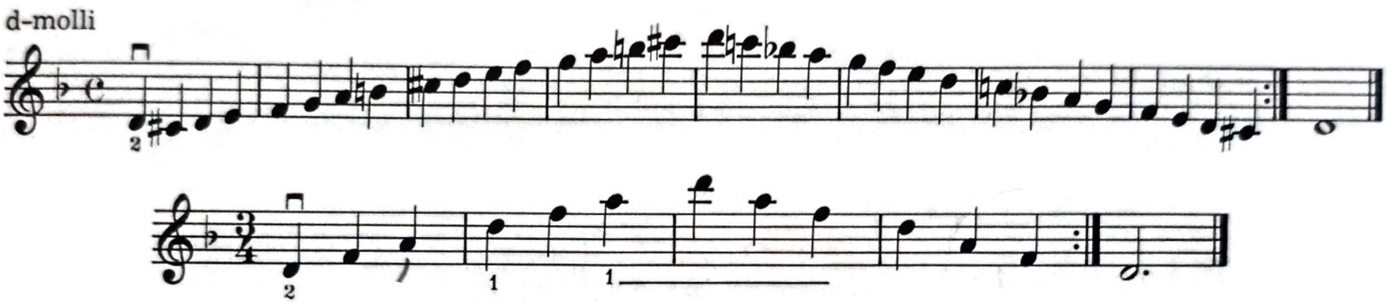

31. VALSSI

W. A. Mozart 1756—1791

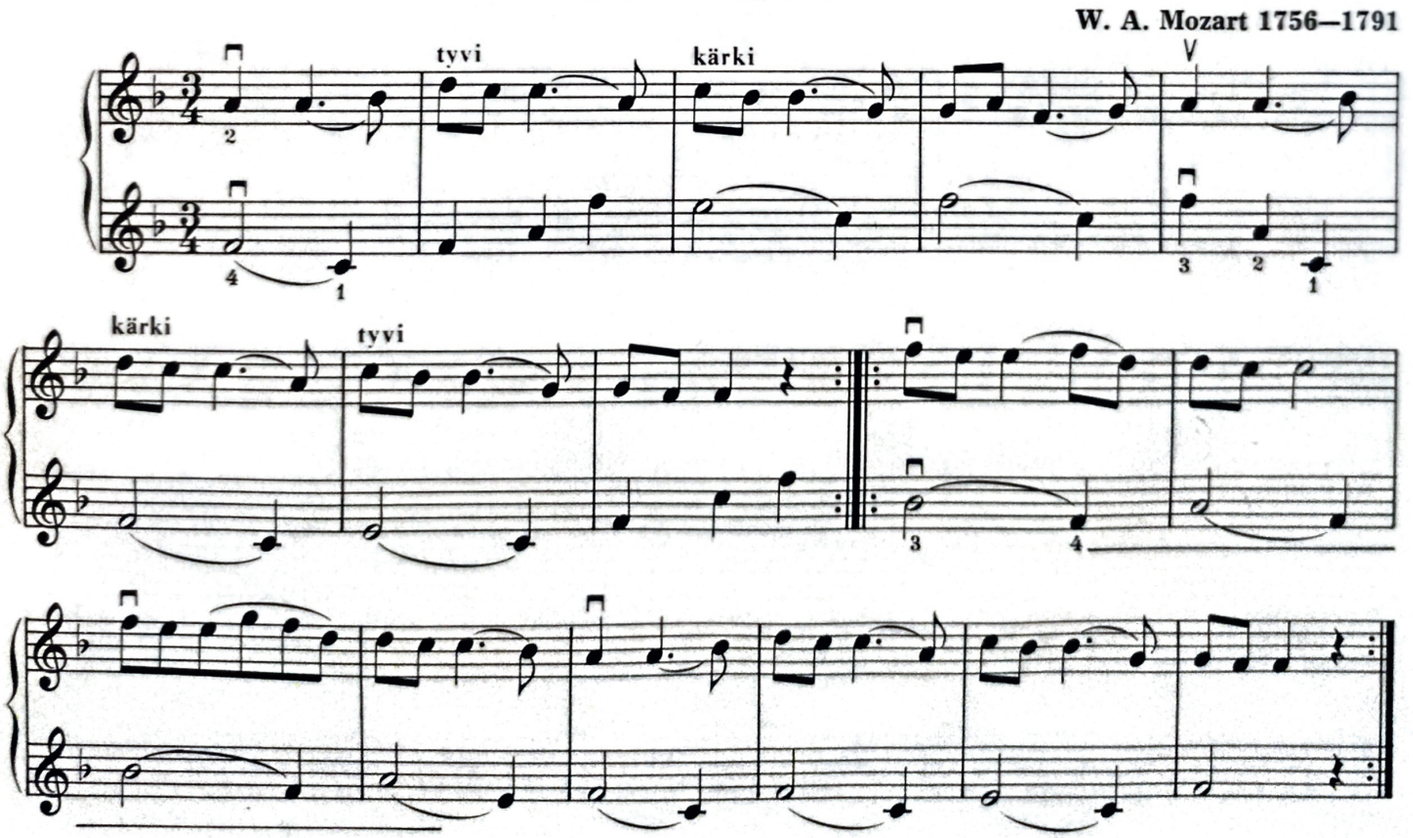

32. ISTUN KIVELLÄ

Venäläinen kansanlaulu

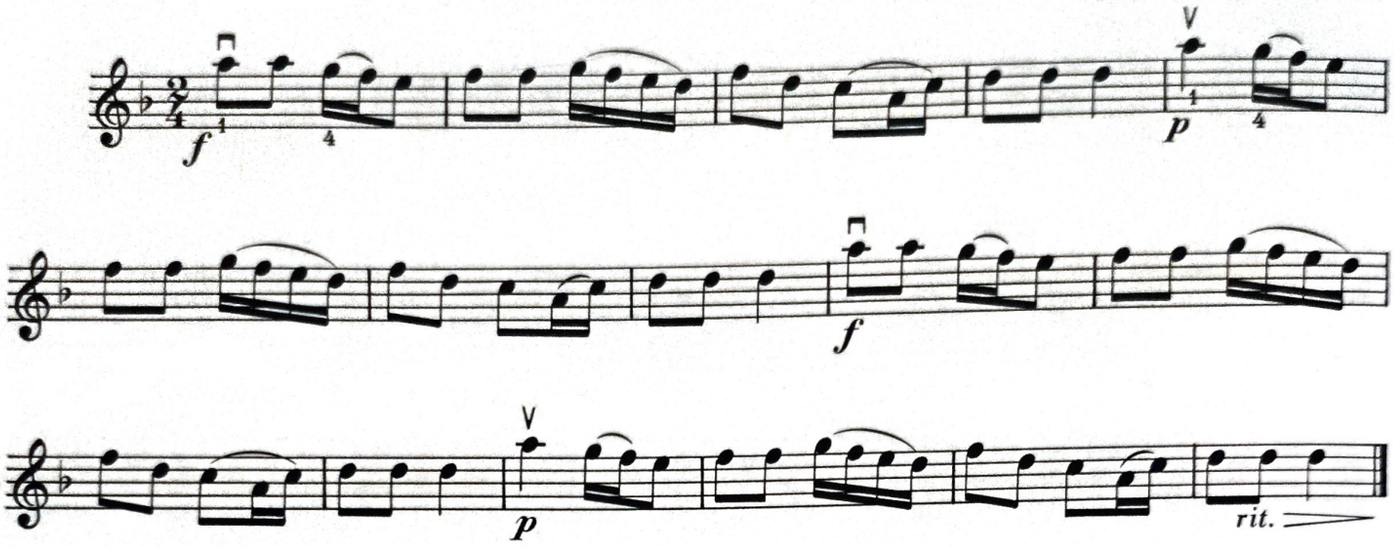

33. TEEMA TEOKSESTA "KUNST DER FUGE"

J. S. Bach 1685—1750

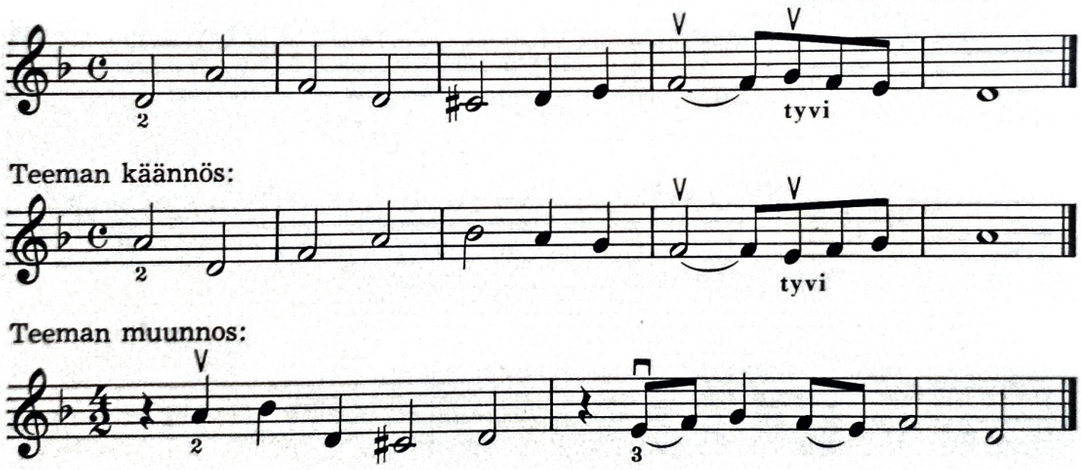

34.

Katso tarkkaan, milloin 2. sormi on matala, milloin korkea!

B-duuri

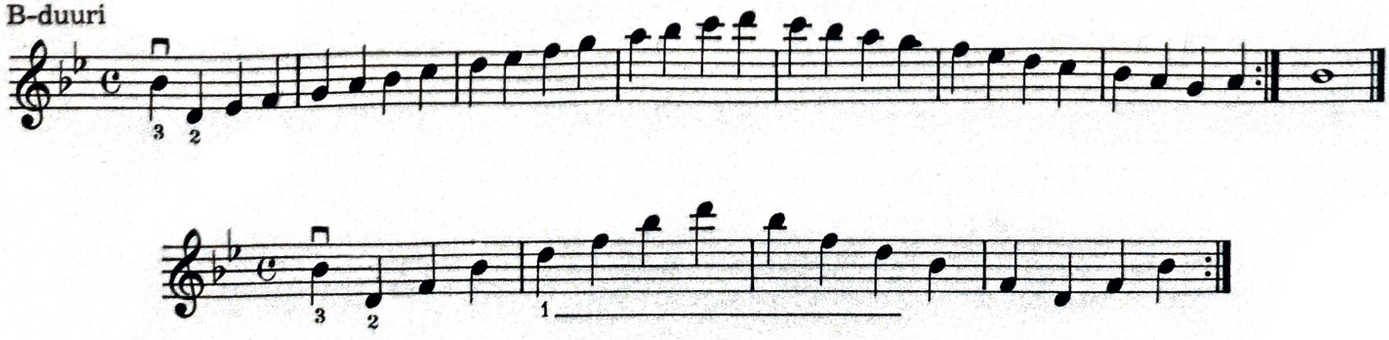

g-molli

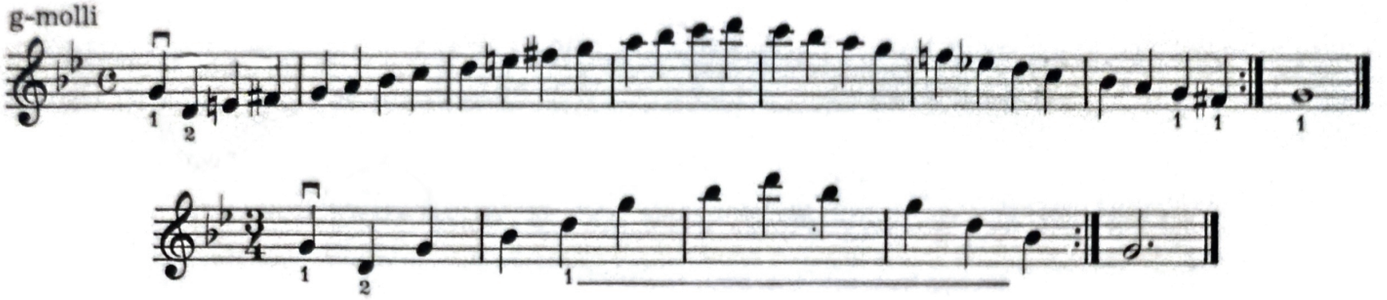

35. ANDANTE

W. A. Mozart 1756—1791

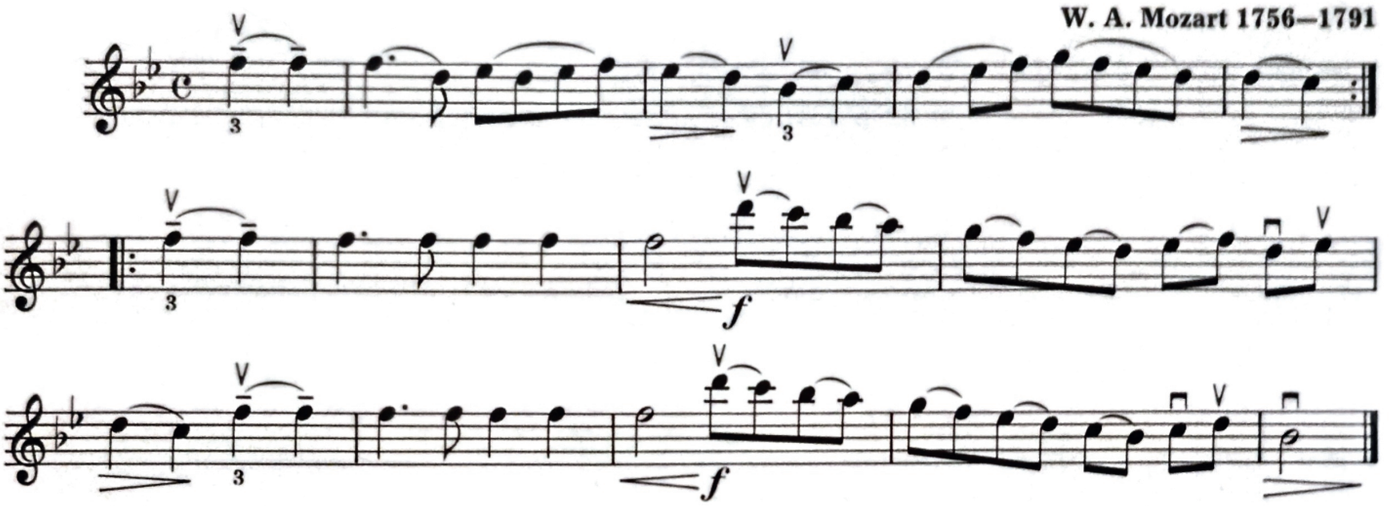

36. BOURRÉE

(vanha ranskalainen tanssi)

Leopold Mozartin Nuottikirjan mukaan (1762)

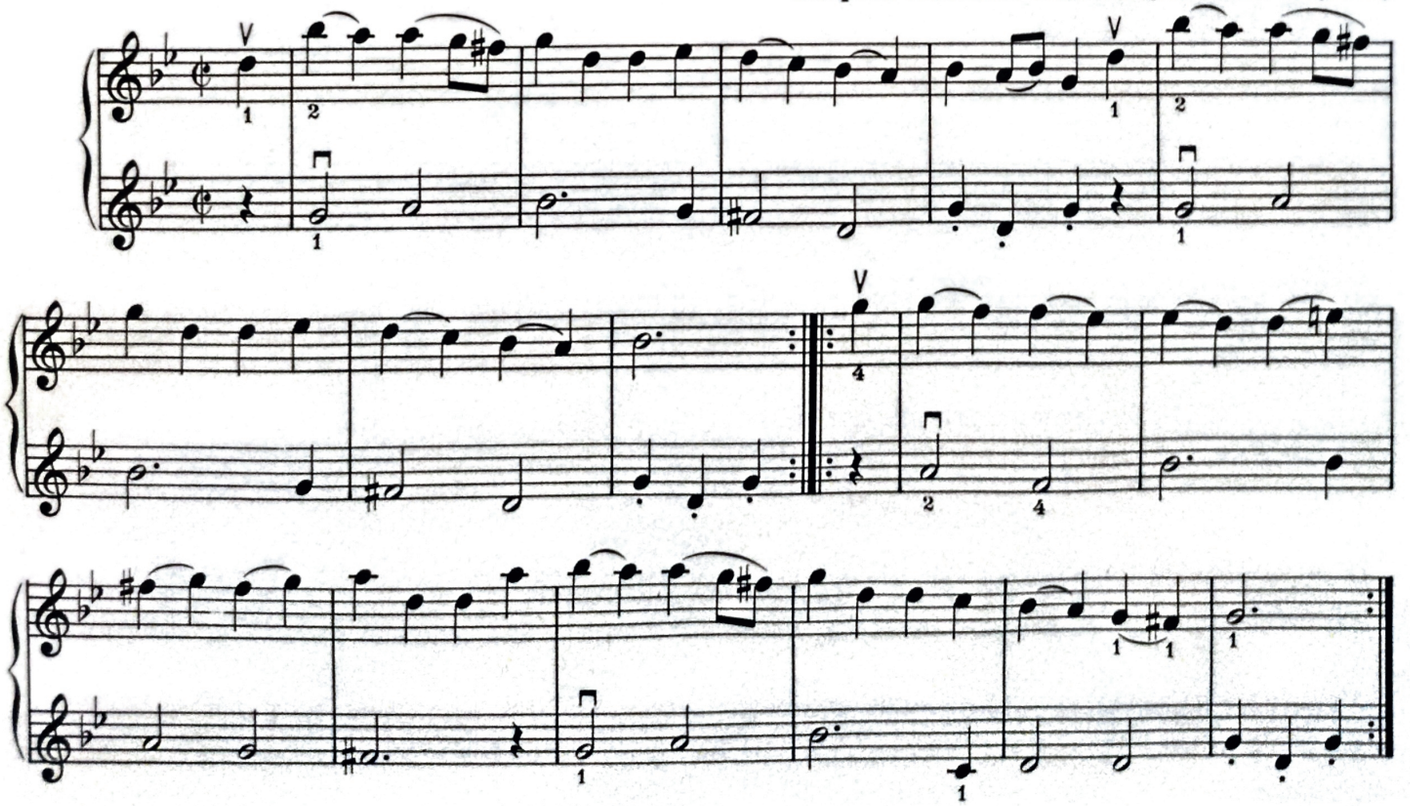

37.

Es-duuri

*) kurotus

c-molli

38. MARSSI

G. F. Händel 1685—1759
Sov. L. S.

kärki

© 1964 Musiikki Fazer, Helsinki

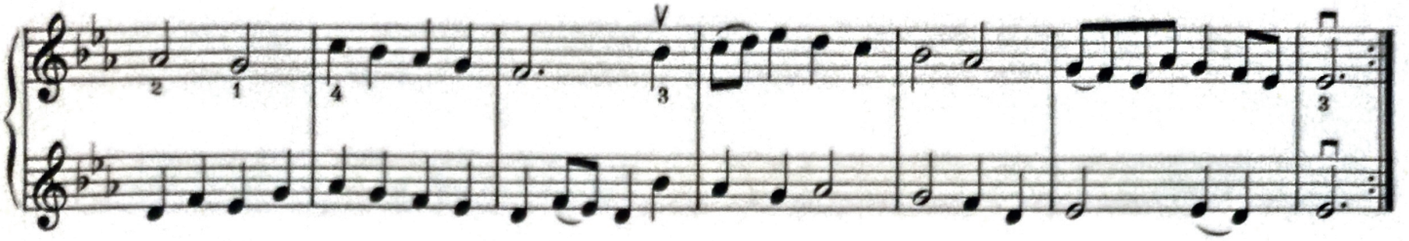

39. SARABANDE

(vanha espanjalainen tanssi)

Andante

J. Ph. Rameau 1683—1764

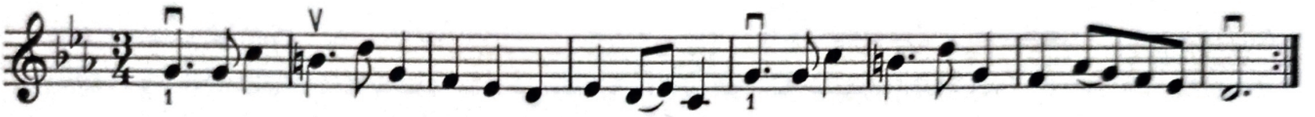

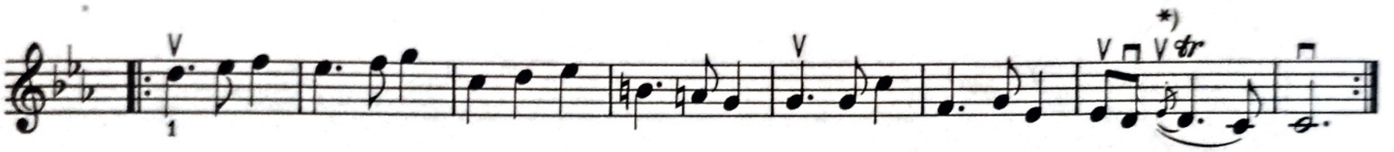

*) trillin esitys:

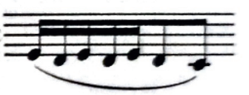

40.

As-duuri

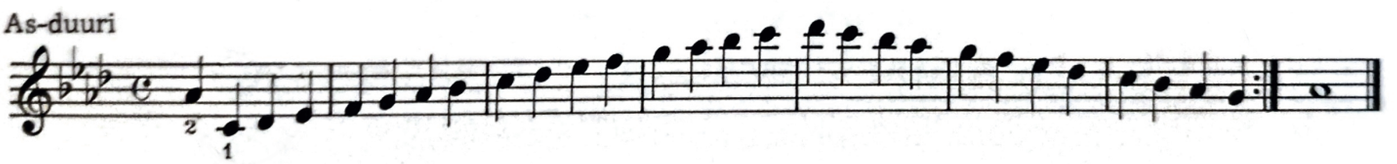

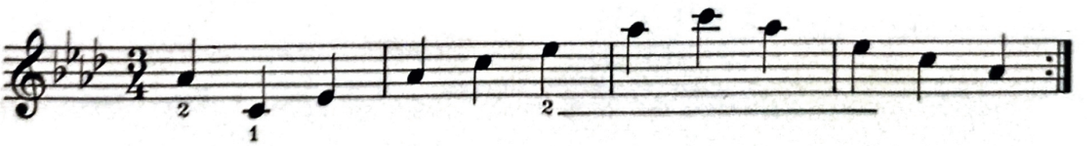

f-molli

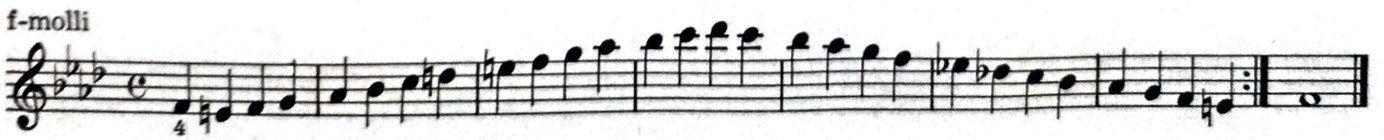

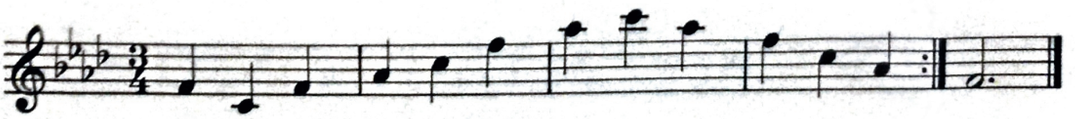

41. SKOTTILAINEN TANSSI

Alankomaalainen nuottikirja (1750)
Sov. L. S.

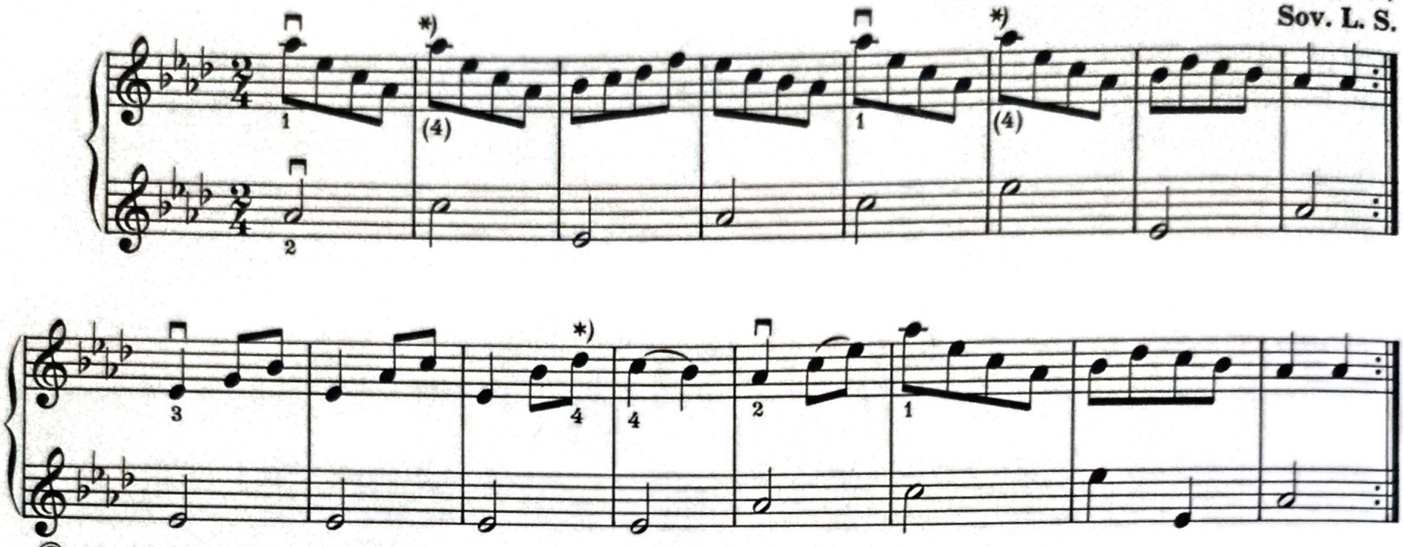

© 1964 Musiikki Fazer, Helsinki

*) kurotus

42. TULOMARSSI

Saksalainen v:lta 1740

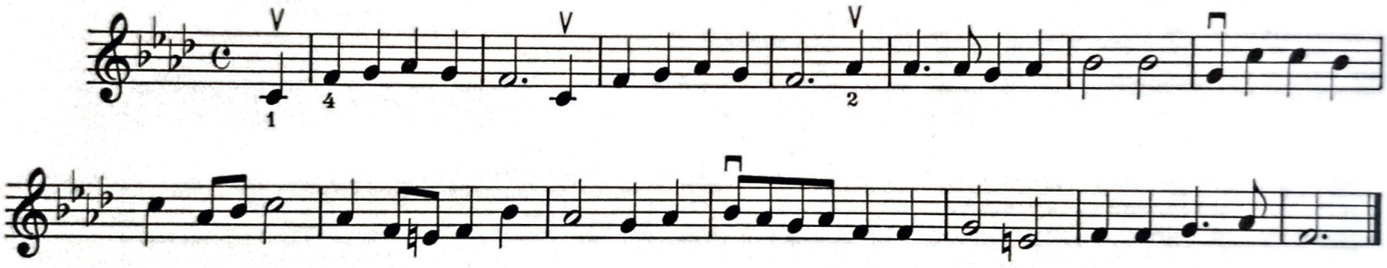

IV ENSIMMÄISEN JA KOLMANNEN ASEMAN YHDISTÄMINEN

43. SAMA SORMI 1. JA 3. ASEMASSA

Oikeiden sävelien löytämiseksi harjoitukset soitetaan ensin 1. asemassa ja vasta sitten asemanvaihtoja käyttämällä.

Suorita asemanvaihto kevyesti ja rauhallisesti kättä puristamatta. Kiinnitä huomiota puhtauteen samoin kuin äänen laatuun, jonka tulee olla kiinteä ja virheetön.

1. sormi

a)

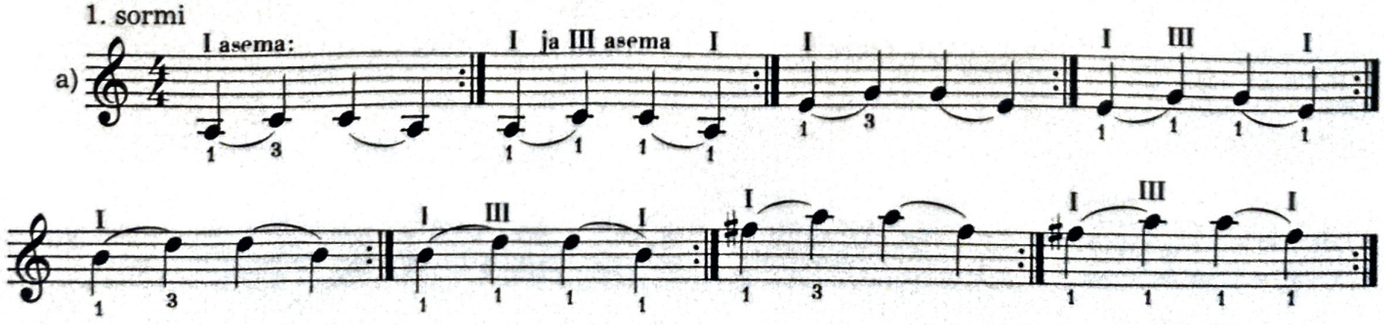

2. sormi

b)

3. sormi

c)

4. sormi

d)

44. GLISSANDOJA

(= liukumisia)

a)

Soita sama muillakin kielillä:

b)

c)

d)

45. ASEMANVAIHTO VAPAAN KIELEN JÄLKEEN

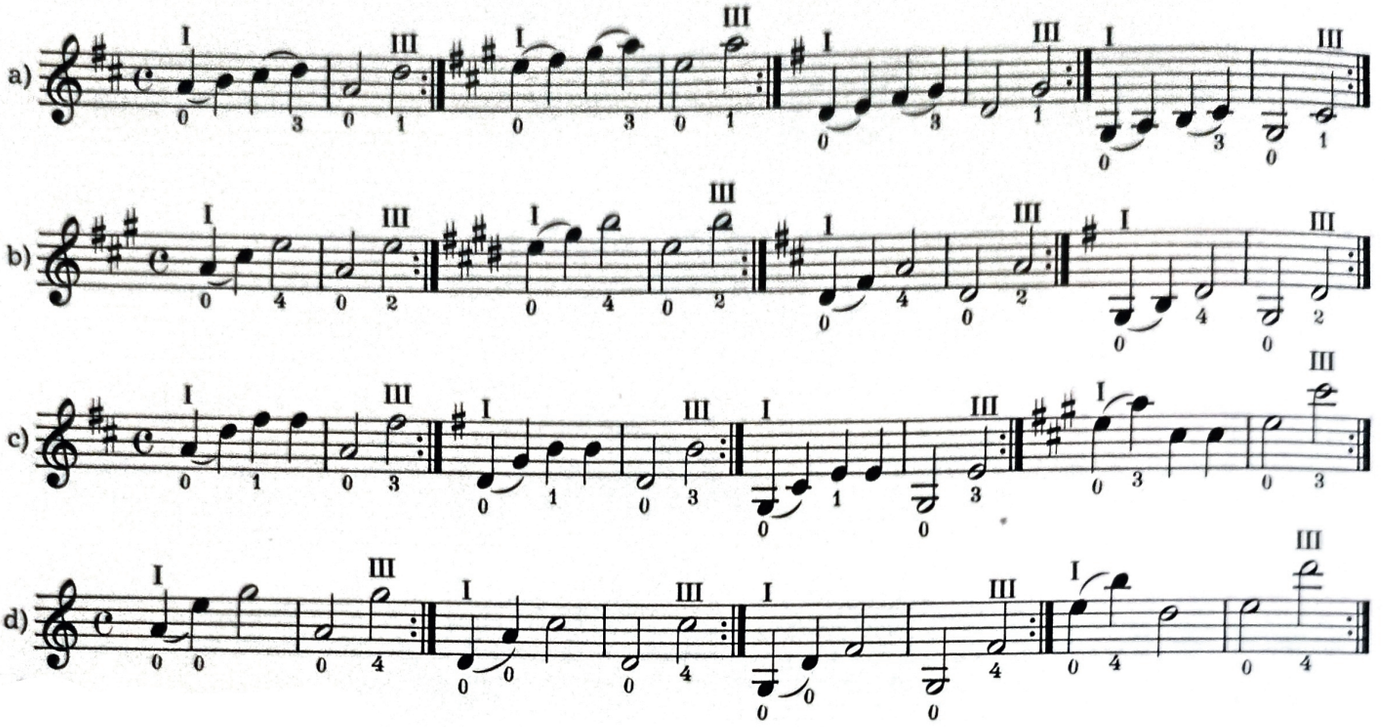

46. FANFAAREJA

Harjoittele tämä tehtävä pienissä erissä, aina 2 tahtia kerrallaan.

L. S.

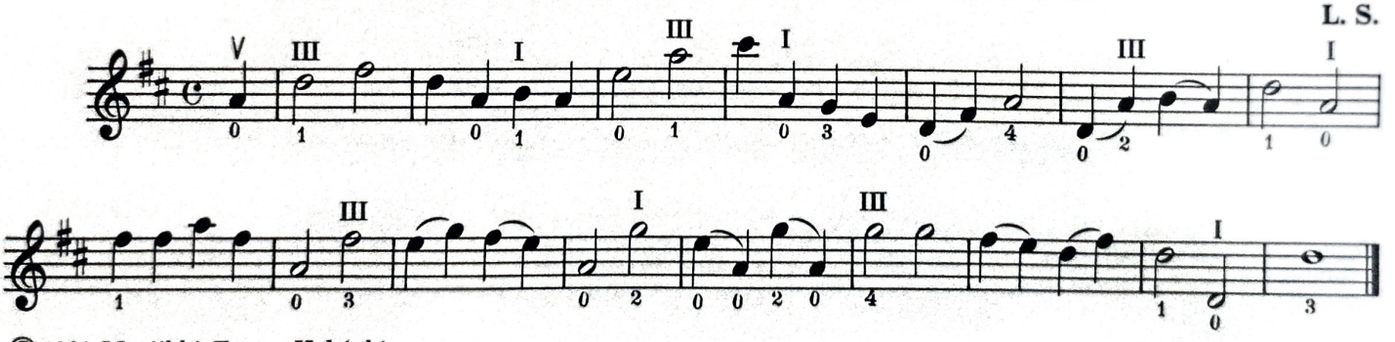

© 1964 Musiikki Fazer, Helsinki

47. KANSANLAULU

Venäläinen
Sov. L. S.

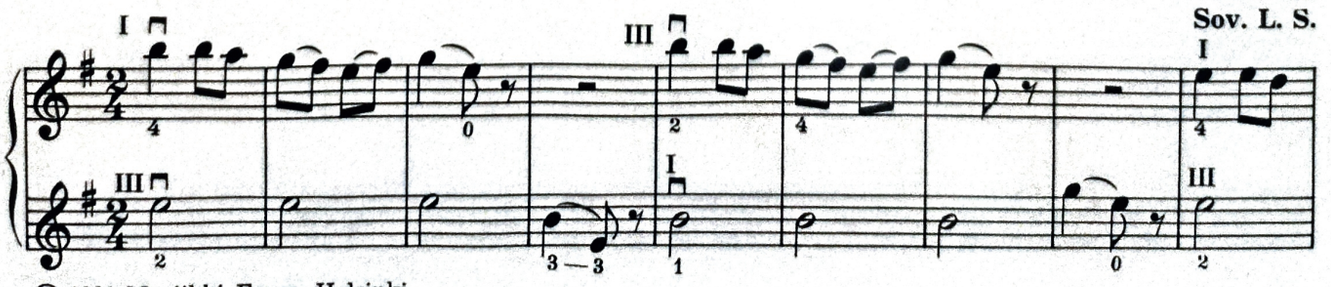

© 1964 Musiikki Fazer, Helsinki

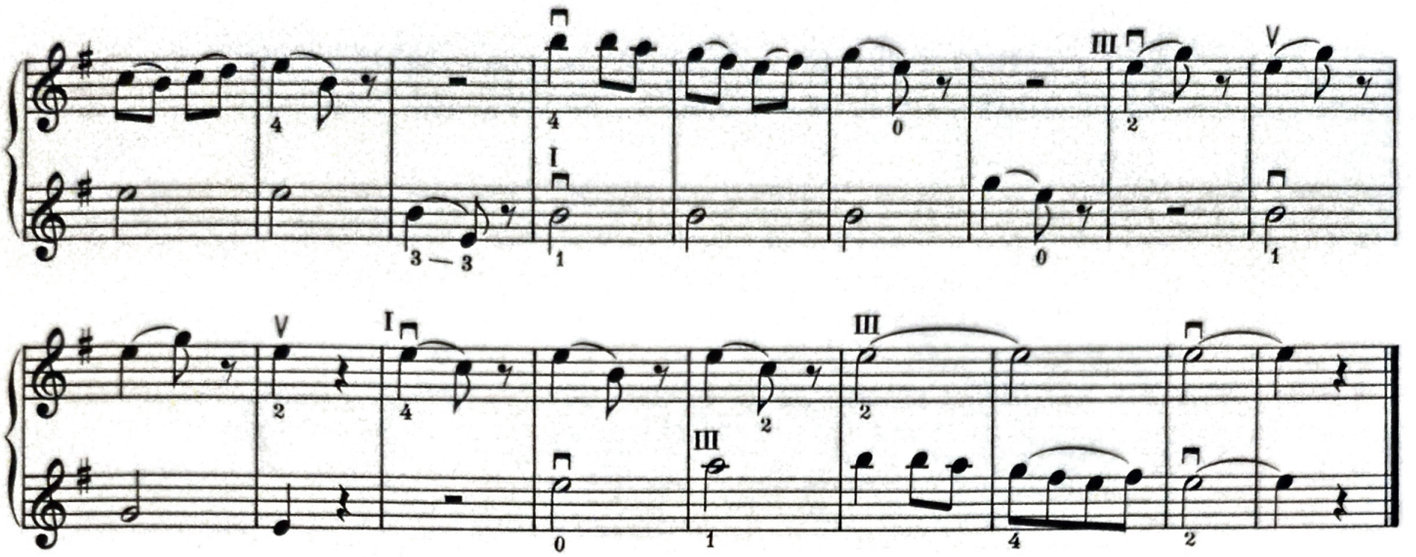

48. VAIHTO MATALAMMASTA KORKEAMPAAN SORMEEN

Matalammasta sormesta korkeampaan sormeen asemaa vaihdettaessa esim. 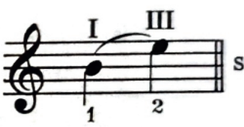 suoritamme varsinaisen asemanvaihdon e d e l l i s e l l ä sormella, tässä tapauksessa siis ensimmäisellä, ja vasta sen jälkeen panemme jälkimmäisen sormen paikoilleen.

Hidastetussa muodossa se tapahtuu näin: 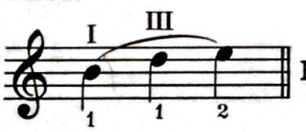 Esimerkkimme keskimmäistä, ns. a p u s ä v e l t ä, lyhennetään vähitellen: 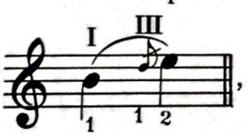 , kunnes se lopulta häviää kuuluvista. On tärkeää, että asemanvaihdossa aina käytetään ko. apusäveltä. Vain siten varmistetaan puhtaus ja virheetön melodianmuodostus.
Oikeiden sävelien löytämiseksi voidaan seuraavat harjoitukset ensin soittaa I asemassa.

49. VAIHTO 1:STÄ 2. SORMEEN

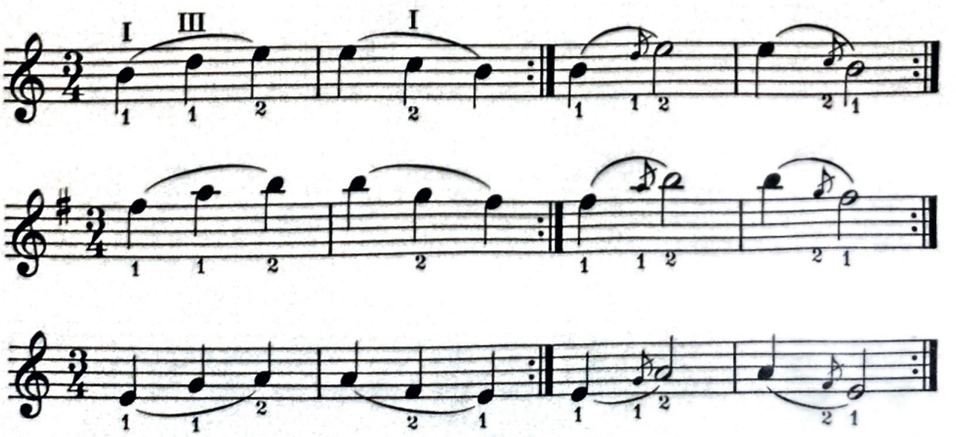

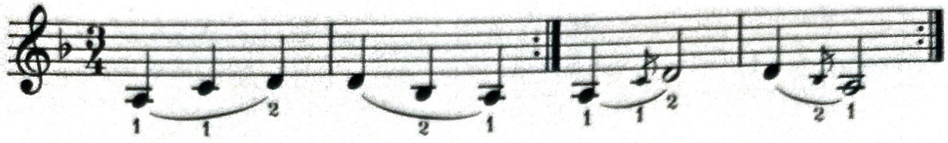

50. VAIHTO 1:STÄ 3. SORMEEN

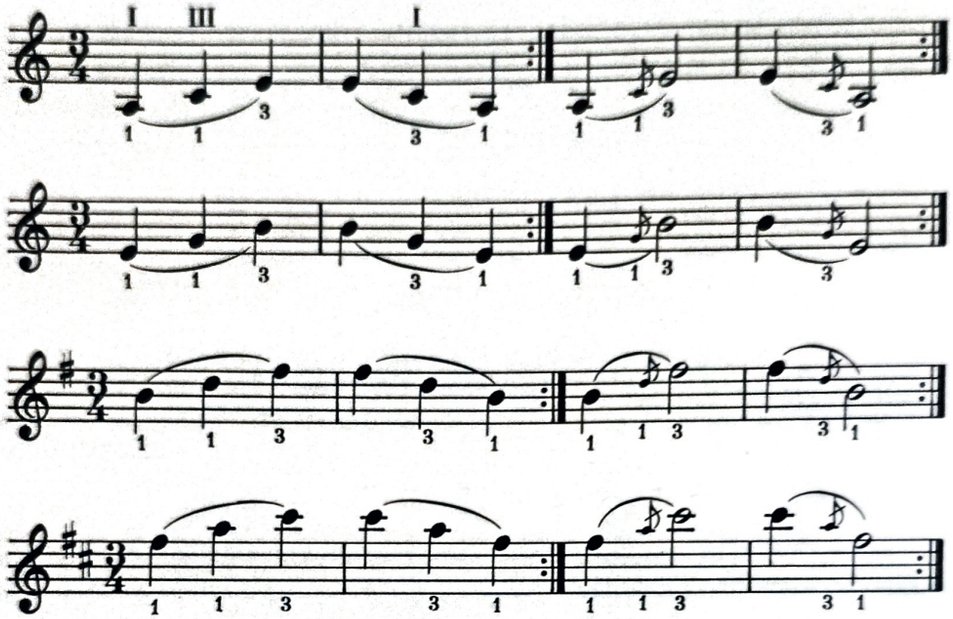

51. VAIHTO 1:STÄ 4. SORMEEN

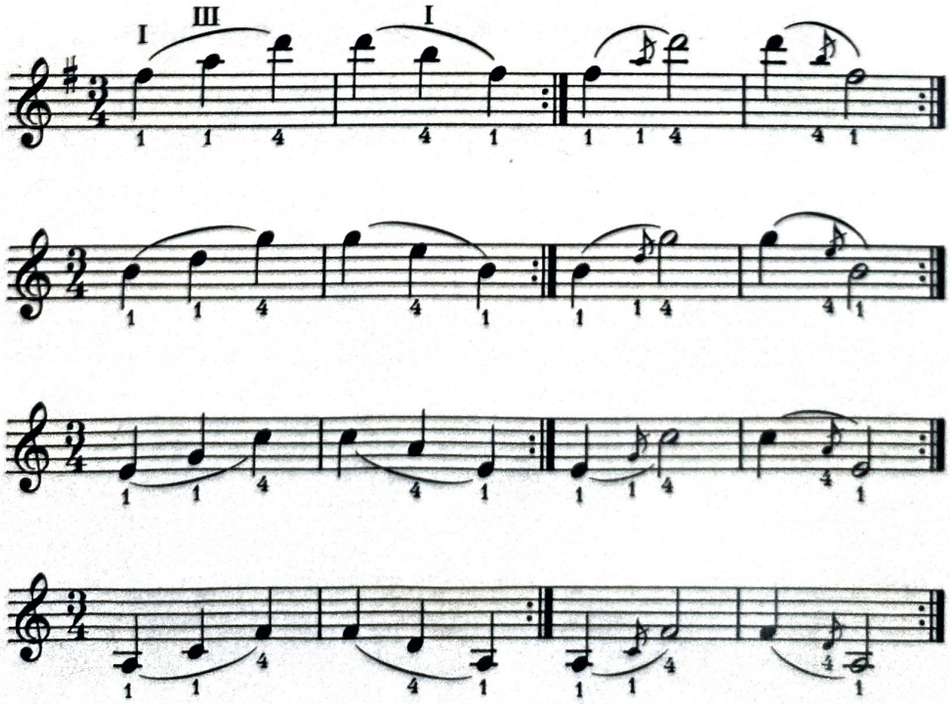

52. VAIHDOT ILMAN JOUSITUSKAARIA

Jos asemanvaihtoon osallistuvat sävelet soitetaan eri jousilla, esim. 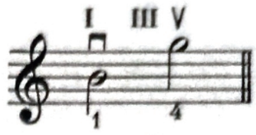 joudutaan apusävel soittamaan joko vetojousella: 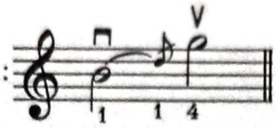 tai työntöjousella: 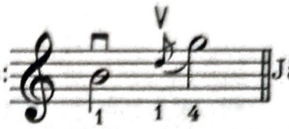 Jälkimmäistä tapaa käyttämällä on helpompi saada apusävel kuulumattomiin, joten suosittelemme sitä. Soita seuraavassa harjoituksessa vetojousi rauhassa aivan kärkeen asti ennen kuin vaihdat jousta ja asemaa samanaikaisesti.

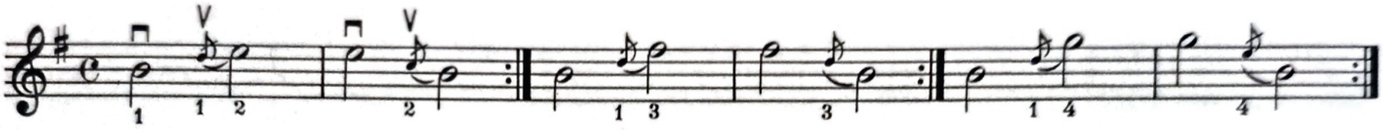

Soita sama kaikilla kielillä!

53. HARJOITELMA

Katso huolellisesti, missä tarvitaan apusäveliä.

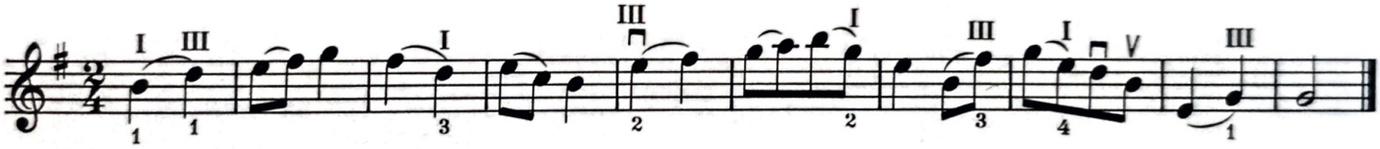

54. KEVÄTLAULU

W. A. Mozart 1756—1791

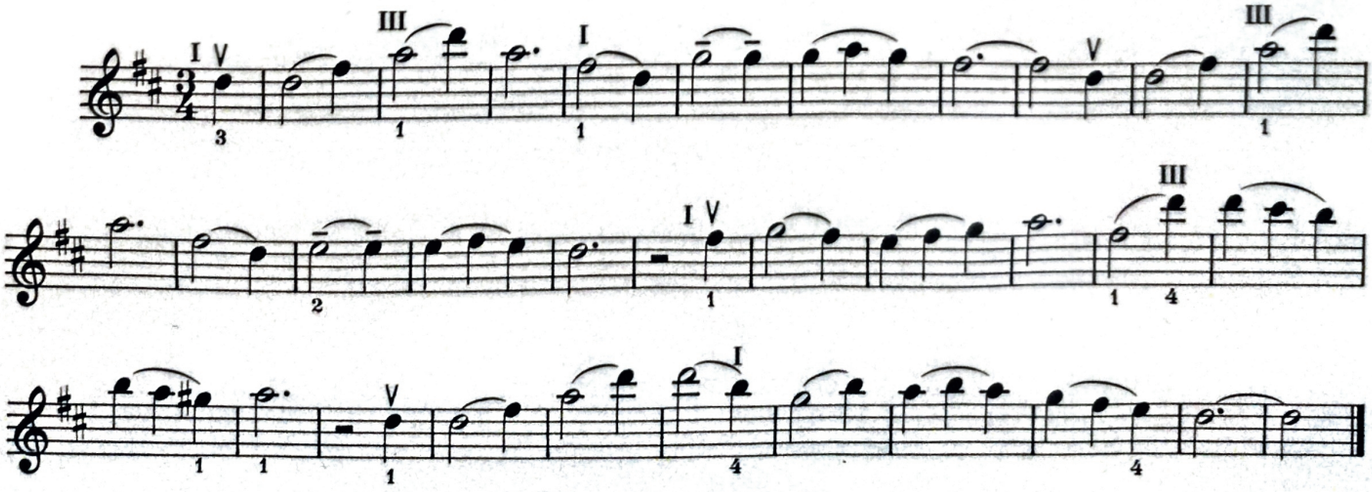

55. VAIHDOT 2. JA 3. SORMESTA YLÖSPÄIN

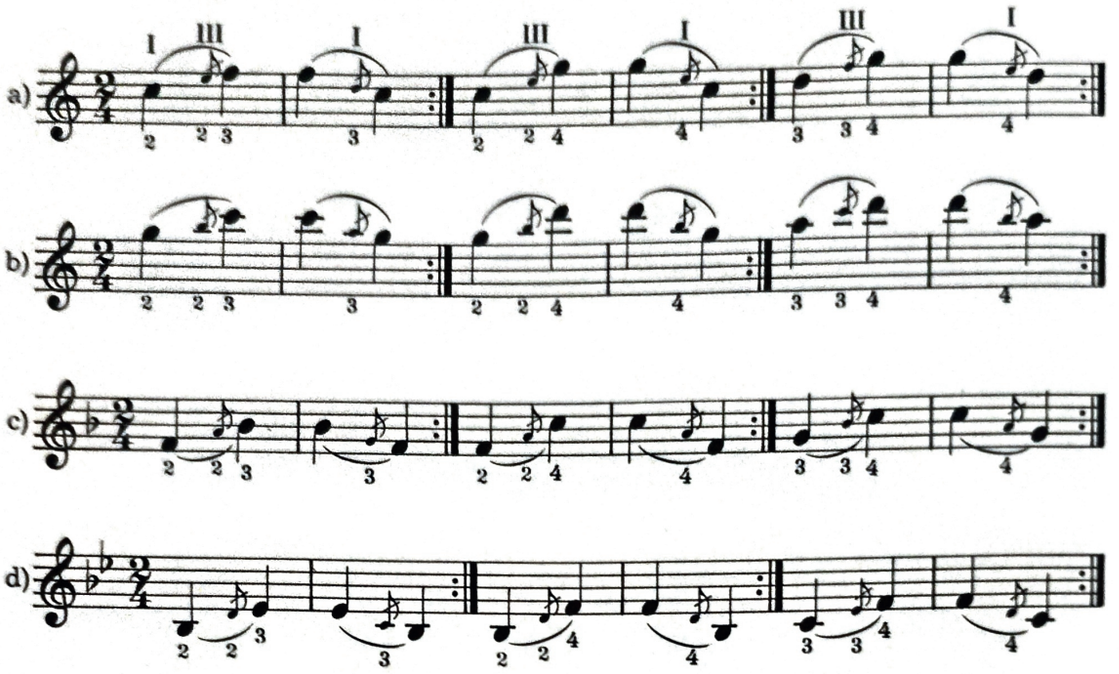

56. SÄ KASVOIT NEITO KAUNOINEN

Kansansävelmä

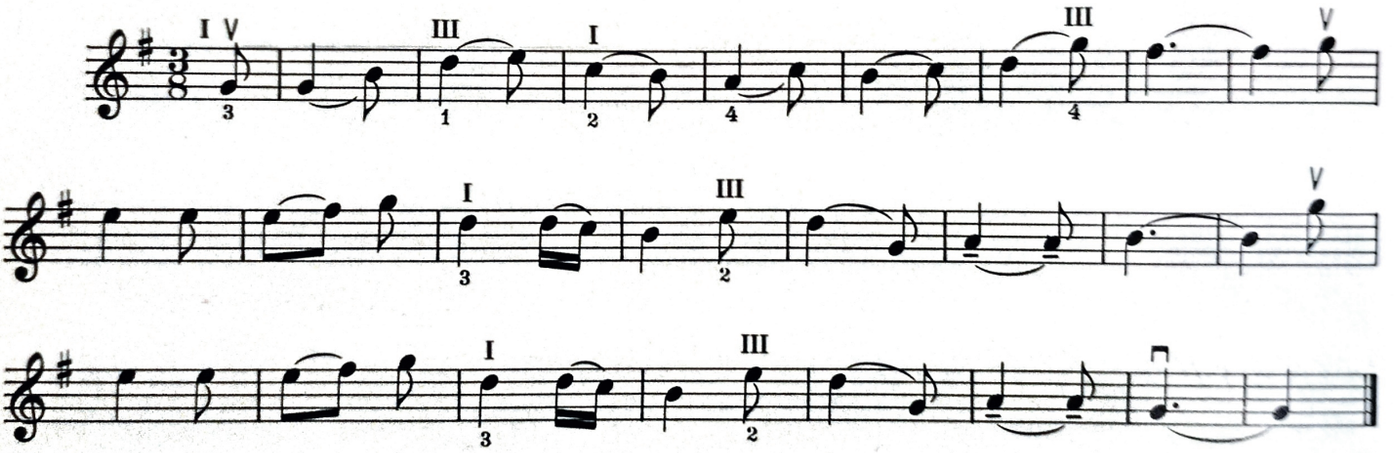

57. VAIHDOT KORKEAMMASTA SORMESTA MATALAMPAAN

Jos on suoritettavana asemanvaihto, jossa siirrytään korkeammasta sormesta matalampaan,

esim. 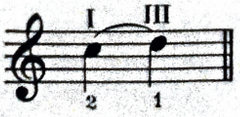 soitamme apusävelen jälkimmäisellä sormella: 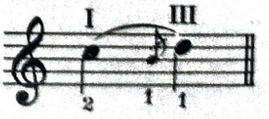

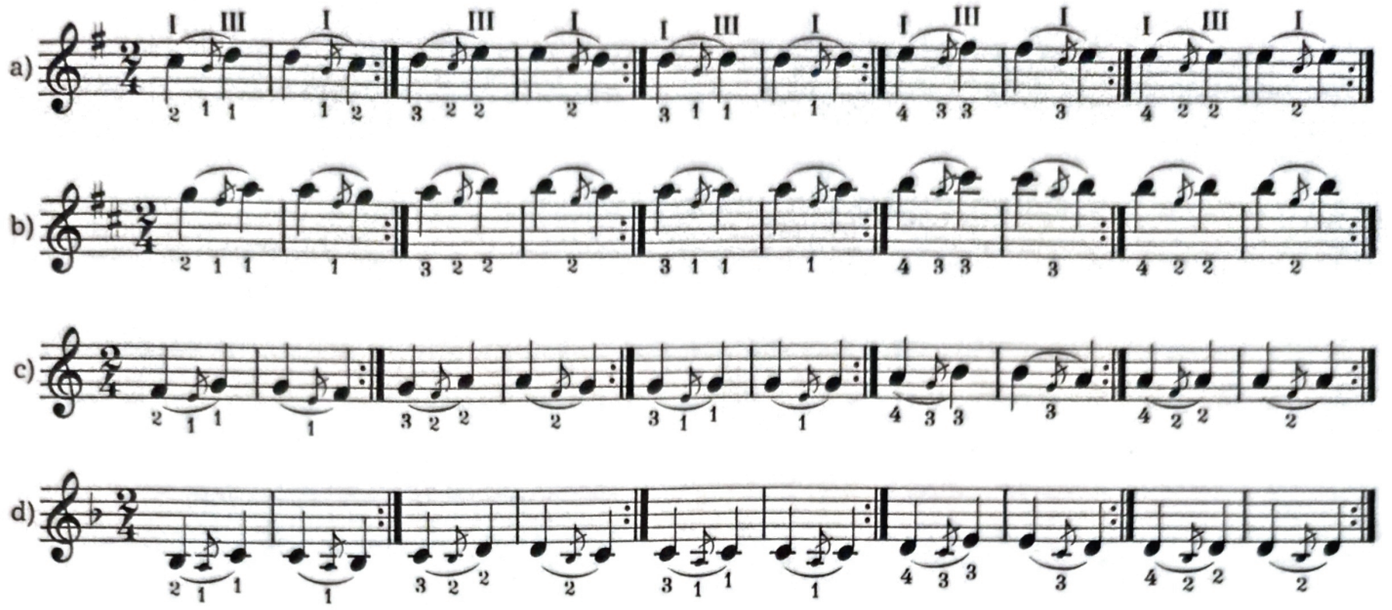

58. NAURUKAANON

L. Cherubini 1760—1842

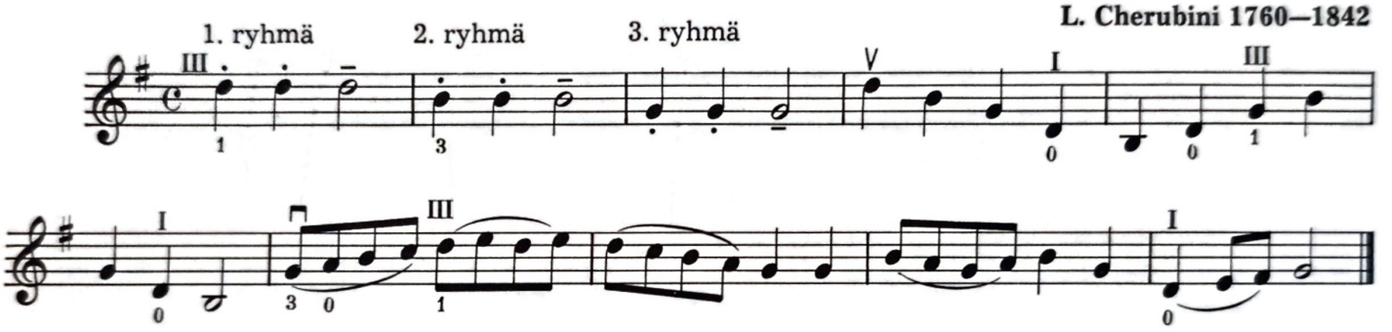

59. JUOKSUTUKSIA

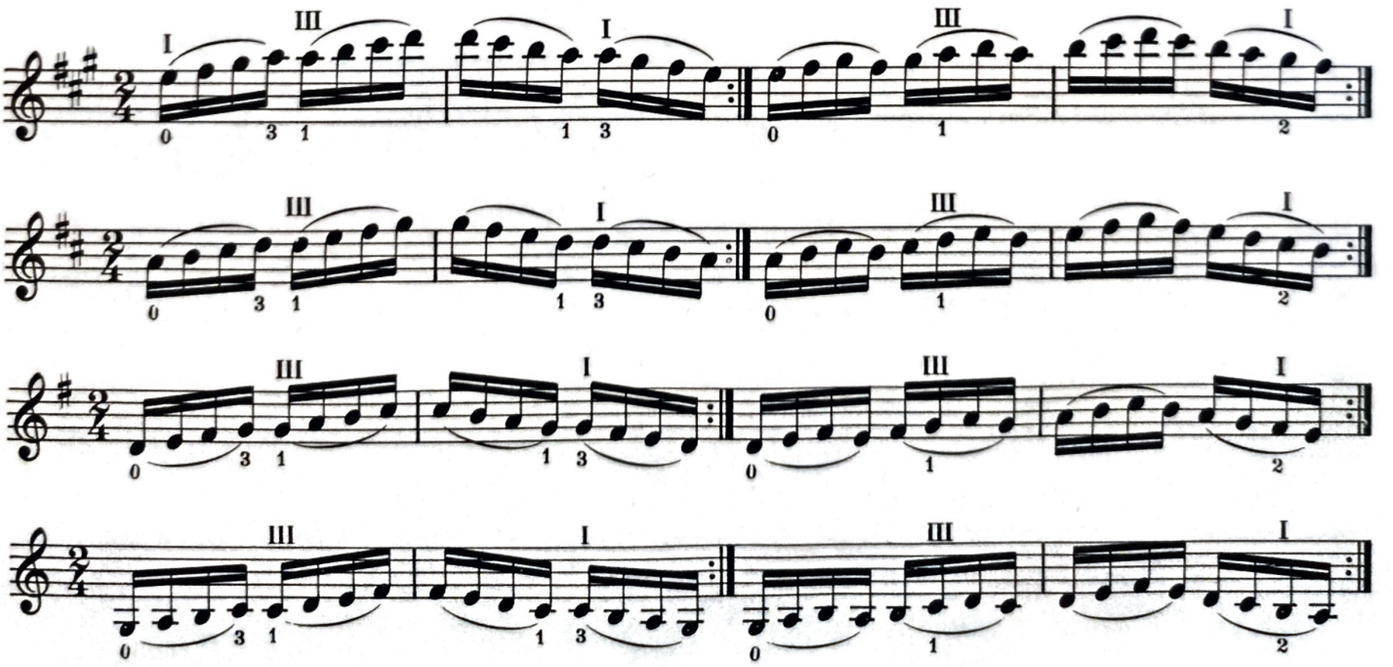

60. GAVOTTI MUUNNELMINEEN

Harjoittele tämä sävellys pienissä osissa, aina muunnelma kerrallaan.

G. F. Händel 1685—1759

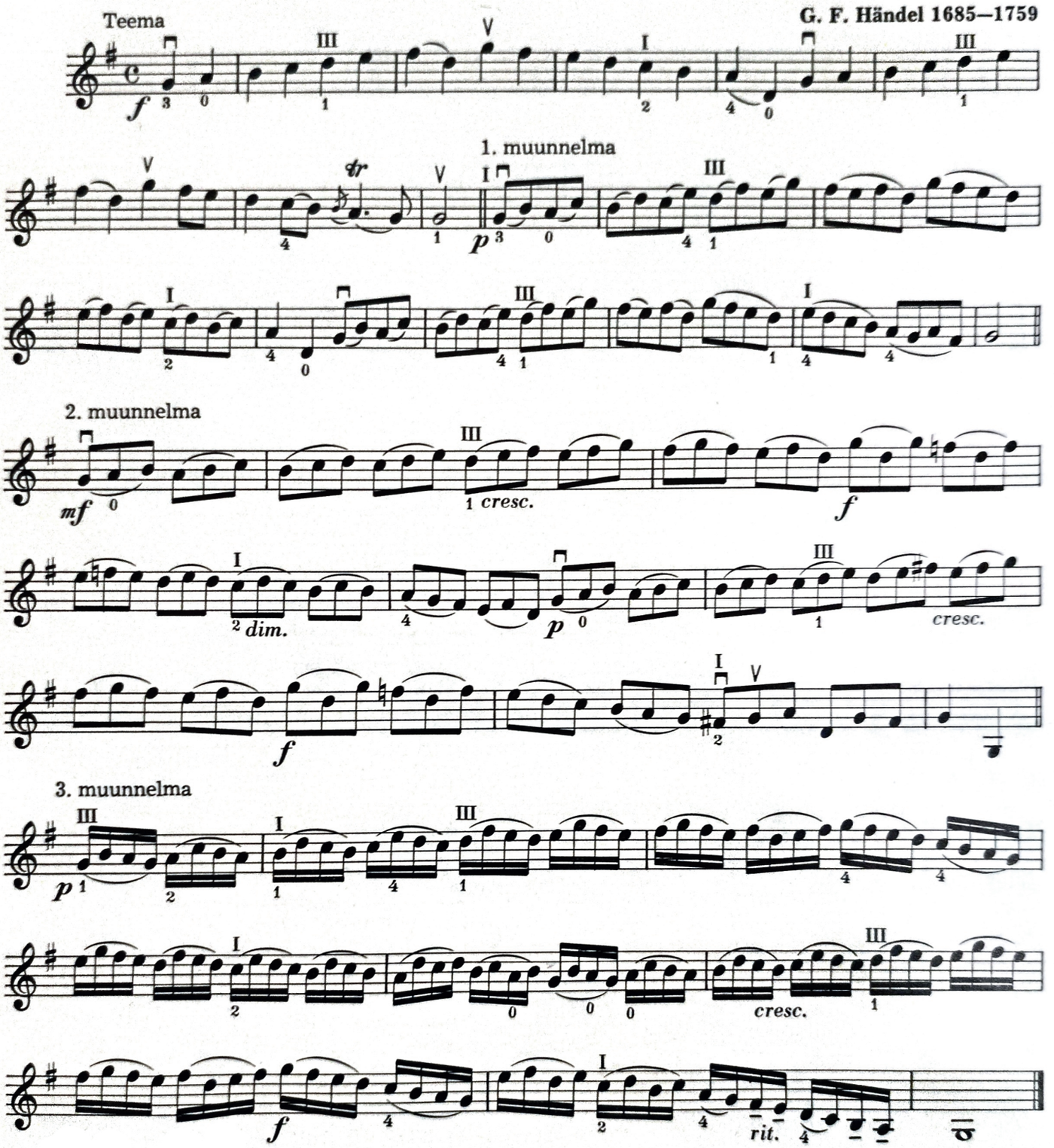

F. 11 F. 11

V TOINEN ASEMA

61.

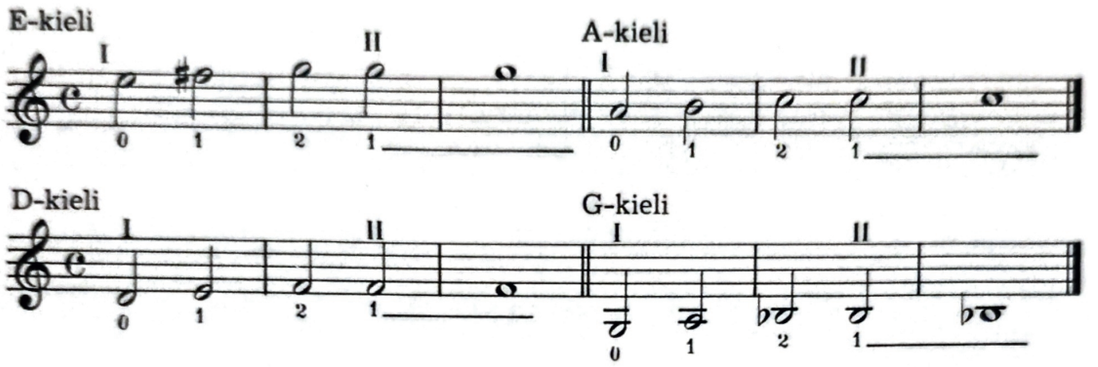

62.

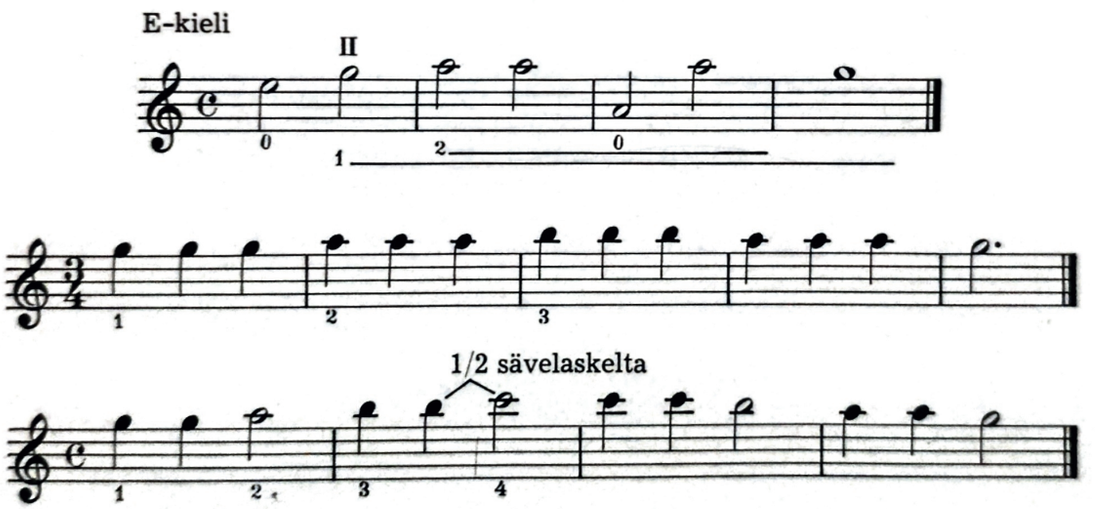

63. JOULUKUUSI

Venäläinen sävelmä
Sov. L. S.

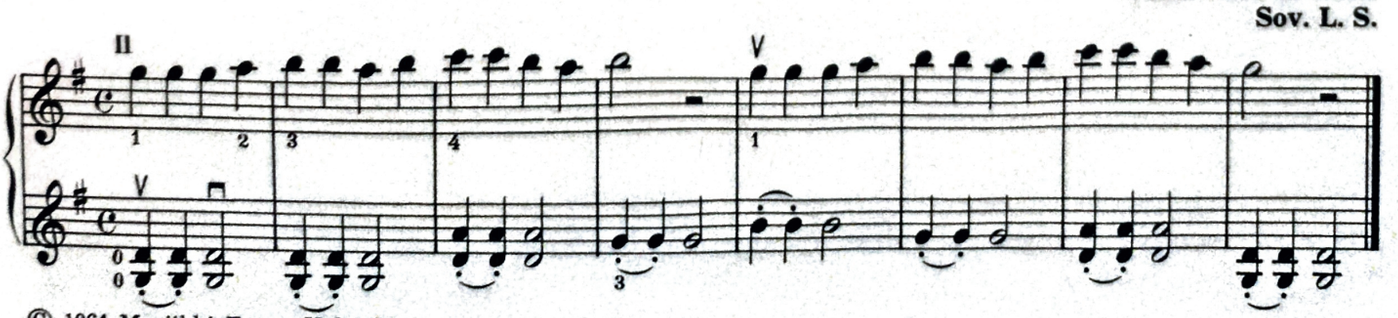

© 1964 Musiikki Fazer, Helsinki

64.

A-kieli

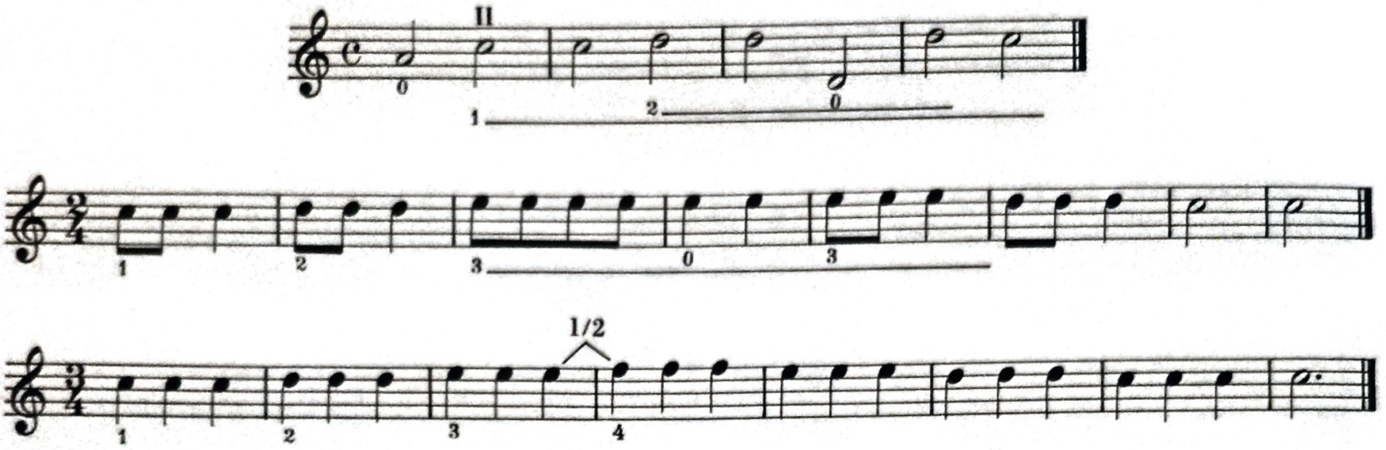

65. KORPPI ISTUI TAMMESSA

Ukrainalainen sävelmä
Sov. L. S.

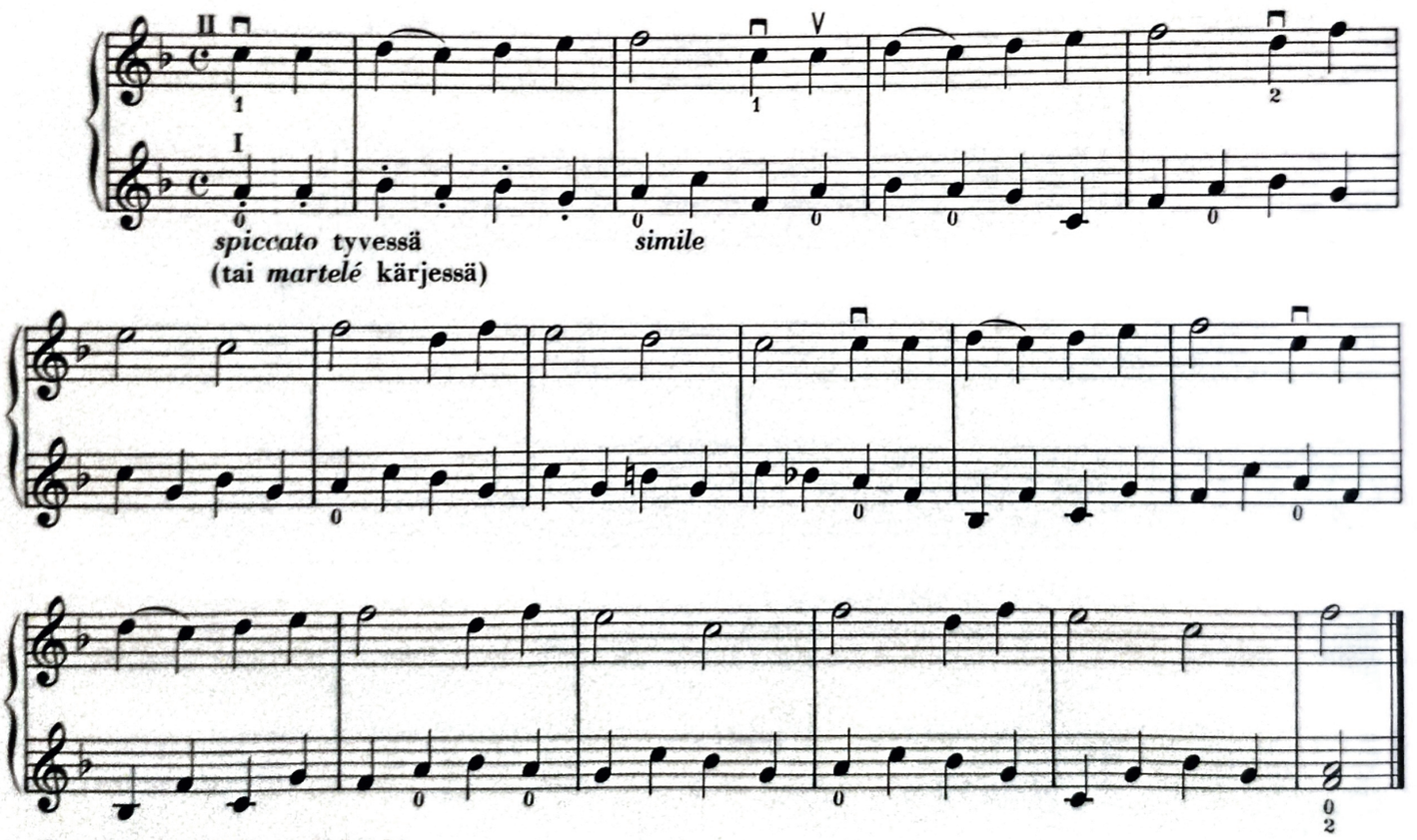

© 1964 Musiikki Fazer, Helsinki

66.

D-kieli

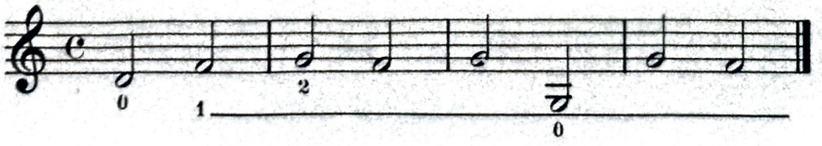

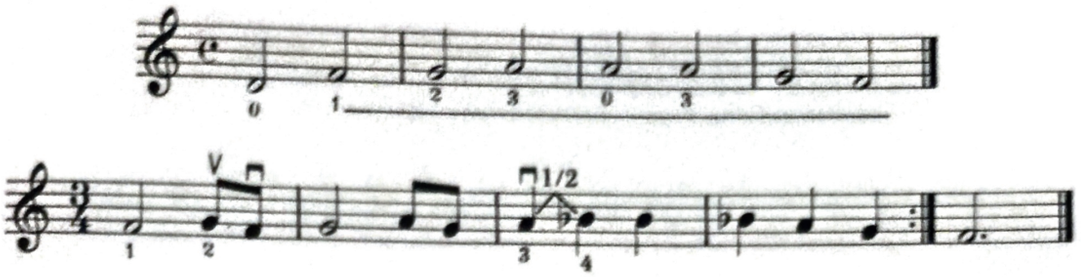

67. KUKKULOILLE, VUORILLE!

Ukrainalainen sävelmä
Sov. L. S.

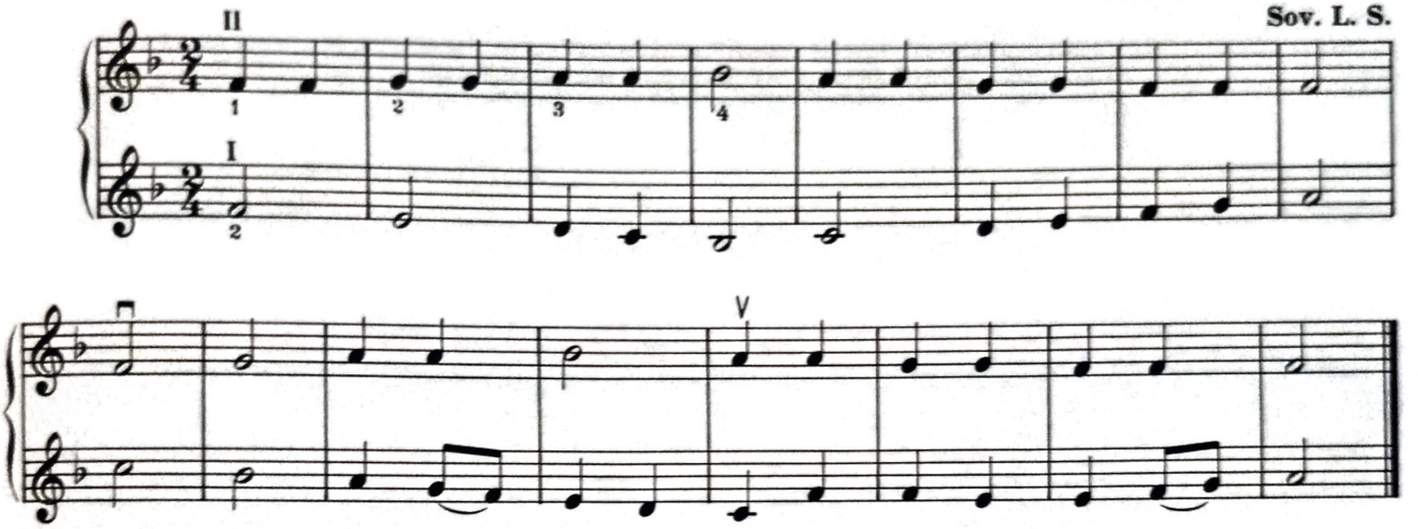

© 1964 Musiikki Fazer, Helsinki

68.

G-kieli

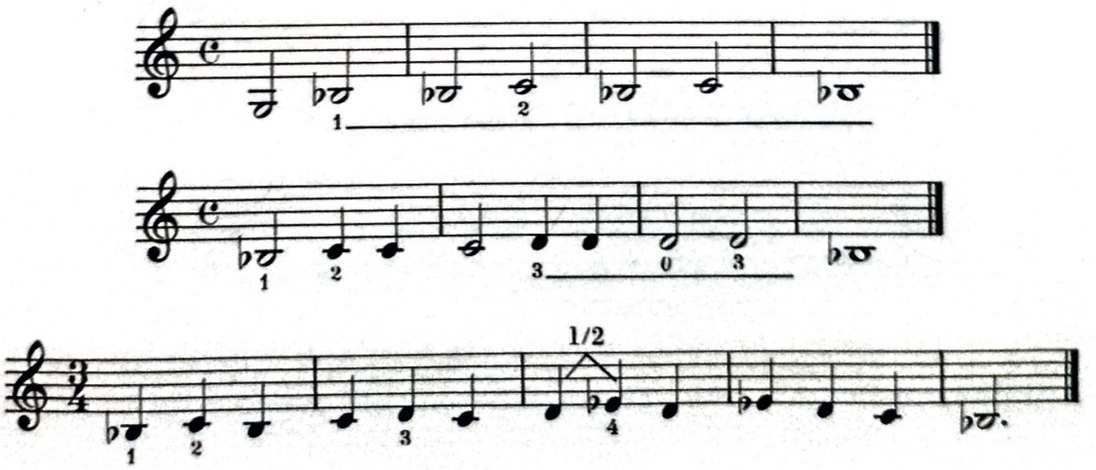

69. HARJOITELMA

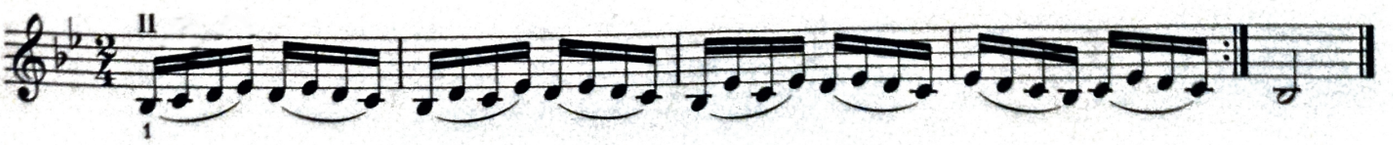

70. KOLME ASTEIKKOA

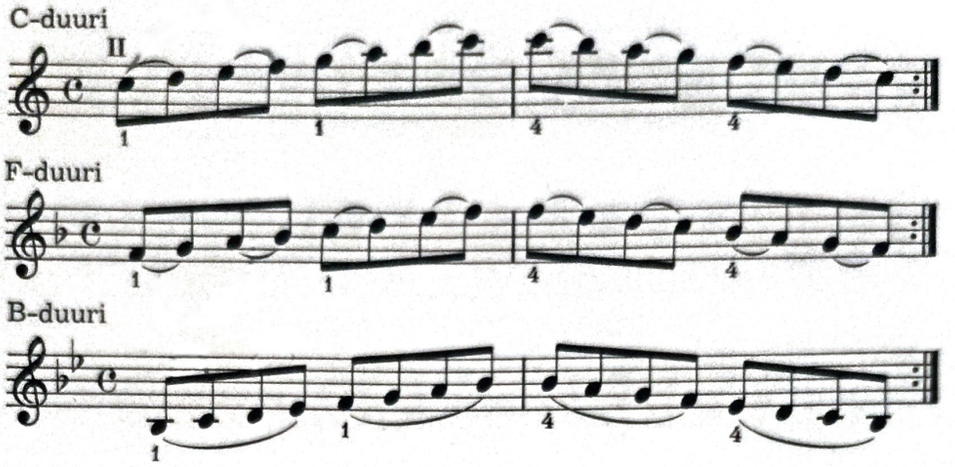

71. RIGAUDON

(ranskalainen tanssi 1600-luvulta)

J. Ph. Rameau 1683—1764
Sov. L. S.

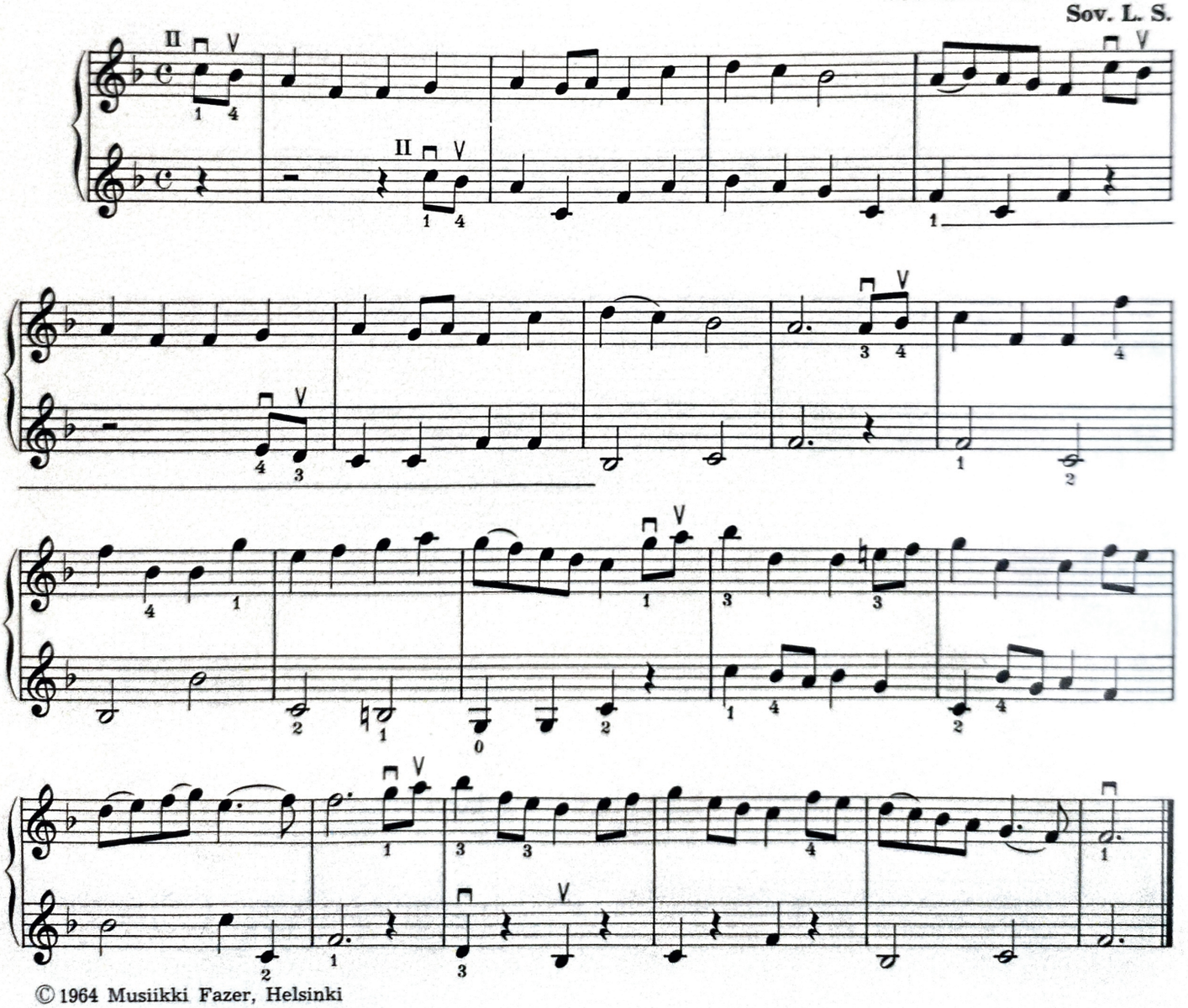

© 1964 Musiikki Fazer, Helsinki

72. H JA F

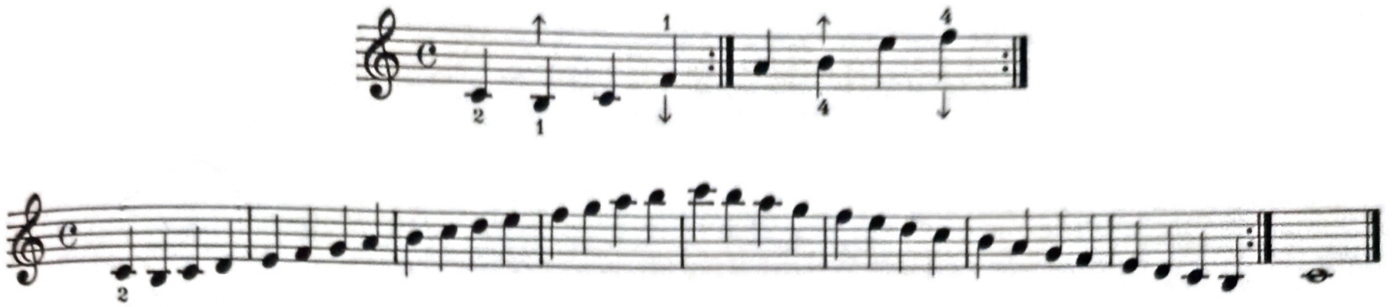

73. TERSSEJÄ

Pidä sormia kiinni niin kauan kuin mahdollista.

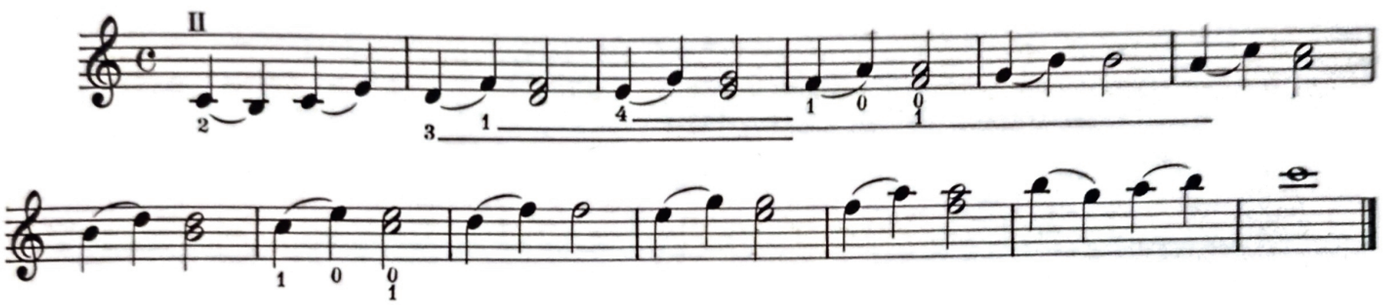

74. KVARTTEJA

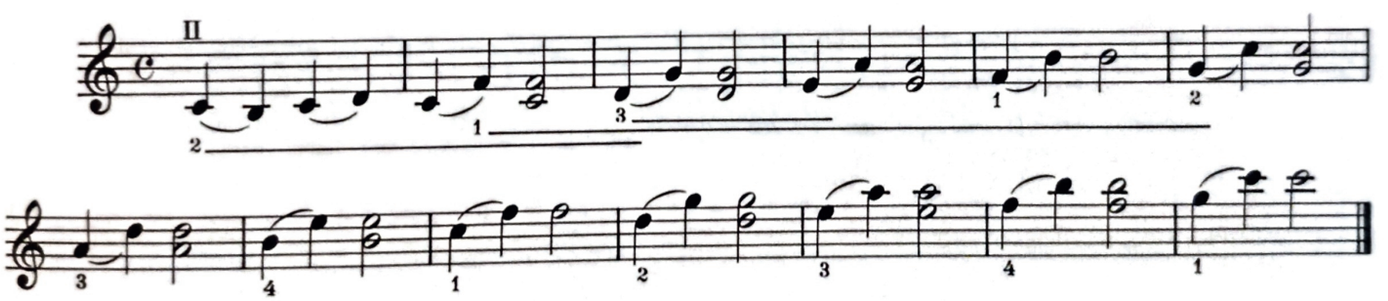

75. SAKSALAINEN TANSSI

W. A. Mozart 1756—1791
Sov. L. S.

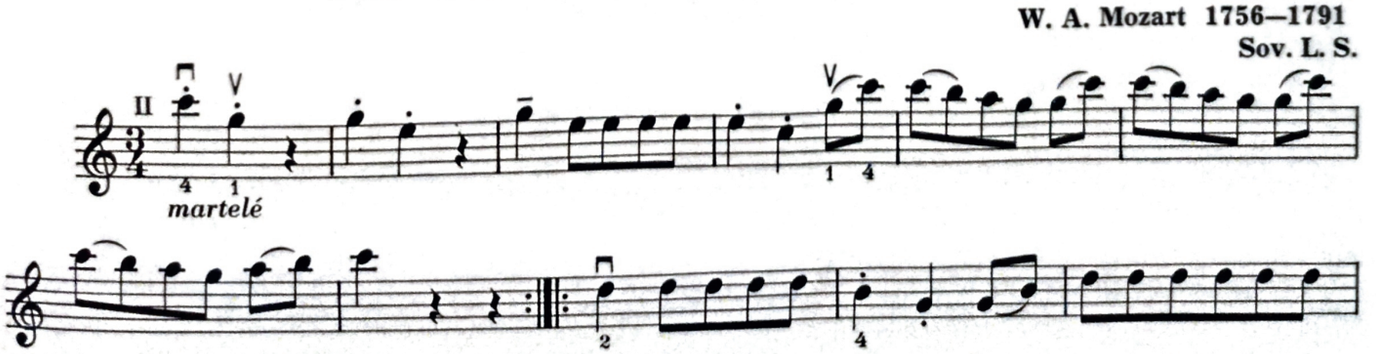

©1964 Musiikki Fazer, Helsinki

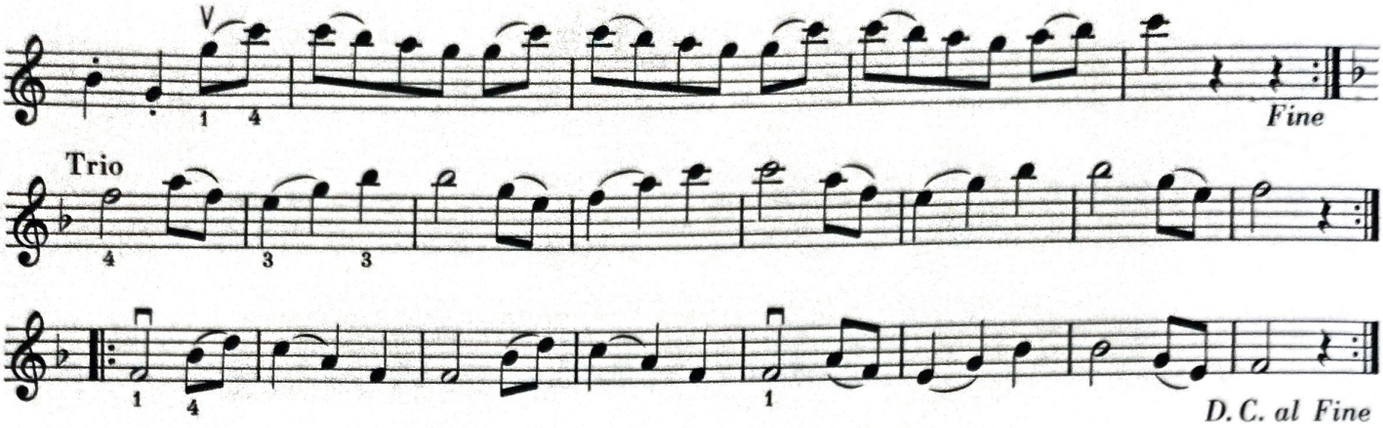

76. TANSSILAULU

Etsi alkusävel seuraavasti:

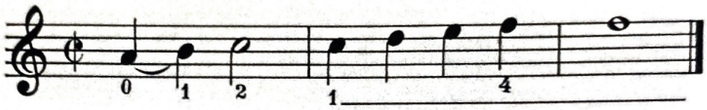

F. J. Gossec 1734—1829
Sov. L. S.

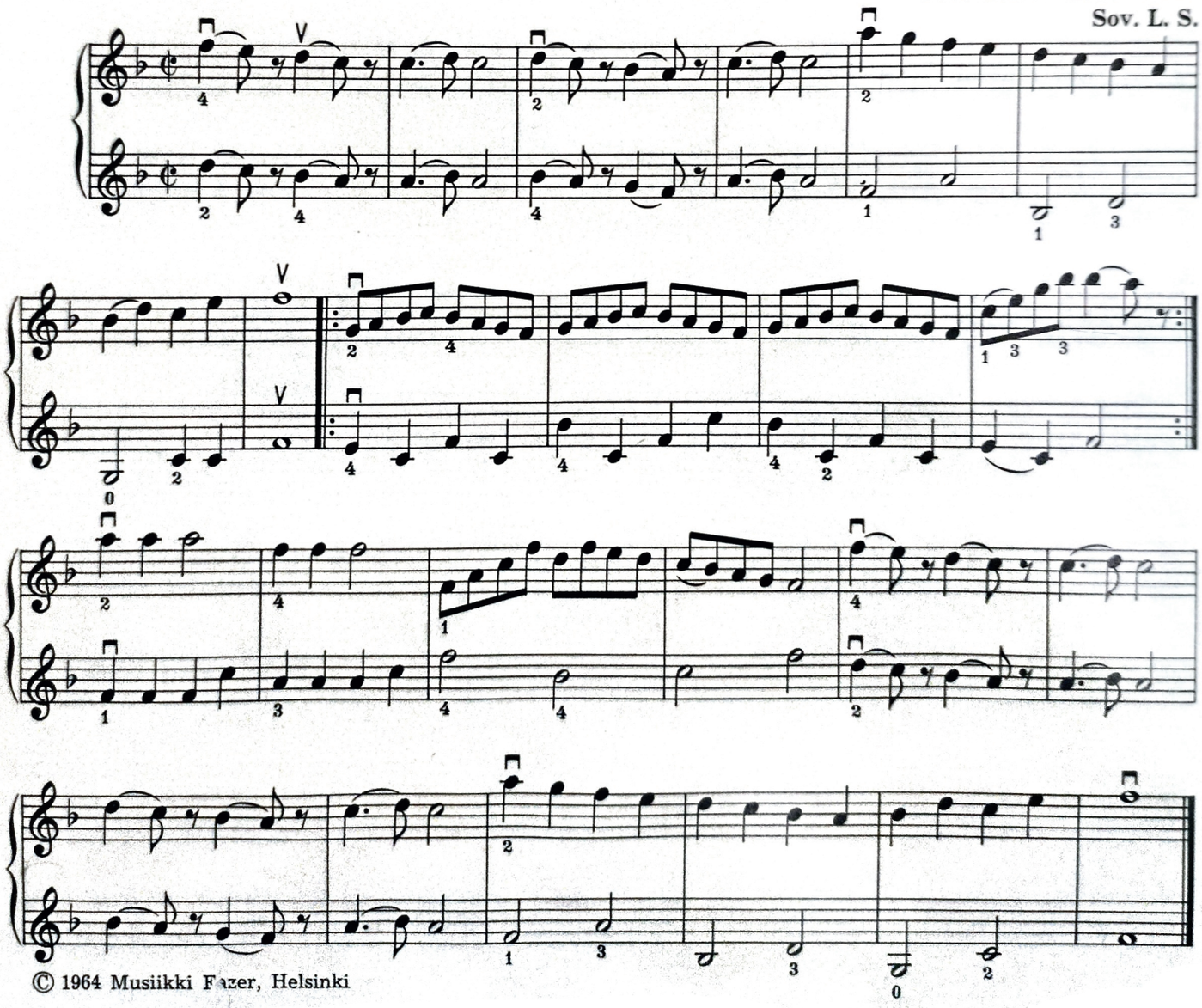

© 1964 Musiikki Fazer, Helsinki

77. LÄNDLER

(itävaltalainen hidas valssi)

B. Campagnoli 1751—1827

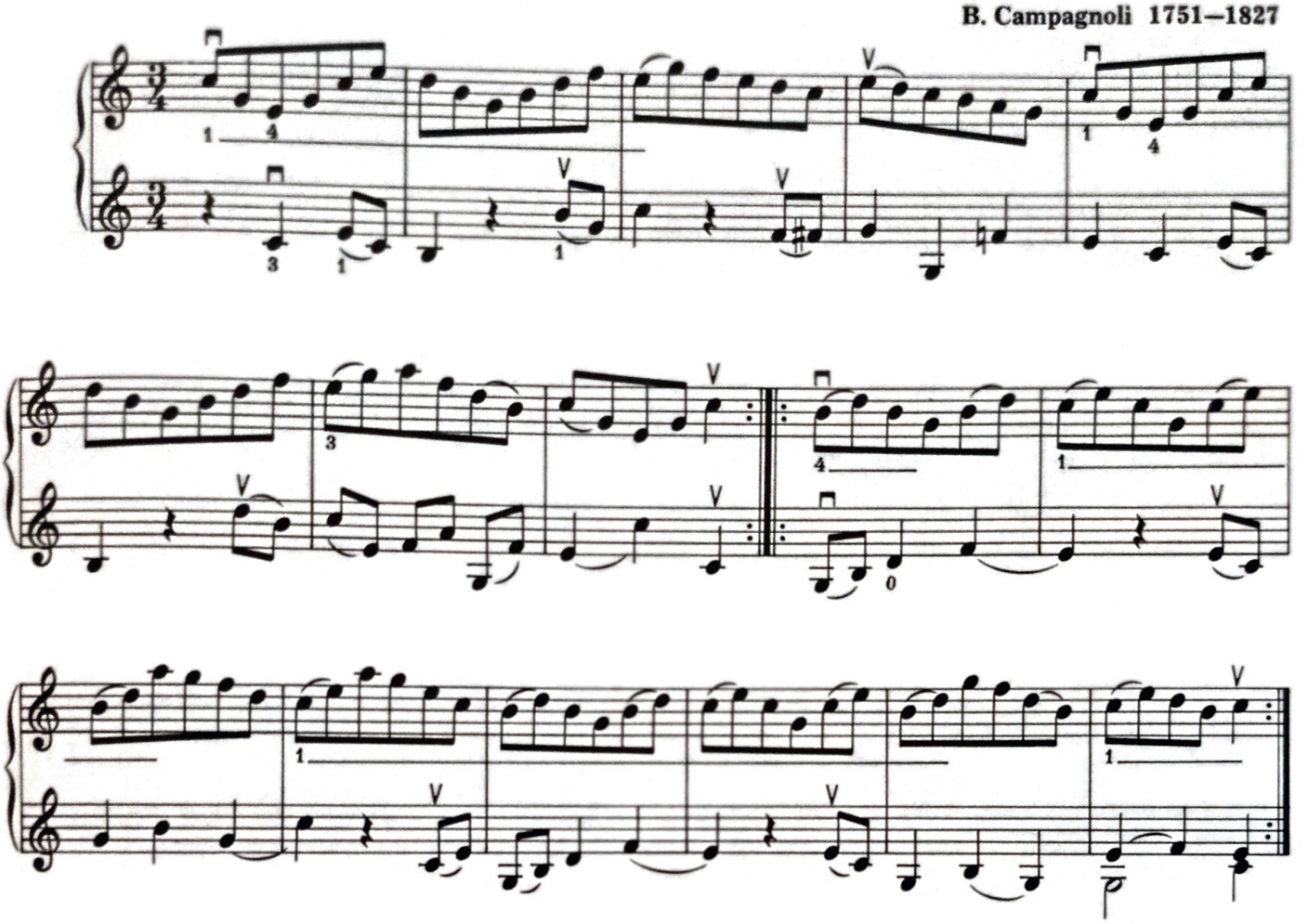

78. VANHA TANSSI I

Wolf Gerhard, Geigenbüchlein (1613)

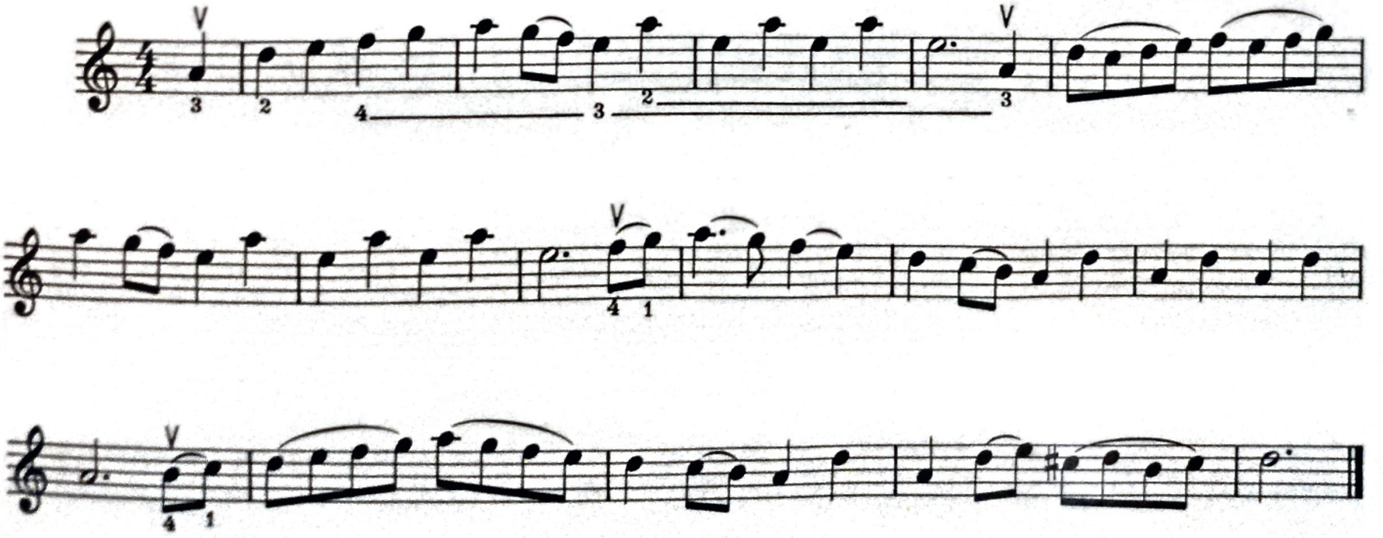

79. VANHA TANSSI II

Wolf Gerhard, Geigenbüchlein (1613)

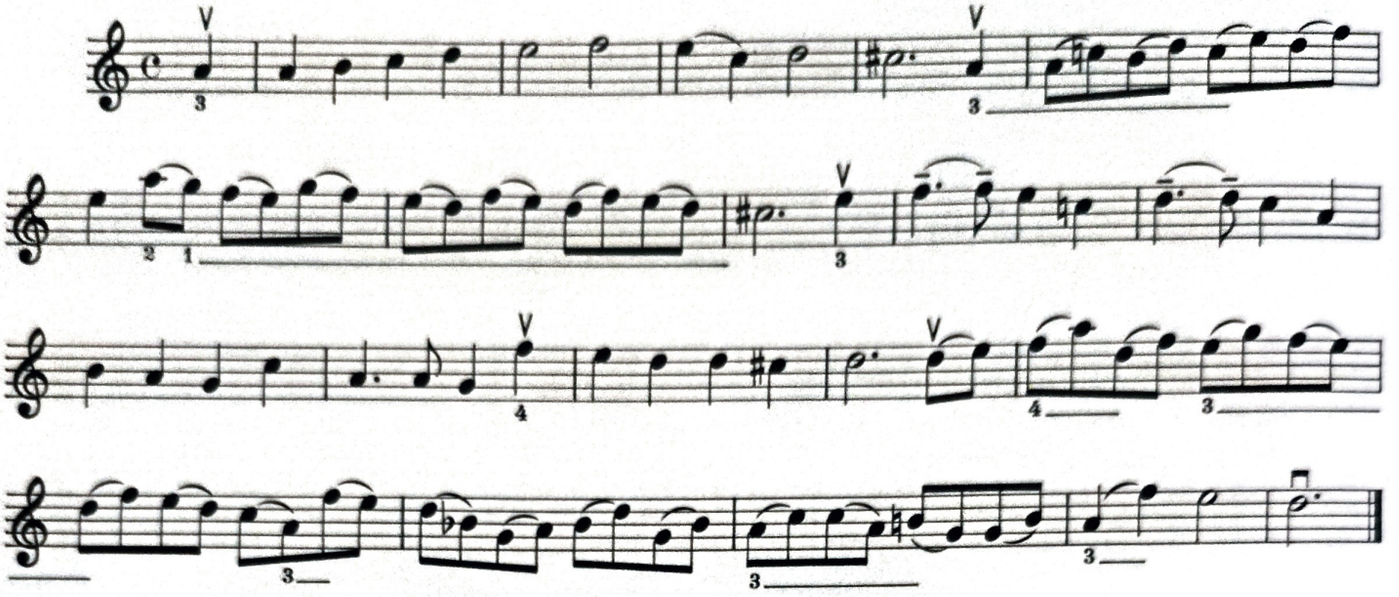

80. ENHARMONISIA SÄVELIÄ

Seuraavissa harjoituksissa on monia sellaisia säveliä, jotka ovat erinimisiä, mutta jotka soivat samantasoisina. Tällaisia säveliä sanotaan e n h a r m o n i s i k s i säveliksi.

Esim:

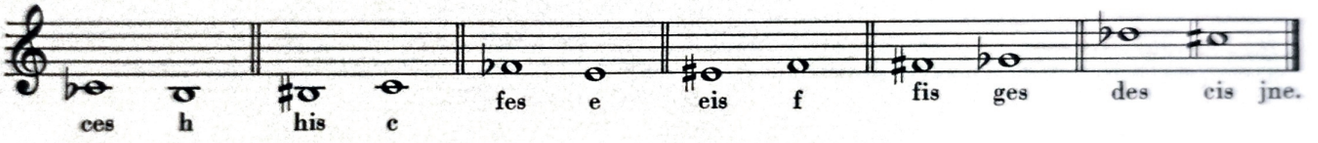

Joskus on käytännöllistä valita sormijärjestys vastaavan enharmonisen sävelen mukaan, esim. seuraavan harjoituksen n:o 81 kaikkien b)-kohtien viimeistä edellisten sävelten kohdalla:

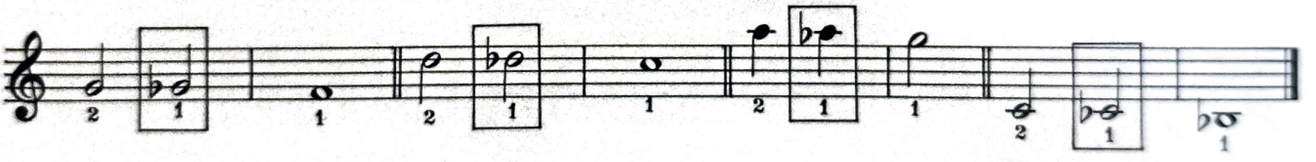

(koska 1. sormi on tällä paikalla kiinni harjoituksen ensimmäisen tahdin lopusta lähtien).

81. KROMATIIKKAA

D-kieli

a)

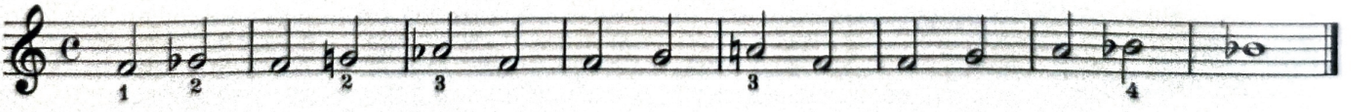

b)

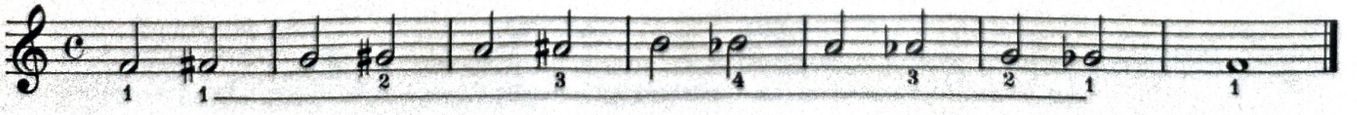

c)

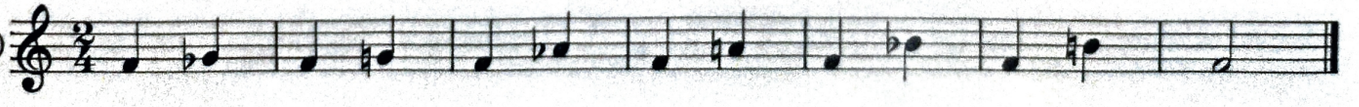

A-kieli

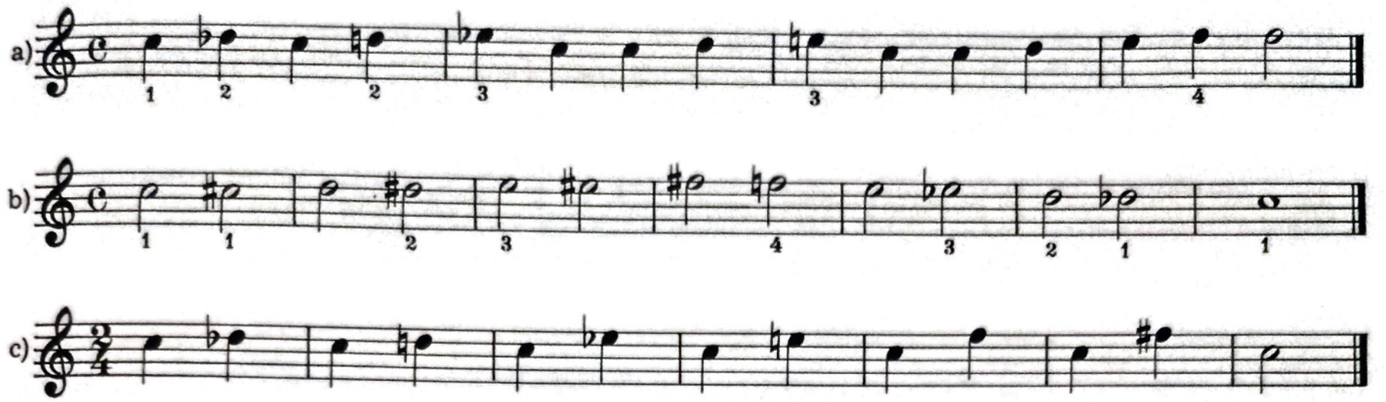

E-kieli

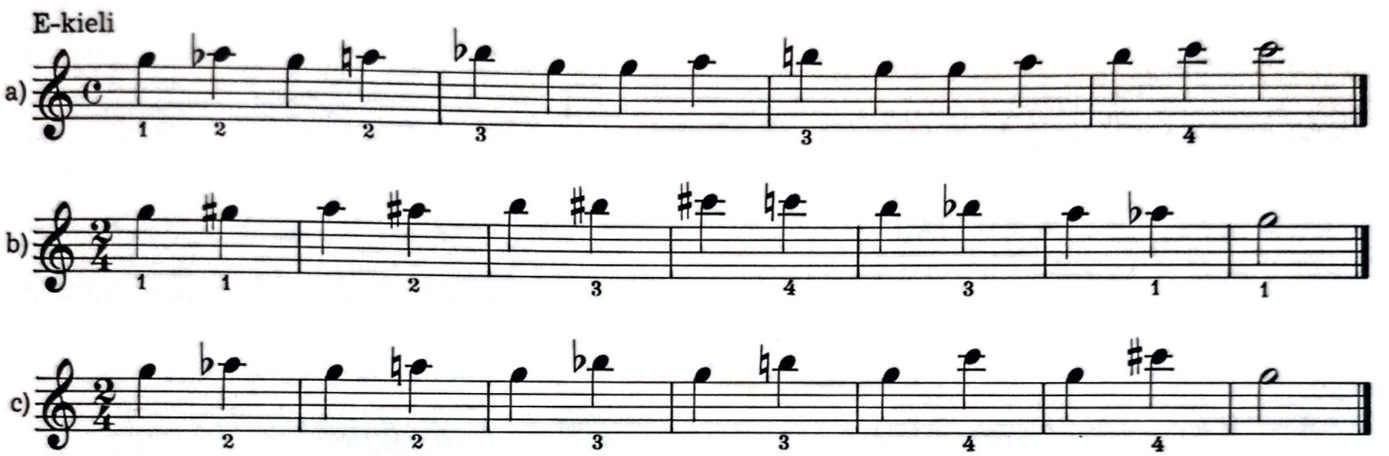

G-kieli

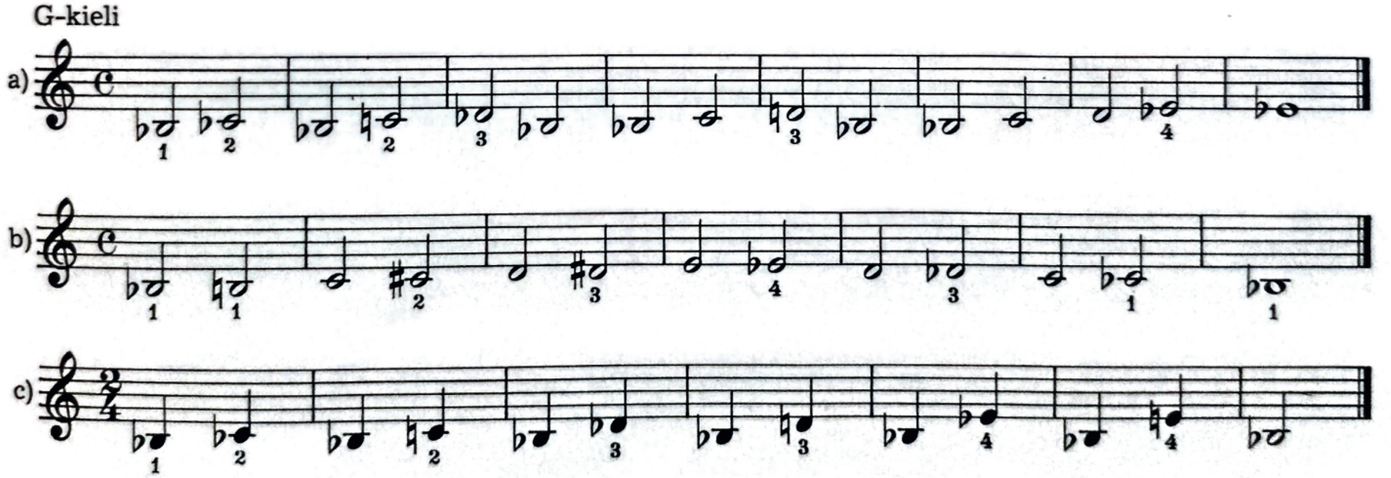

VI ENSIMMÄISEN JA TOISEN ASEMAN YHDISTÄMINEN

82. VAIHTO SAMAA SORMEA KÄYTTÄEN

Suorita asemanvaihdot koko kyynärvarrella ja tarkkaa käden asentoa, jonka on oltava samanlainen sekä 1. että 2. asemassa.

Oikeiden sävelien löytämiseksi soitamme ensin kunkin harjoituksen 1. asemassa ja vasta toisella kerralla asemanvaihtoja käyttämällä.

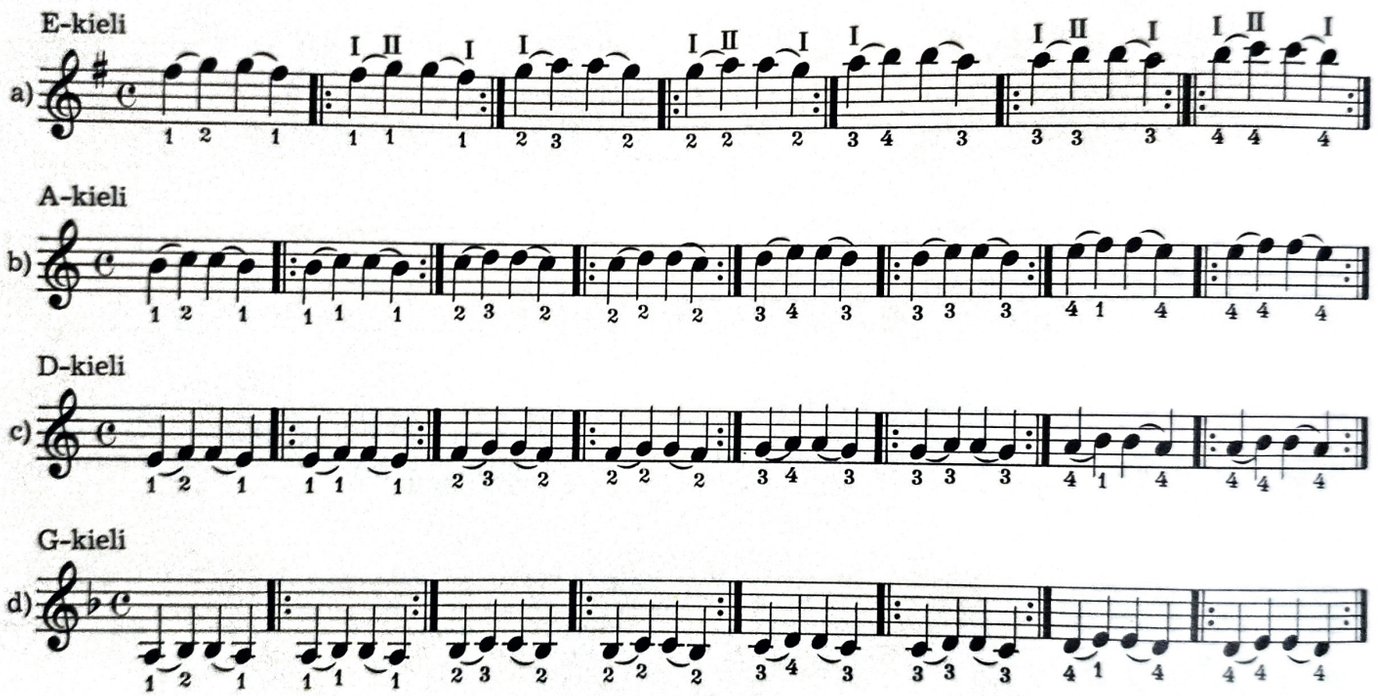

83. MINÄ SEISON KORKEALLA VUORELLA

Kansansävelmä

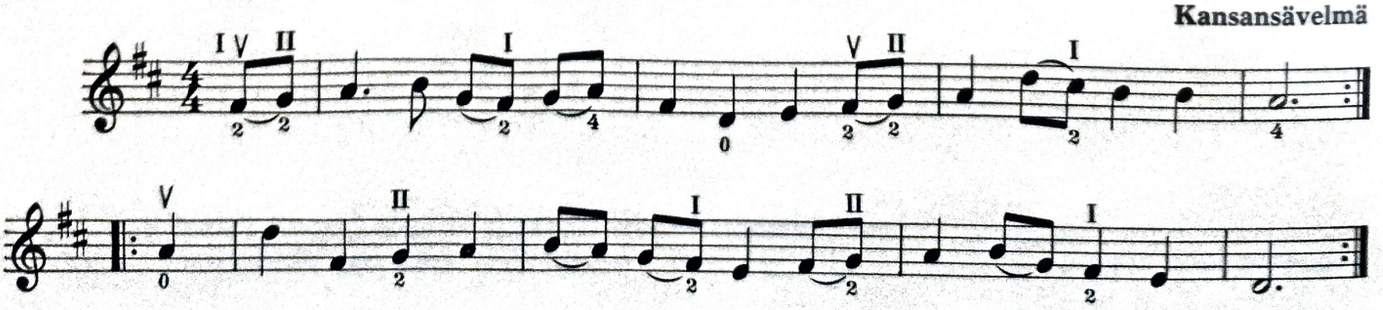

84. HARJOITUS

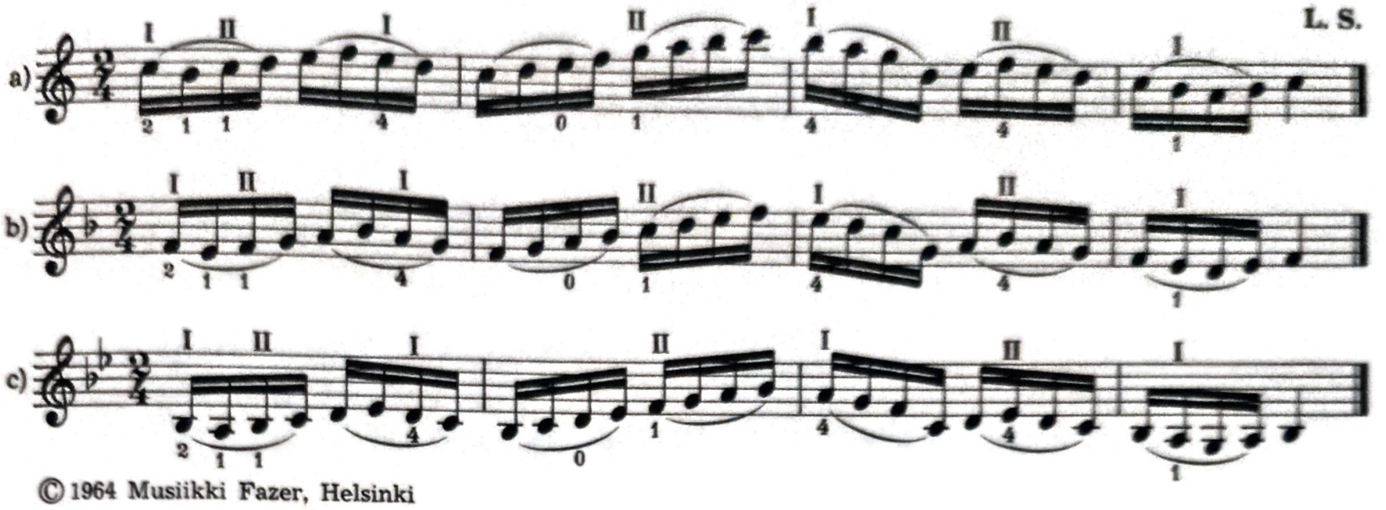

© 1964 Musiikki Fazer, Helsinki

85. VAIHTO VAPAAN KIELEN JÄLKEEN

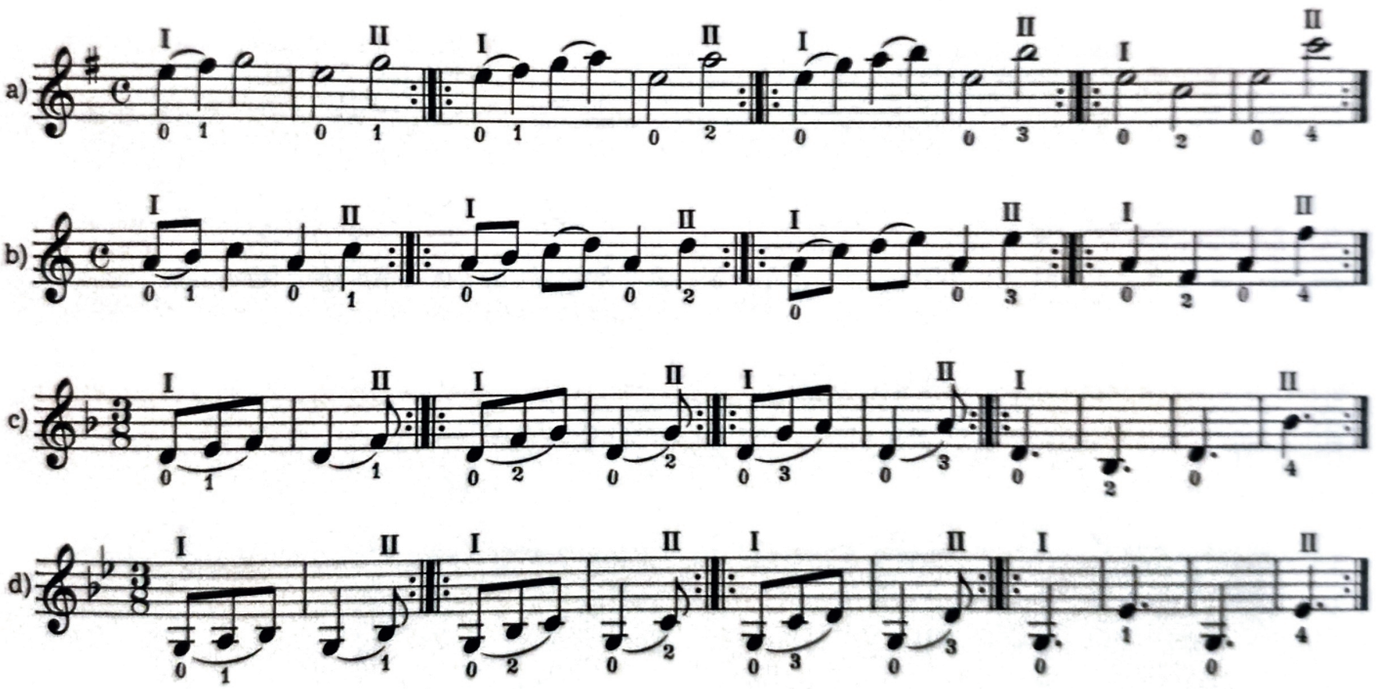

86. NEGRO SPIRITUAL

(amerikkalaisten neekereiden hengellinen laulu)

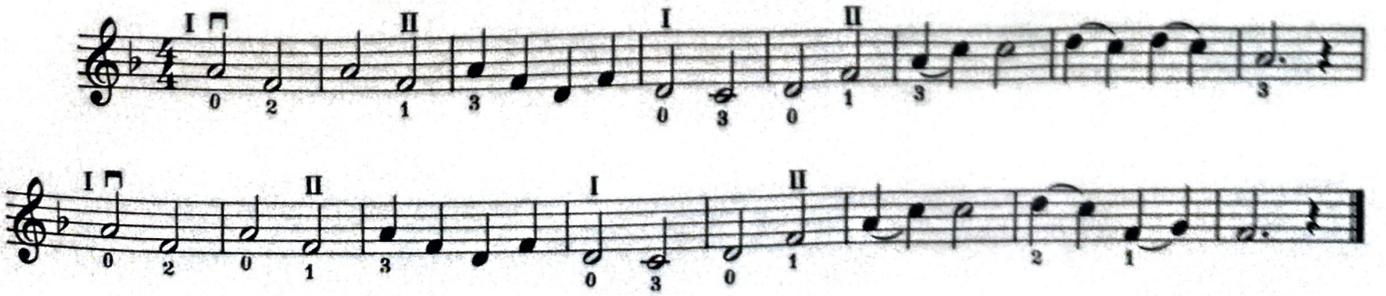

87. TANSSILAULU

Saksalainen 1700-luvulta

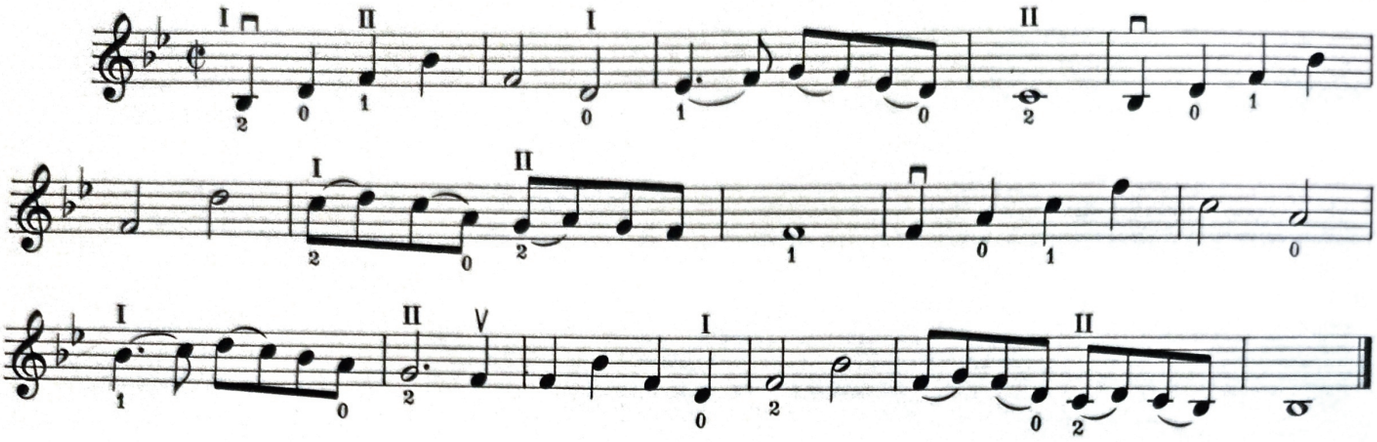

88. VAIHTO MATALAMMASTA KORKEAMPAAN SORMEEN

Uuteen asemaan mennään sillä sormella, jota edellisessä asemassa on käytetty viimeksi. Näin syntyvä ns. apusävel on soitettava erityisen huolellisesti ja puhtaasti.

E-kieli

a)

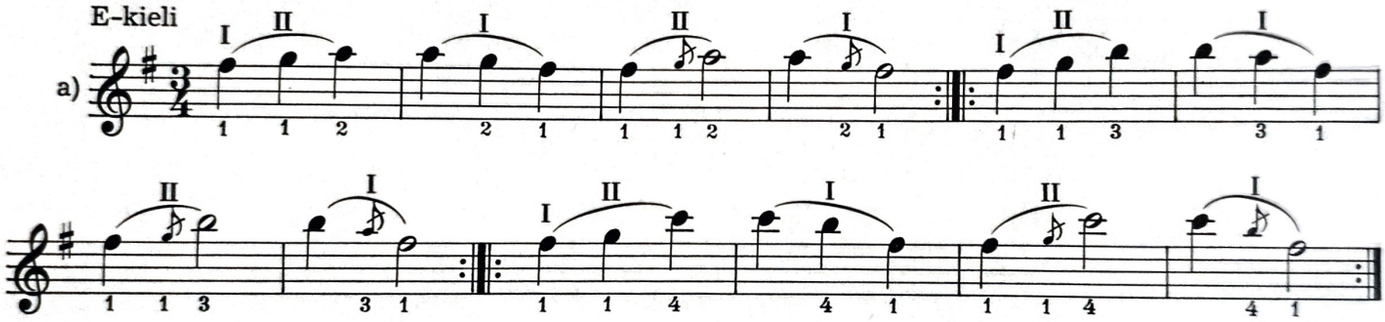

b)

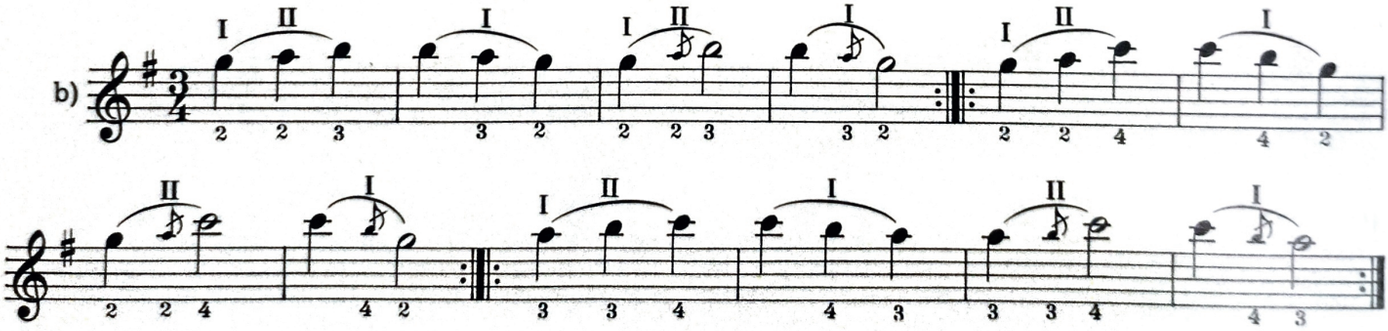

A-kieli

a)

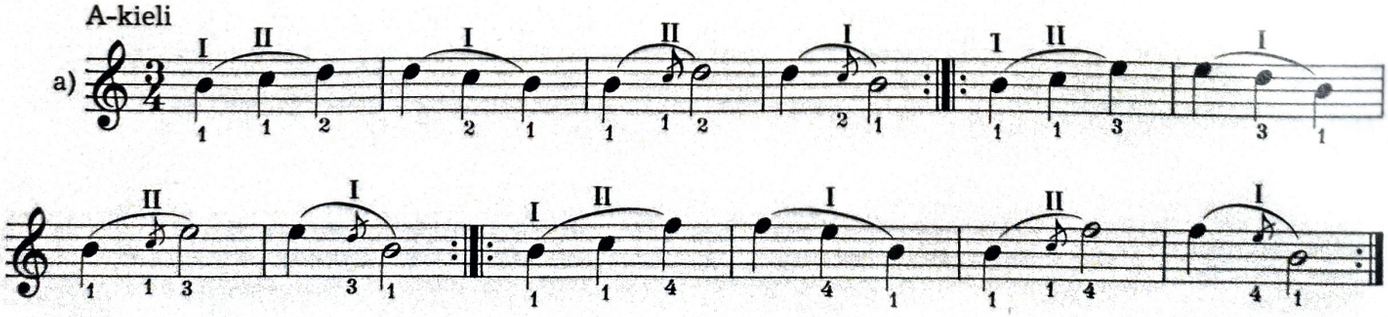

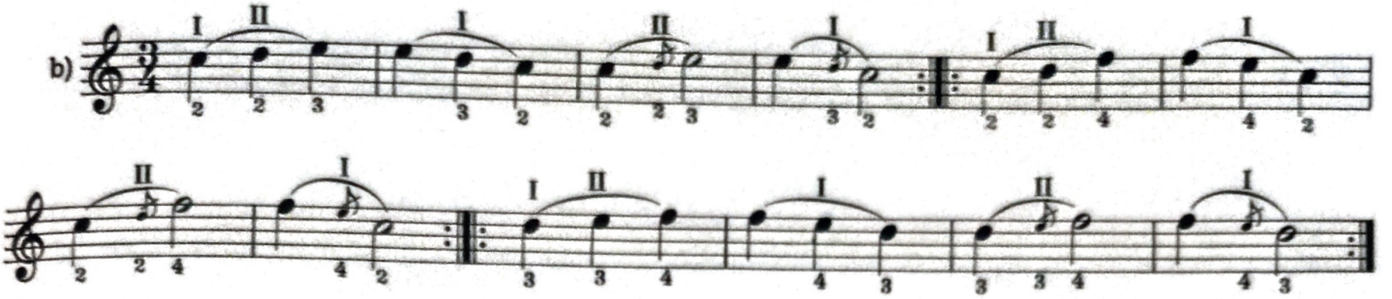

D-kieli

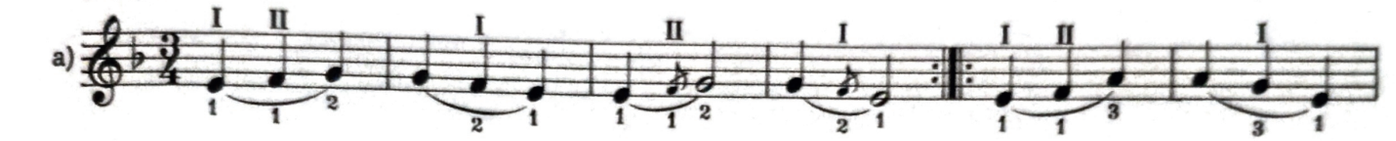

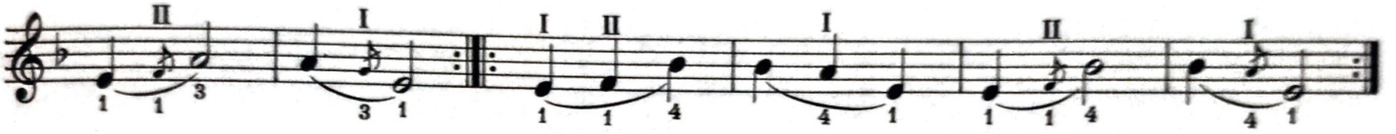

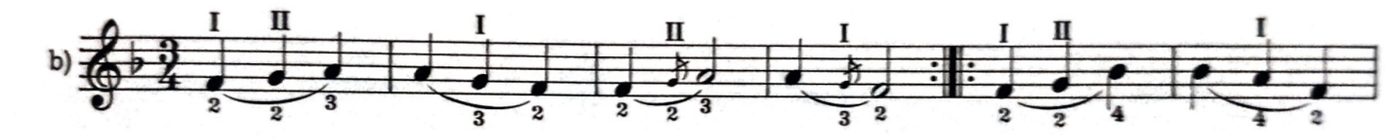

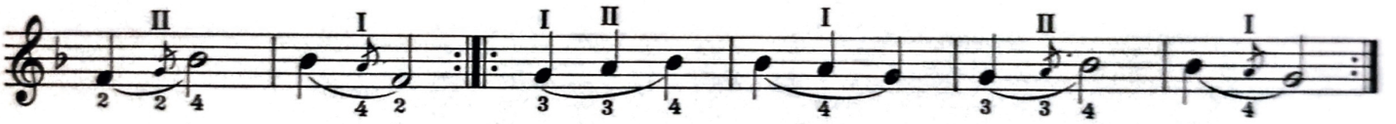

G-kieli

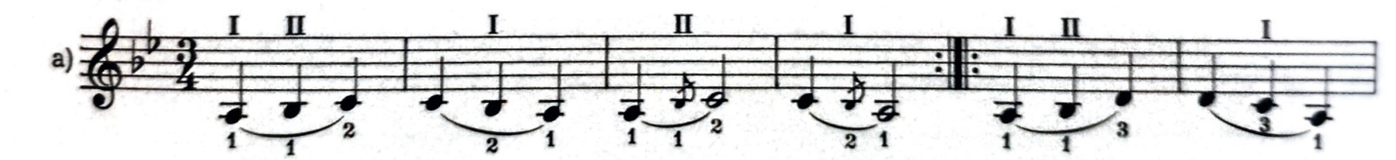

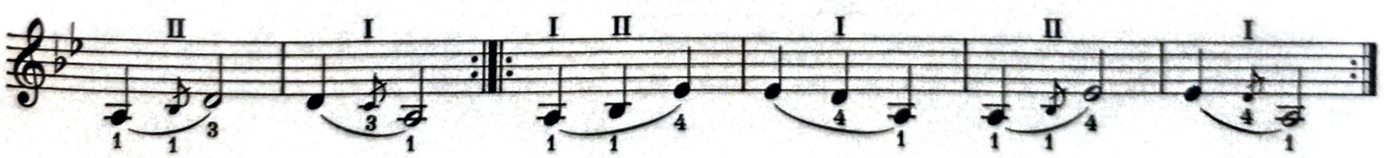

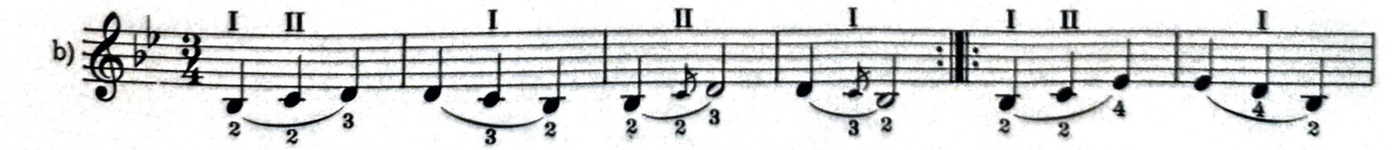

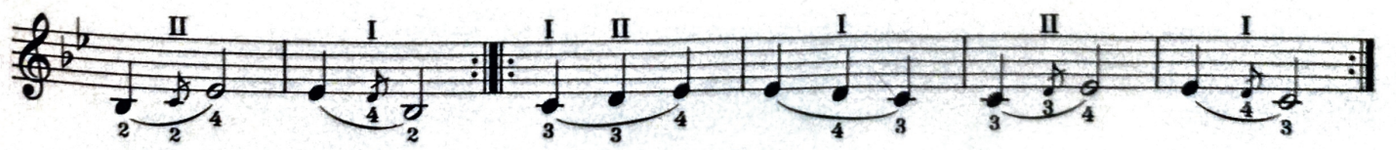

89. MENUETTI OOPPERASTA "DON GIOVANNI"

W. A. Mozart 1756—1791
Sov. L. S.

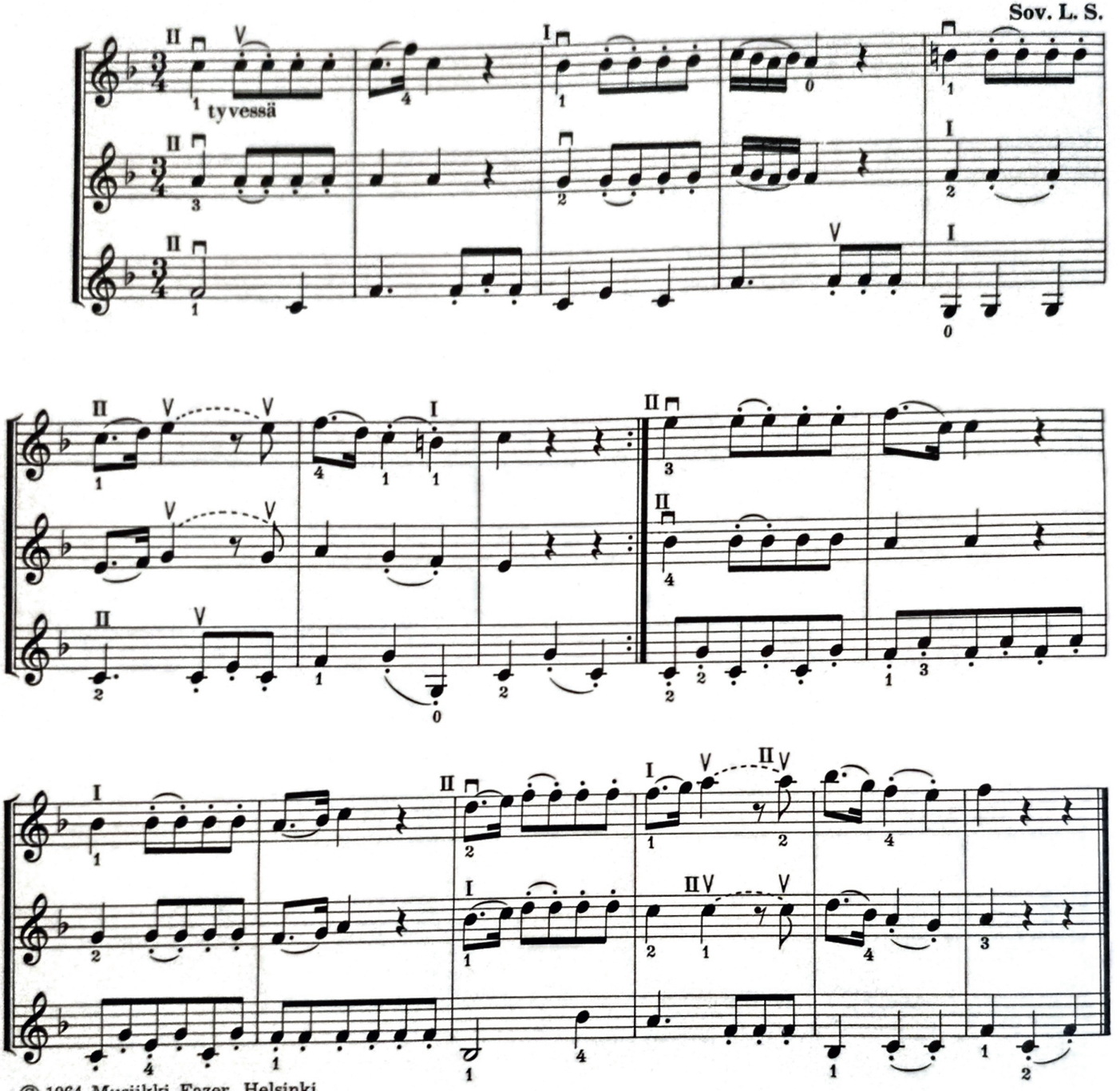

© 1964 Musiikki Fazer, Helsinki

90. MENUETTI

Vanha nuottikirja n. 1740
Sov. L. S.

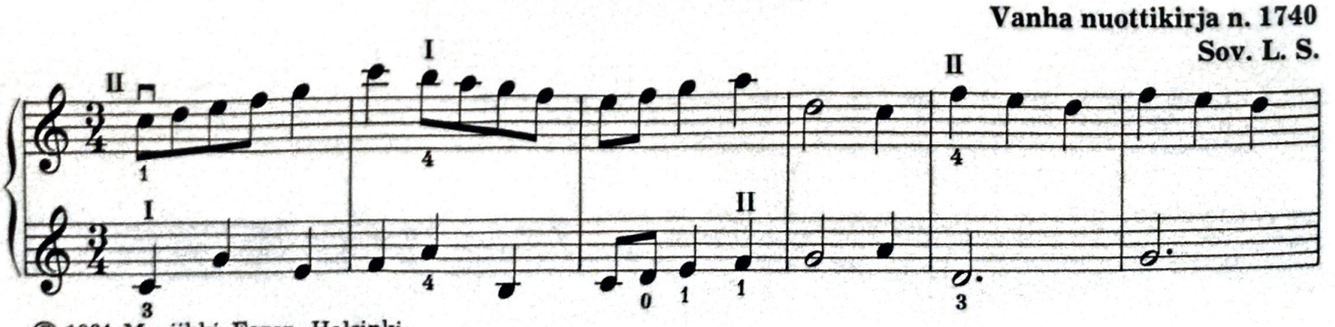

© 1964 Musiikki Fazer, Helsinki

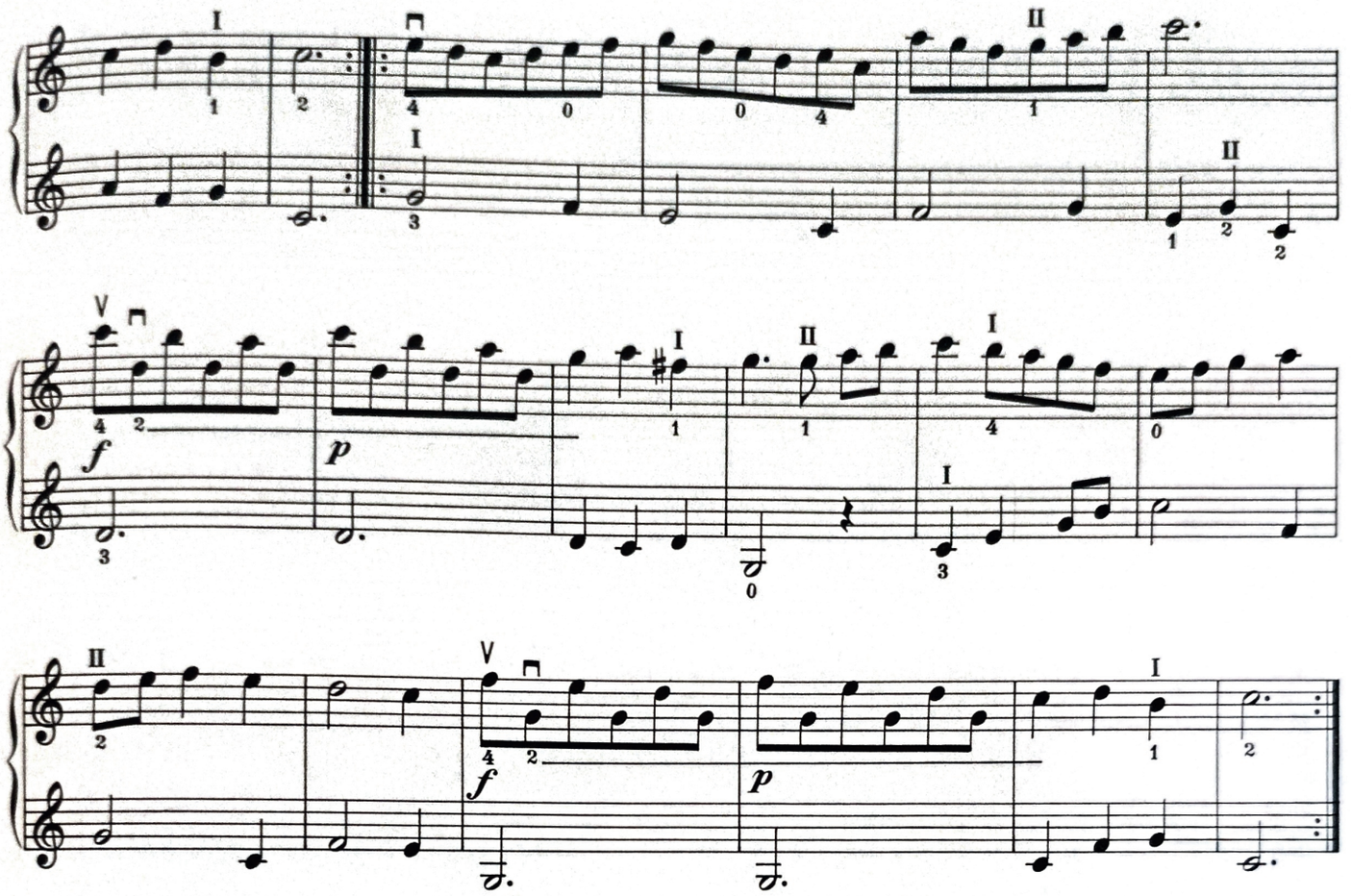

91. VAIHTO KORKEAMMASTA SORMESTA MATALAMPAAN

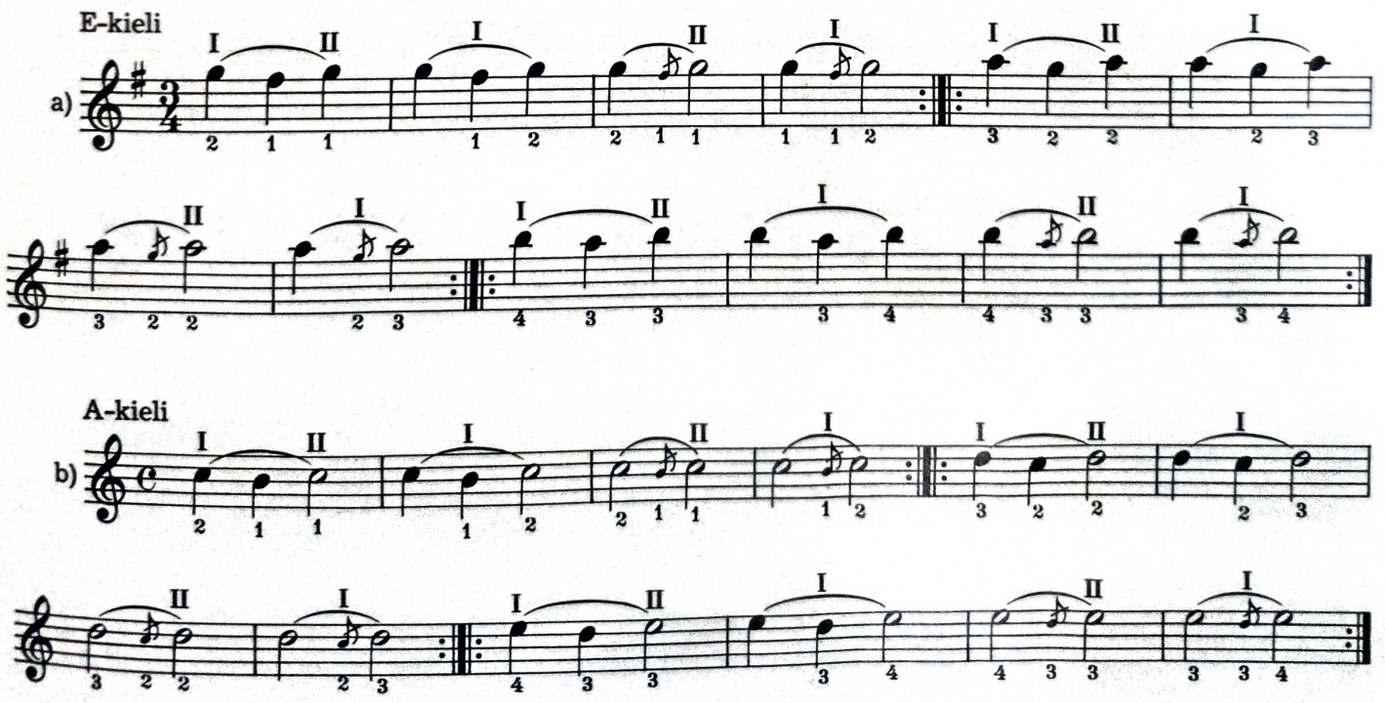

D-kieli

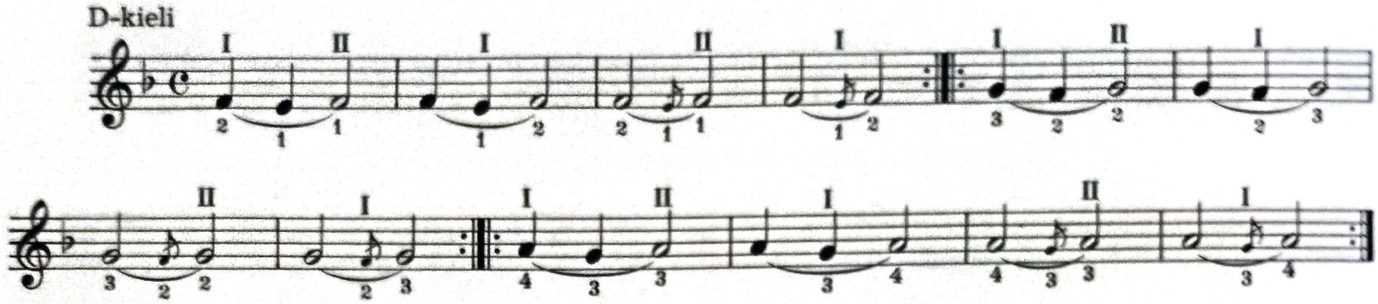

G-kieli

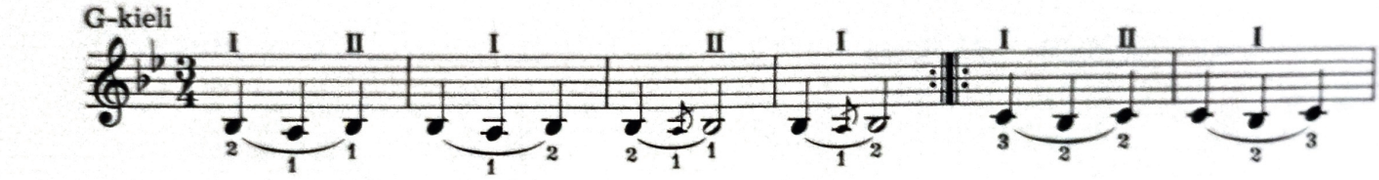

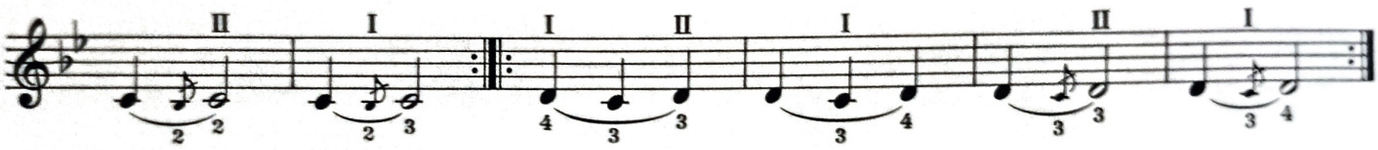

92. SAMA SÄVEL - ERI ASEMA

L. S.

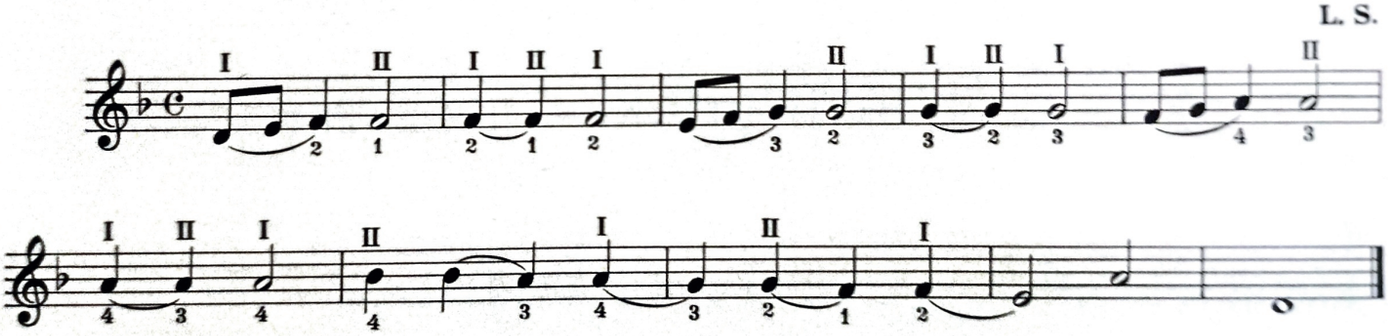

© 1964 Musiikki Fazer, Helsinki

Soita sama kaikilla kielillä!

93. ASEMANVAIHTO ERI KIELILLÄ

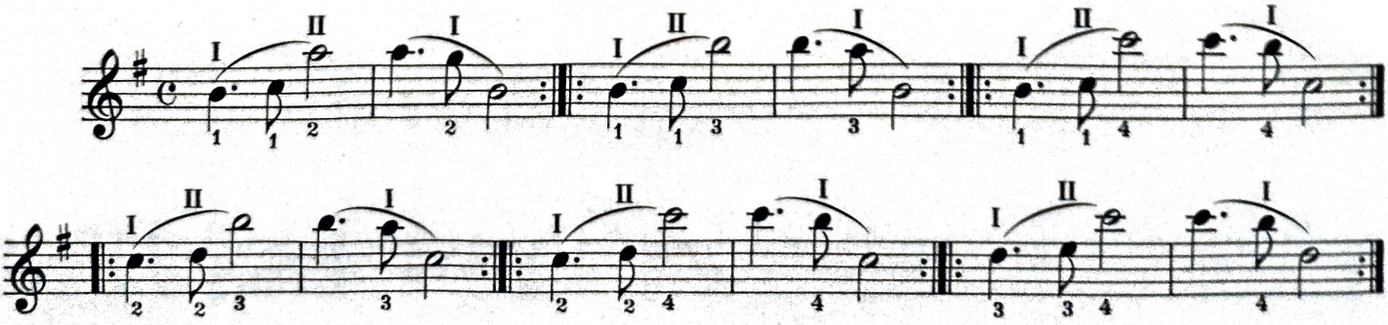

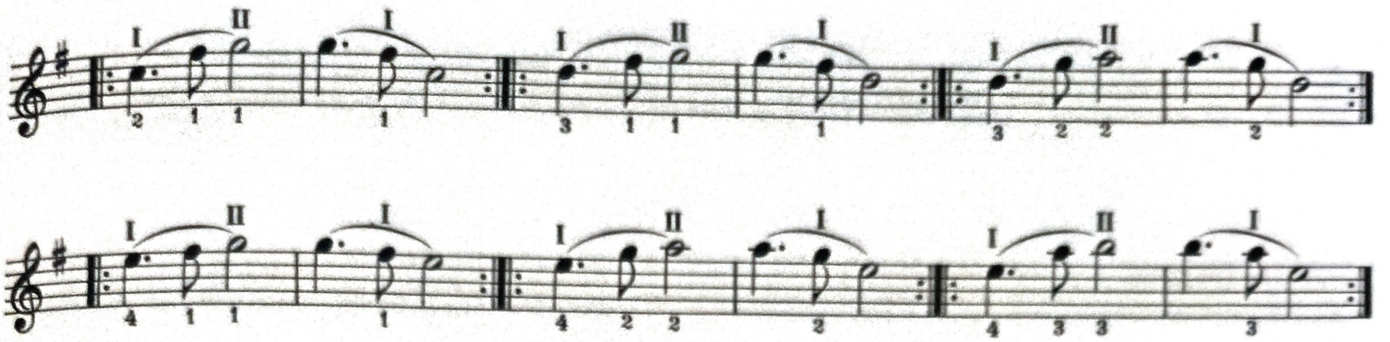

Jatka harjoittelua lyhentämällä 1/8-nuottia niin paljon, että siitä tulee asemanvaihdon apusävel:

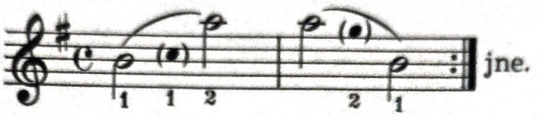

Soita sama kaikilla kielillä!

94. JUOKSUTUKSIA

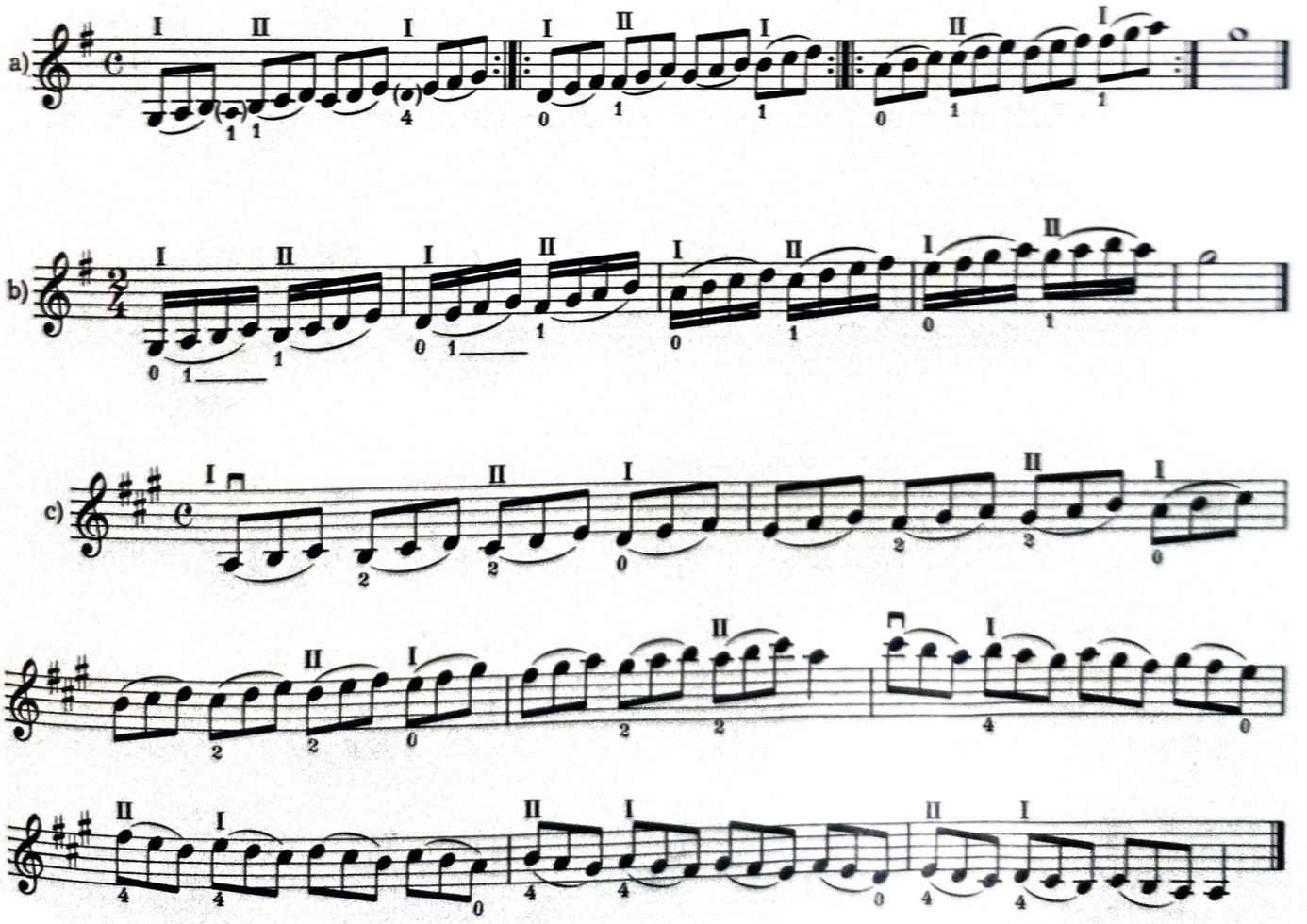

95. HOOSIANNA

G. J. Vogler 1749—1814
Sov. L. S.

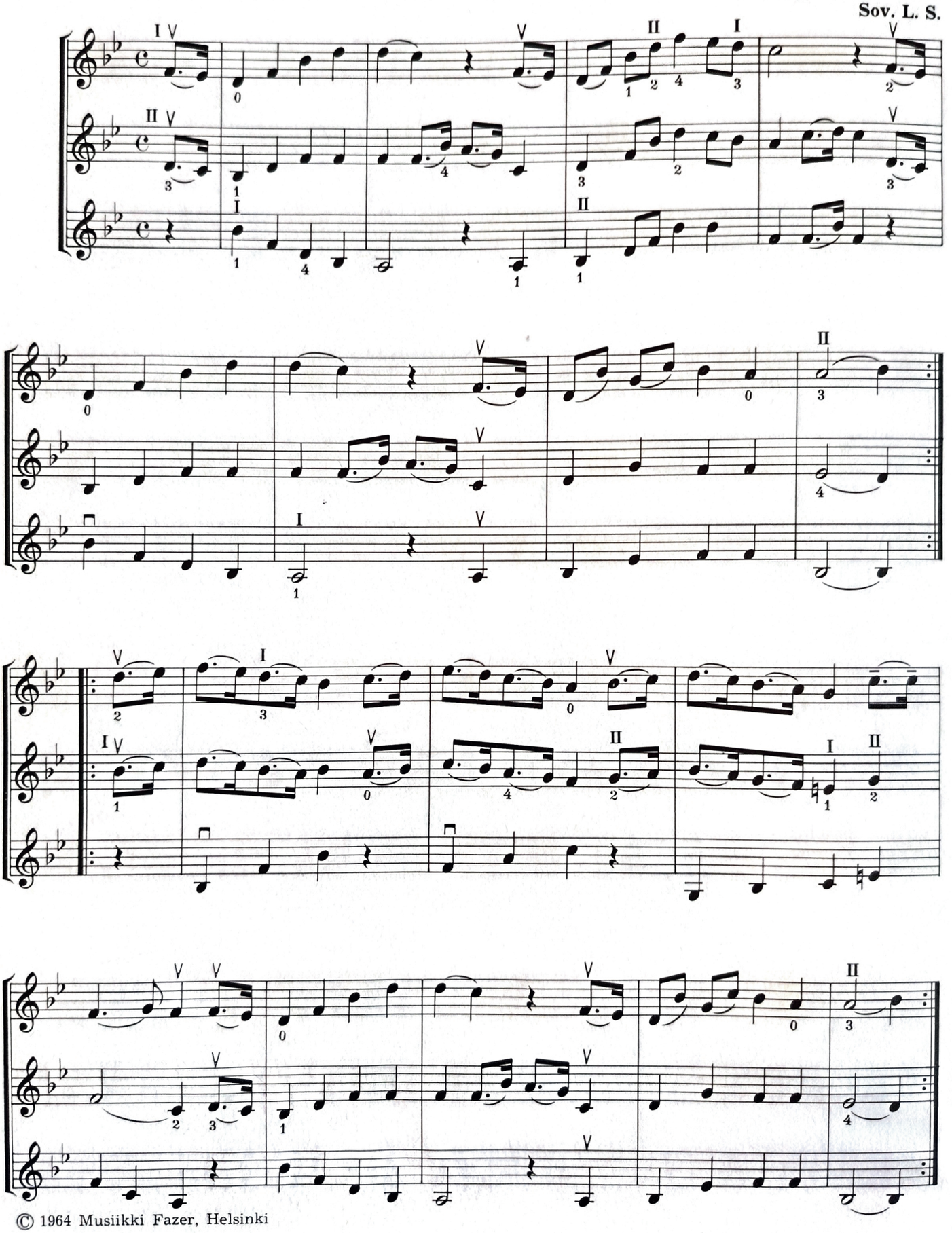

© 1964 Musiikki Fazer, Helsinki

VII ENSIMMÄISEN, TOISEN JA KOLMANNEN ASEMAN YHDISTÄMINEN

96. LA FOLIA

(teema viulusonaatista n:o 12)

A. Corelli 1653—1713
Sov. L. S.

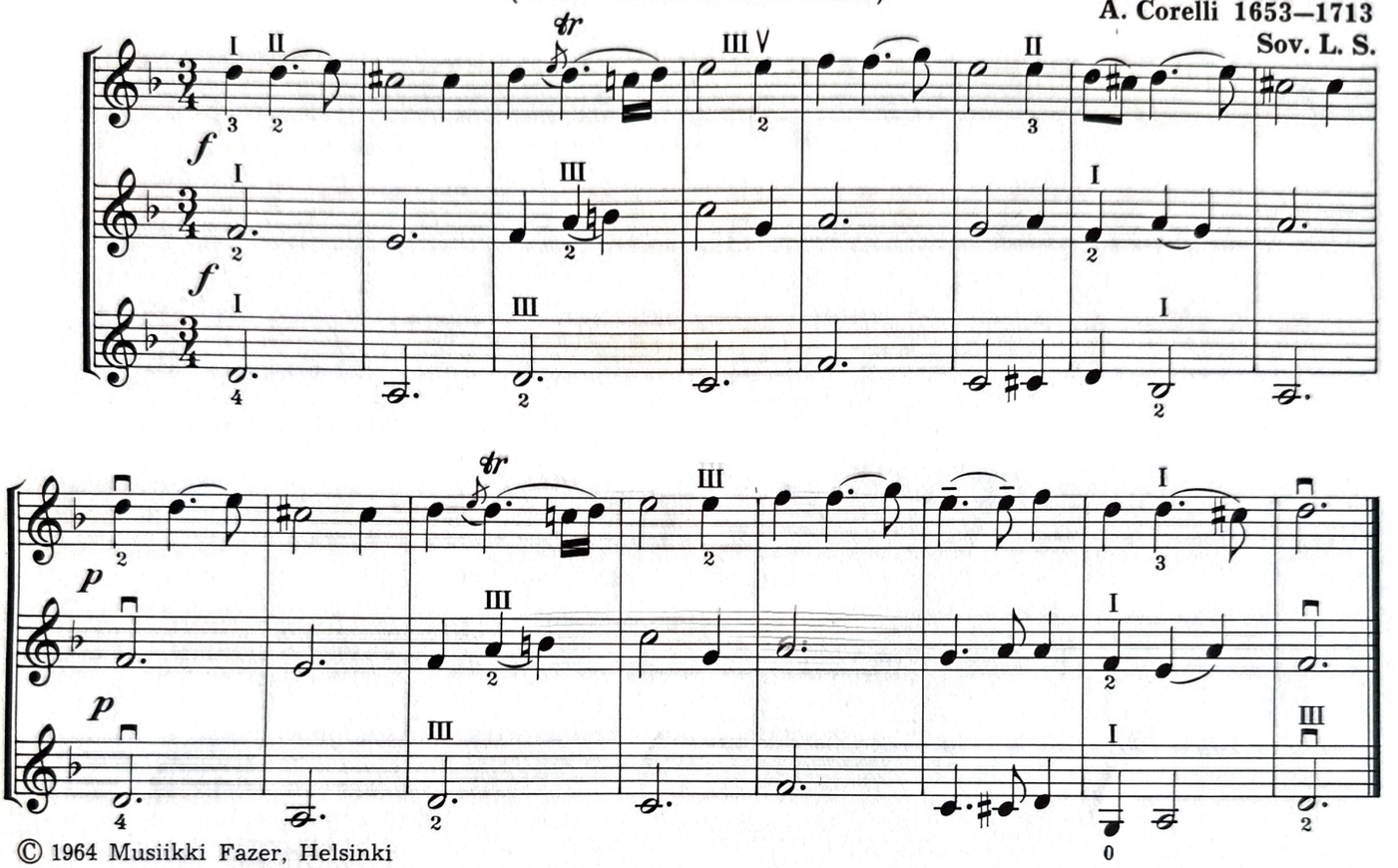

© 1964 Musiikki Fazer, Helsinki

97. ASEMANVAIHTOJA I

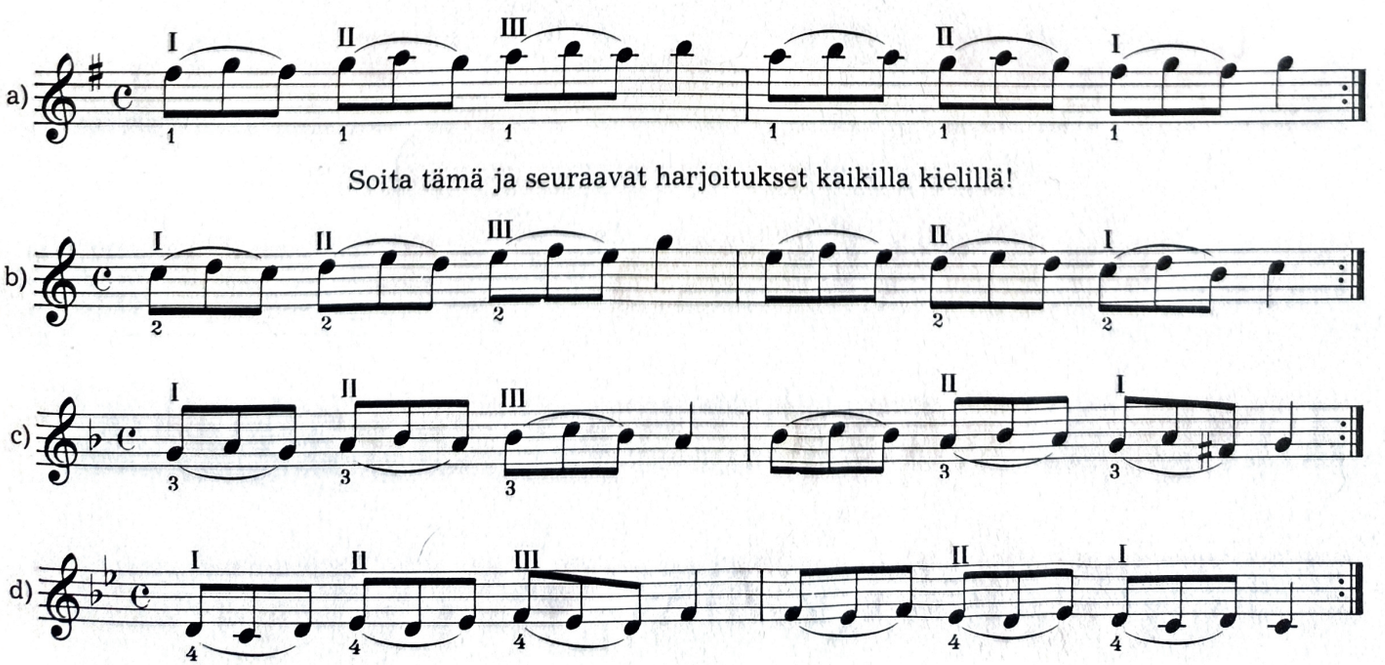

Soita tämä ja seuraavat harjoitukset kaikilla kielillä!

98. ASEMANVAIHTOJA II

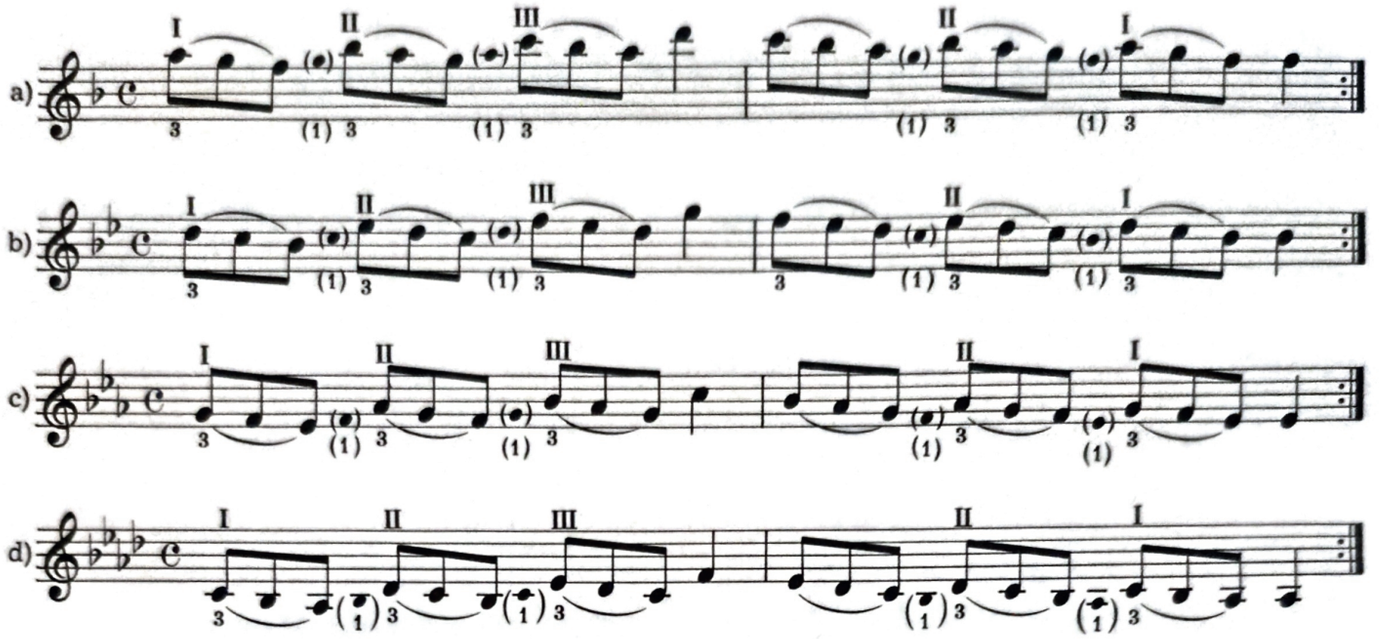

99. ASEMANVAIHTOJA III

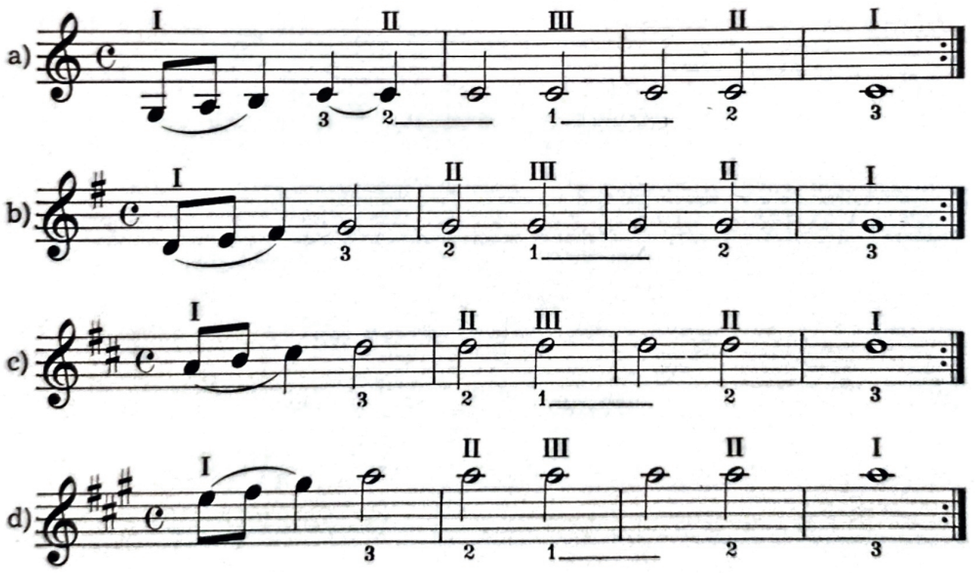

100. KAANON

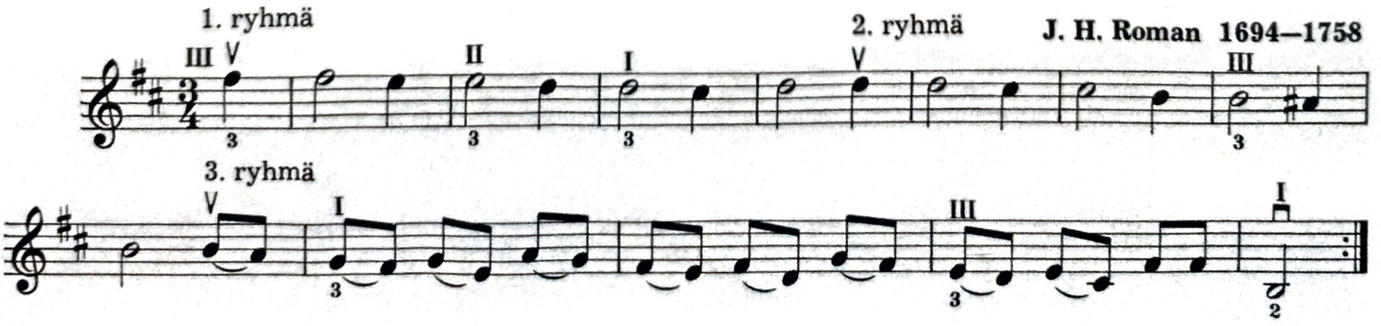

101. DUETTO

W. A. Mozart 1756—1791

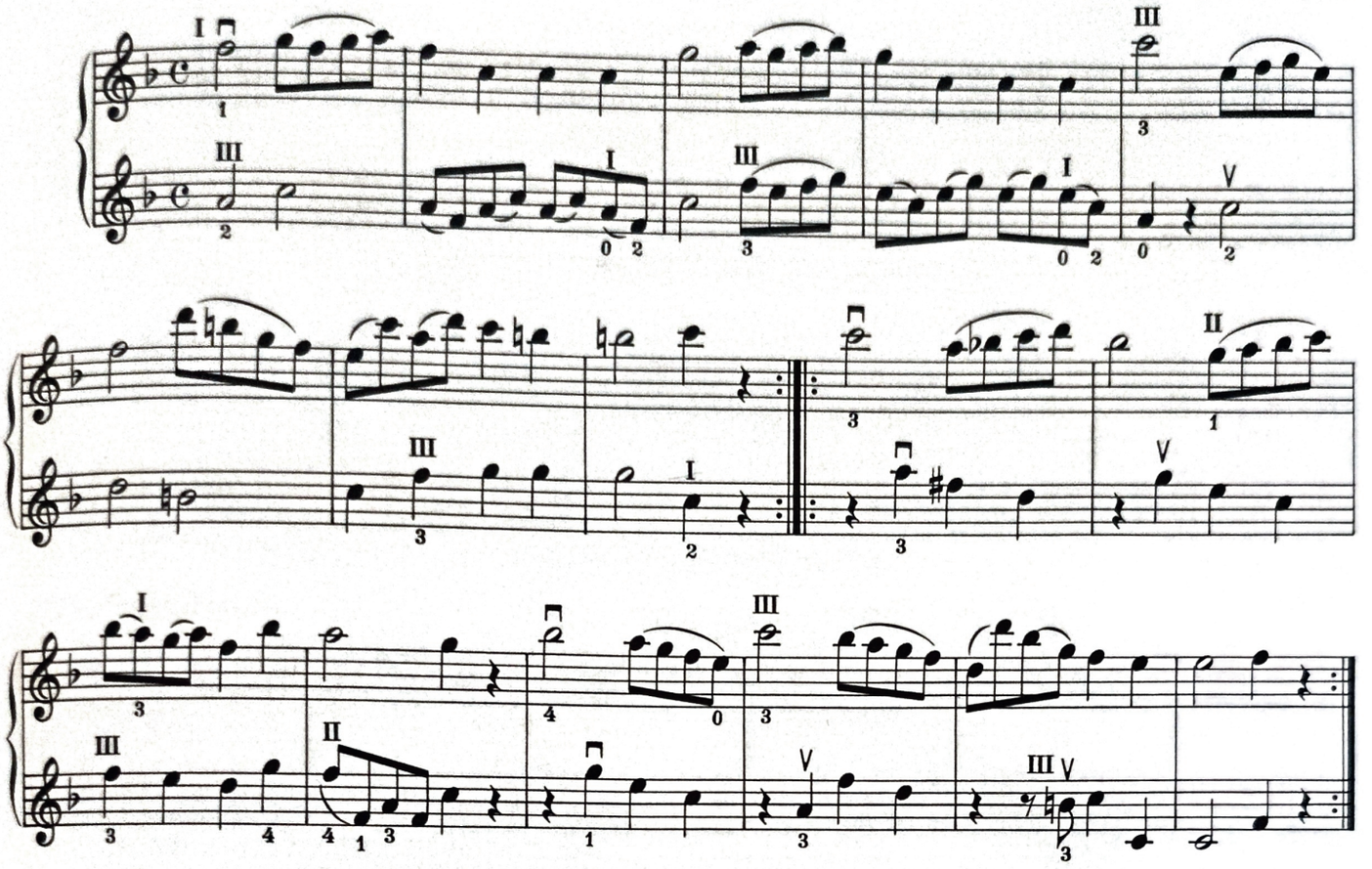

102. ANDANTE

(2. osan teema Rummuniskusinfoniasta)

J. Haydn 1732—1809

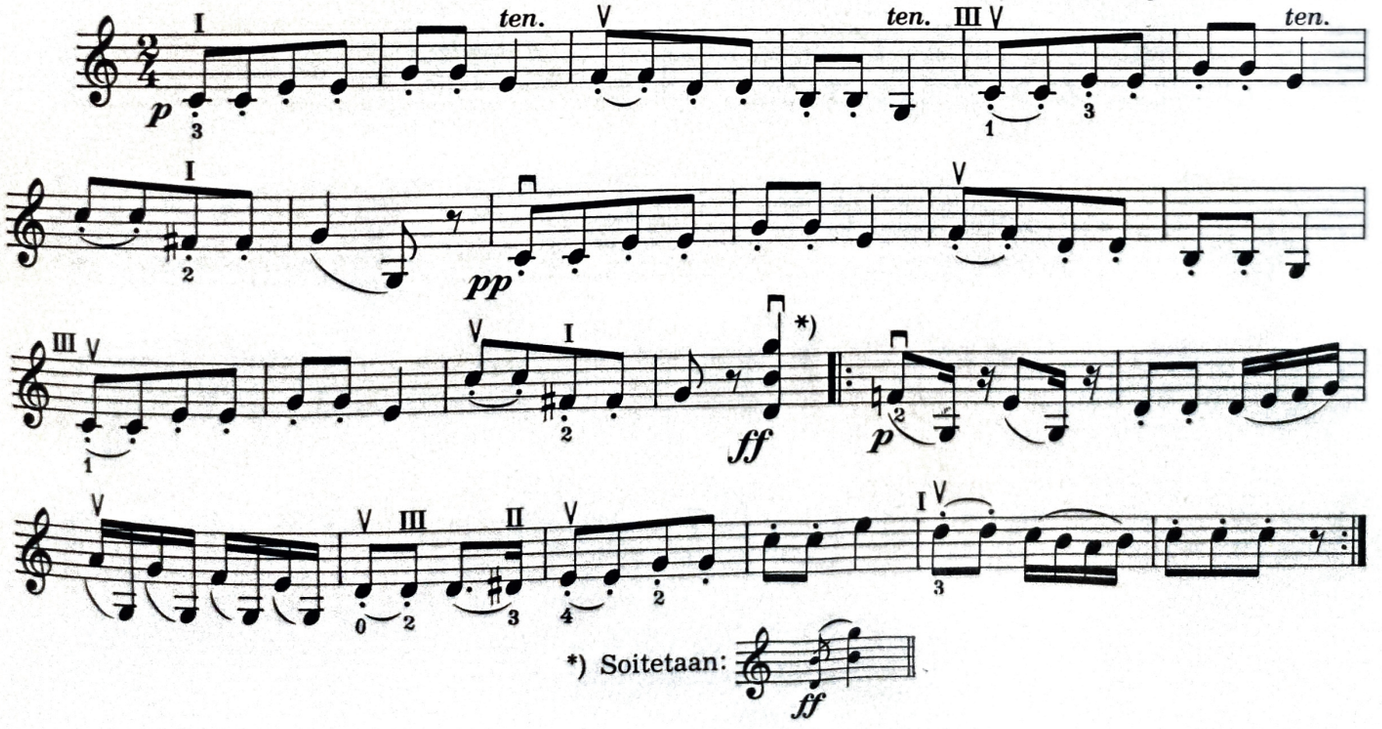

103. GAVOTTI

Padre Martini 1706—1784

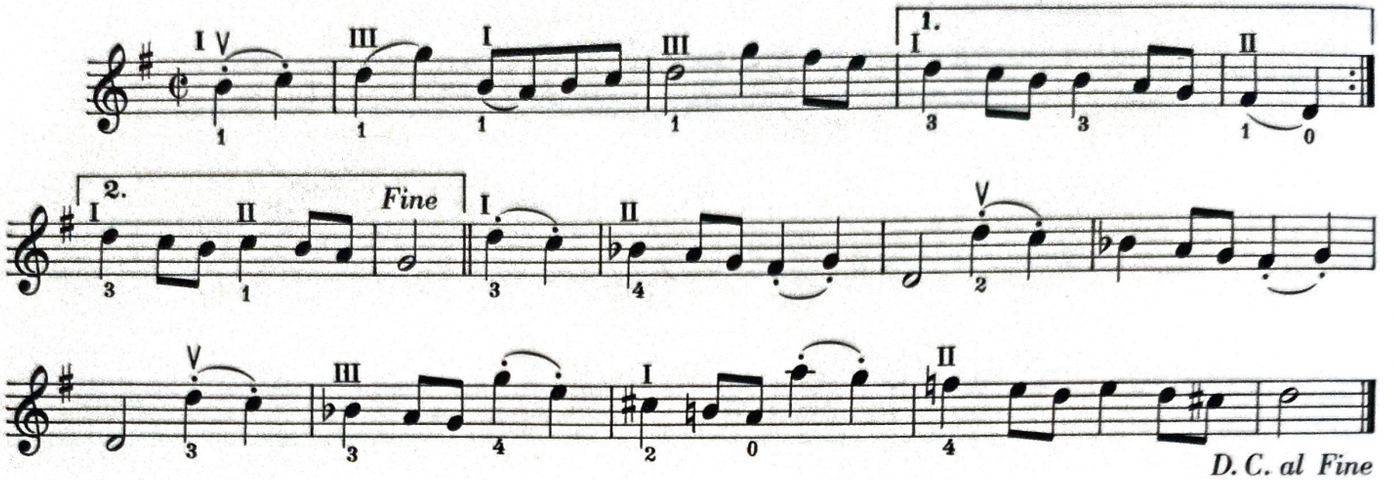

D. C. al Fine
(kertauksineen)

104. MENUETTI

Duettokirjasta n. 1720

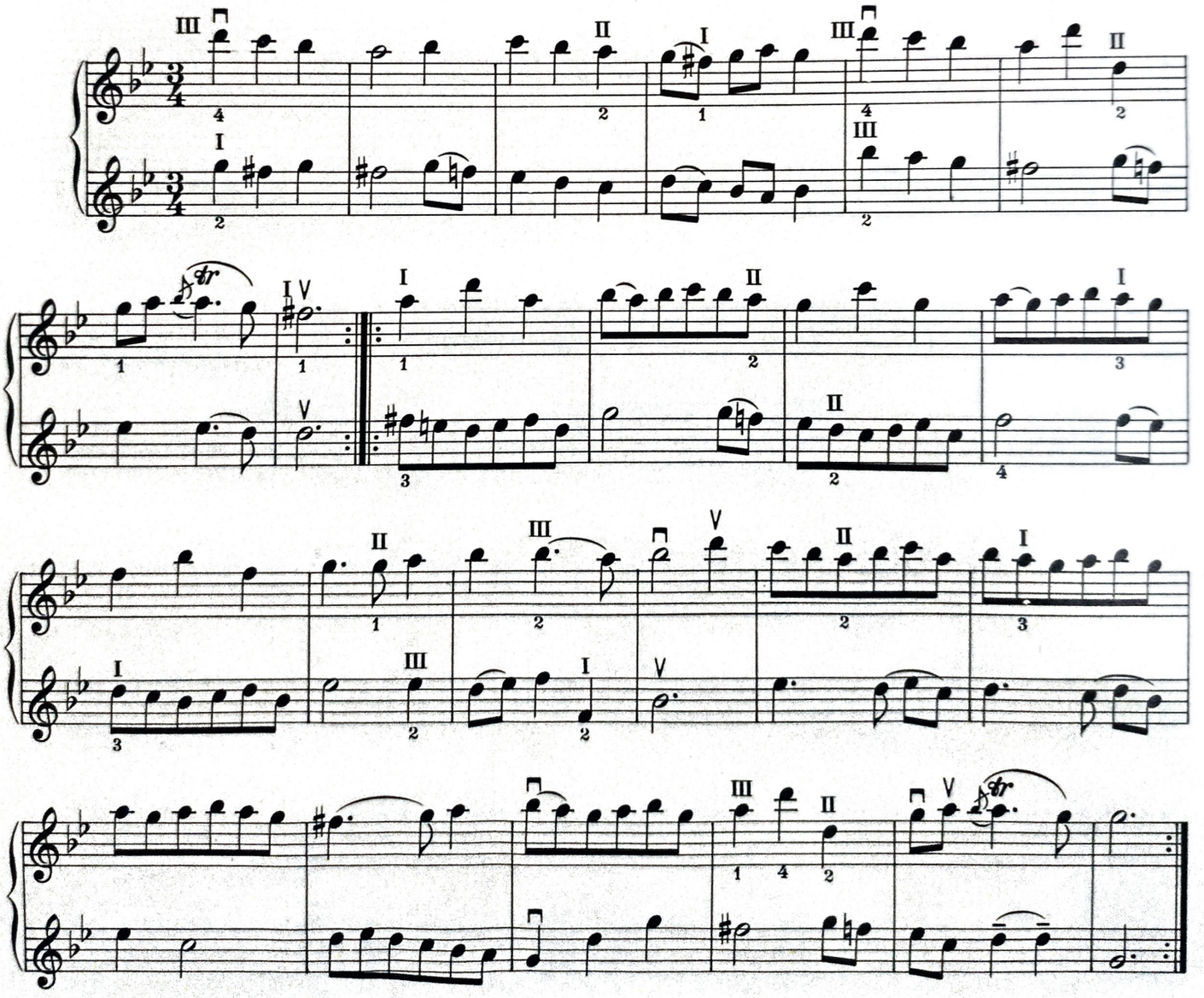

VIII HUILUÄÄNIÄ

Huiluäänet eli *flageoletit* soitetaan koskettamalla sormella kieltä aivan kevyesti sekä käyttämällä jousta runsaasti ja ilmavasti. Huiluäänen merkki on sama kuin vapaan kielen:

Huiluäänet ovat ns. osa- eli yläsäveliä, ja niitä syntyy jokaisella kielellä osasävelsarjan mukaisesti: oktaavi, oktaavi + kvintti, kaksoisoktaavi jne. Seuraavassa käsitellään ensimmäistä näistä huiluäänistä eli vapaan kielen oktaavia.

105. 4. SORMEN KUROTUS

1/2 sävelaskelta

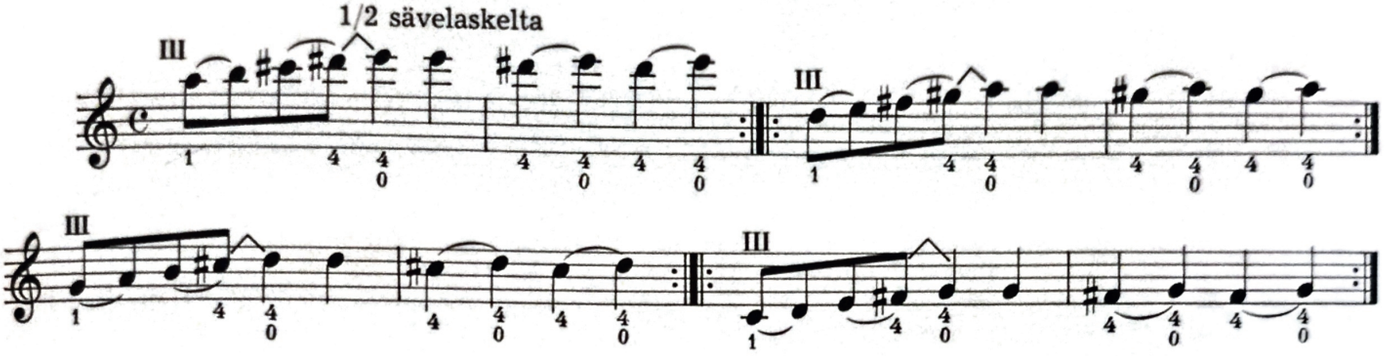

106.

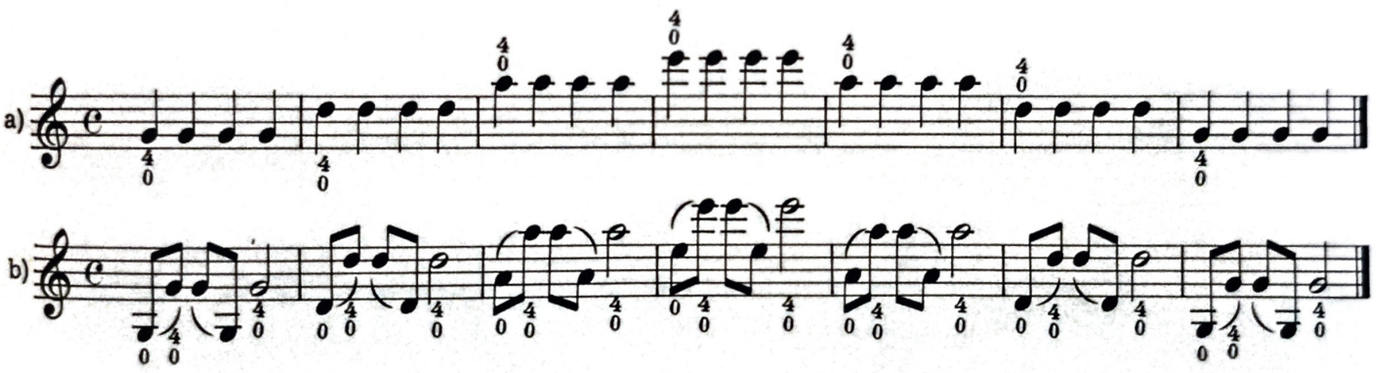

107.

Hitaasti

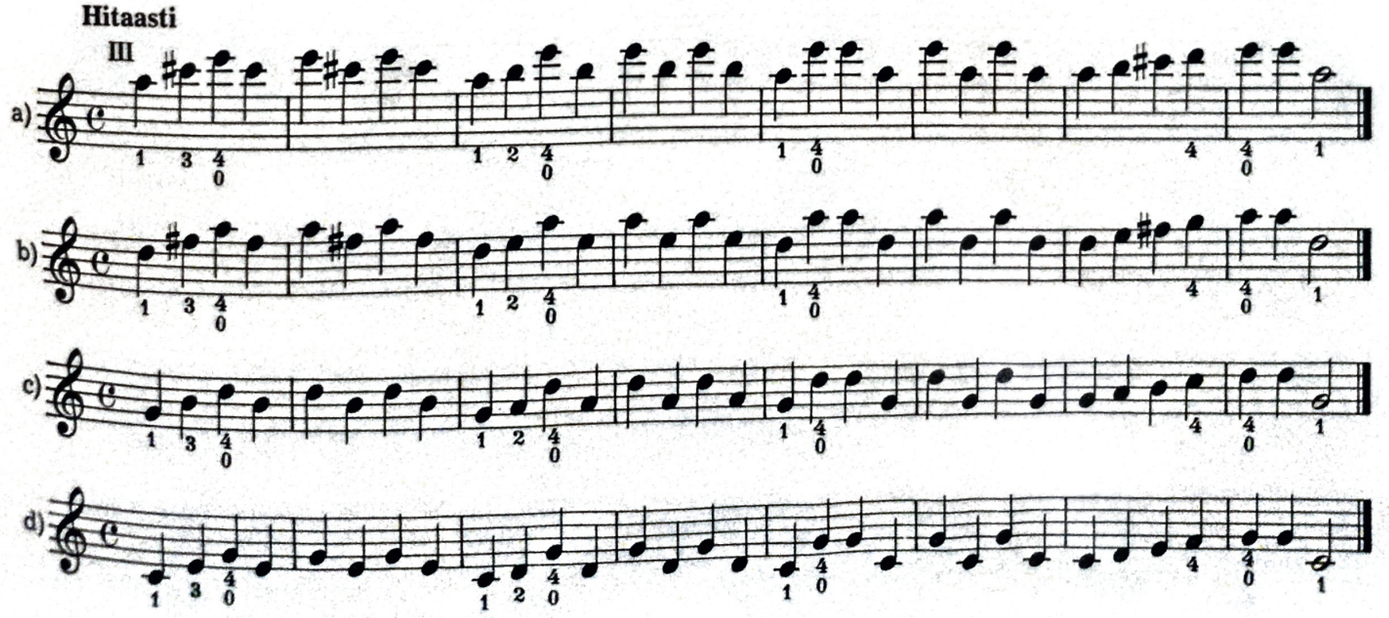

108. KAANONEITA

A) KUTSU

Tuntematon

*) ryhmien alkamiskohdat.

B) KUOROSSA

John Curwen 1816—1880

C) POSTI

Itävaltalainen

109. ASEMANVAIHTOJA HUILUÄÄNIIN

a)

b)

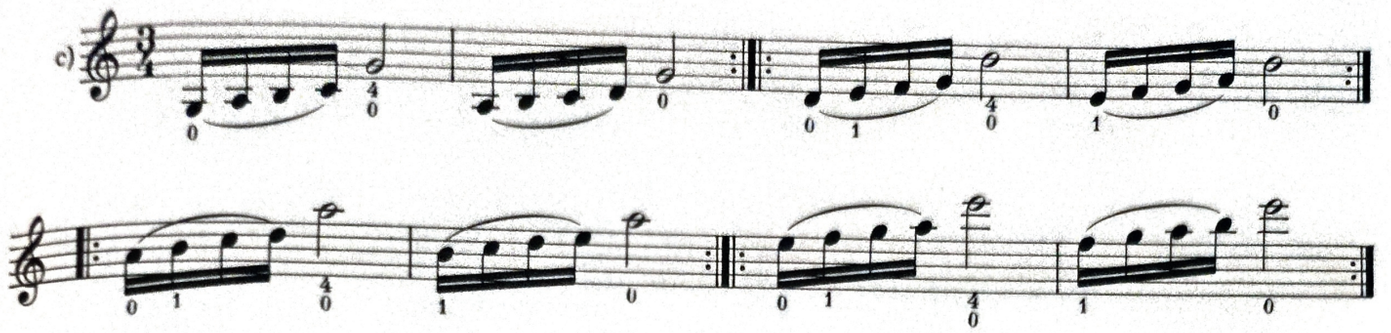

110. KAANON

J. Haydn 1732—1809

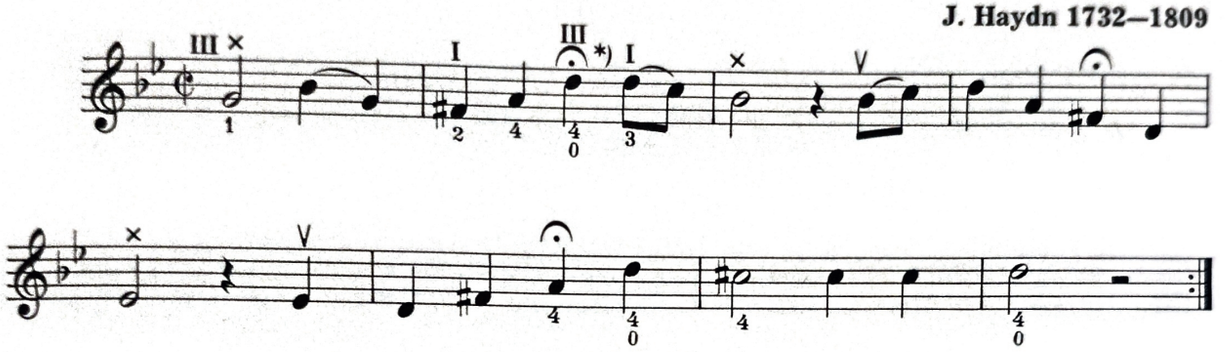

*) ⌒ on tässä ryhmien lopettamismerkki.

111. AVE VERUM

W. A. Mozart 1756—1791

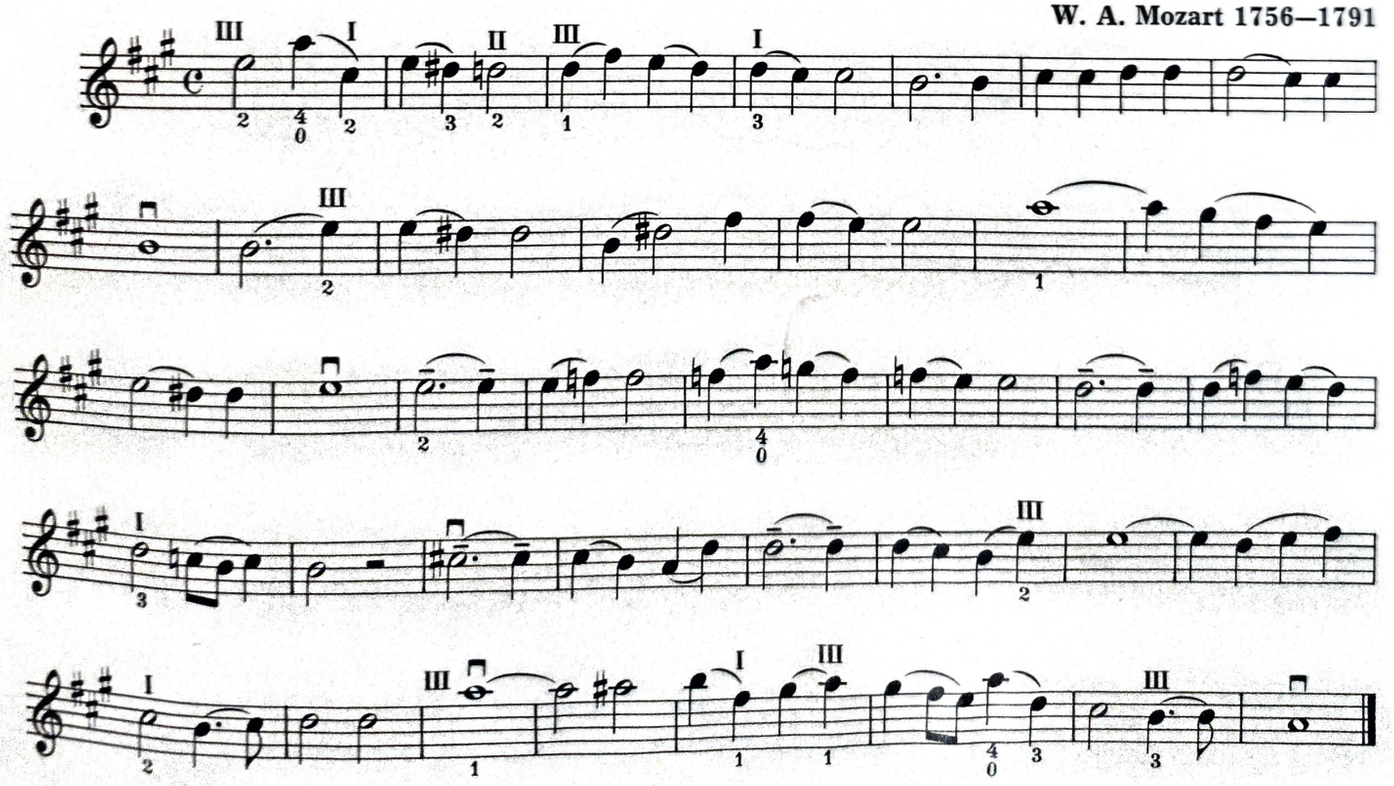

ASIAHAKEMISTO

		sivu
I	Viulunsoiton asemien soittamisesta	4
II	Soittoasento	4
III	Kolmas asema	5
IV	Ensimmäisen ja kolmannen aseman yhdistäminen	22
V	Toinen asema	31
VI	Ensimmäisen ja toisen aseman yhdistäminen	40
VII	Ensimmäisen, toisen ja kolmannen aseman yhdistäminen	49
VIII	Huiluääniä	53

Viulunsoiton opiskeluun

HARJOITUSAINEISTOA:

Hauchard - Pohjola
VIULUKOULU I - II
Méthode Elémentaire
Maurice Hauchardin ranskalainen oppijakso on tarkkaan ja johdonmukaisesti laadittu viulukoulu, jonka suomeksi on toimittanut Erkki Pohjola.

Leena Siukonen
VIULUKOULU I - III
Viulutekniikan keskeisimpiin ongelmiin sekä nykyaikaisen viulusävellystyylin pääpiirteiden tuntemukseen johdattava laaja ja monipuolinen viulukoulu.

Anna-Maija Usma
ILOINEN VIULUNIEKKA 1 - 3
Hauskasti ja havainnollisesti kuvitettu todellinen vasta-alkajien viulukoulu, joka sisältää erinomaista neuvostoliittolaista soittomateriaalia.

OHJELMISTOA VASTA-ALKAJILLE:

Matti Rautio
PIKKU PELIMANNIT
Kansanlaulujen ja -tanssien pohjalta laadittuja pirteitä viuluduettoja ohjelmistoksi.
VIULUDUETTOJA
Pieni kokoelma Matti Raution sovittamia kansansävelmiä viuluduettoina.

Heidi Sundblad-Halme
HANNUN JA KERTUN ENSIMMAISET VIULUKAPPALEET JA VIULUDUETOT - Hans och Gretas första violinstycken och duetter
Kuvitettu viulukokoelma, joka sisältää 40 kansanlaulun ja -tanssin viulusovitukset.

Edition Fazer